

SZAKDOLGOZAT

Csesznyik Vivien

2022

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Tájépítészeti, Településtervezési és
Díszkertészeti Intézet

Sülysáp tájvizsgálata és egyedi tájértékeinek kataszterezése

Konzulens: Erdei Tímea

Belső bíráló:

Külső bíráló:

Tanszékvezető: Dr. Valánszki István

Csesznyik Vivien
Tájrendező specializáció

NYILATKOZAT

Csesznyik Vivien (név) (hallgató Neptun azonosítója: IANJRG)
konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a
szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének
követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A szakdolgozatot a záróvizsgán történő védelemre **javaslom** / **nem javaslom**².

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem³

Kelt: 2023. év november hó 2. nap

Edecs Tímea

belső konzulens

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törlendő.

² A megfelelő aláhúzendő.

³ A megfelelő aláhúzendő.

NYILATKOZAT

a szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Csesznyik Vivien
A Hallgató Neptun kódja: IANJRG
A dolgozat címe: Sülysáp tájvizsgálata és egyedi tájértékeinek kataszterezése
A megjelenés éve: 2023.
A konzulens intézetének neve: Erdei Tímea
A konzulens tanszékének a neve: Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemitulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és

- nem titkosított dolgozat a védést követően
- titkosításra engedélyezett dolgozat a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: 2023 év november hó 2 nap

Csesznyik Vivien
Hallgató aláírása

¹ A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törölendő.

² A megfelelő dolgozattípus meghagyása mellett a többi típus törölendő.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés, célkitűzés	2
2. Módszertan.....	3
3. Tájvizsgálat.....	4
3.1. Lehatárolás, elhelyezkedés.....	4
3.2. A település térségi helyzete.....	5
3.2.1. Regionális kapcsolatok.....	5
3.2.2. Infrastruktúra	7
3.3. Gazdasági és társadalmi viszonyok.....	8
3.4. Természeti, táji adottságok.....	9
3.4.1. Domborzat, talaj	9
3.4.2. Vízrajz	10
3.4.3. Éghajlat és helyi klíma	11
3.4.4. Növényzet és növényföldrajzi viszonyok.....	11
3.4.5. Állatvilág, zoológiai jellemzés	12
3.5. Táj és településtörténet.....	13
3.5.1. Történeti áttekintés	13
3.5.2. Területhasználat és tájváltozás elemzés	15
3.6. Természetvédelmi jellegű oltalommal érintett területek.....	18
3.7. Védett művi értékek	20
3.7.1. Műemléki épületek	21
3.7.2. Helyi védettségek	25
4. Egyedi tájérték kataszter.....	27
4.1. Kultúrtörténeti egyedi tájértékek.....	27
4.2. Természeti egyedi tájértékek.....	42
4.3. Tájképi egyedi tájértékek	43
5. Értékelés.....	44
6. Javaslatok.....	50
7. Összegzés.....	52
Irodalom, forrásjegyzék	53
Ábrajegyzék	55
Táblázatjegyzék	57
Tervlapjegyzék.....	57
Mellékletek	58

1. Bevezetés, célkitűzés

A dolgozatom tárgya Süllysáp tájvizsgálata és egyedi tájértékeinek kataszterezése. A szakdolgozatom témájának választása két alapvető szempontra épült.

Az első szempont a téma kiválasztása volt. Miután elkezdtem az egyetemet már akkor megfogalmazódott bennem, hogy olyan témával szeretnék foglalkozni a szakdolgozatomban, amely valamilyen módon hasznos lehet egy település vagy akár natúrpark, nemzeti park számára. Rengeteg gondolkodás és keresgélés után találtam rá a Tápió Natúrpark által kiírt témára, amely egy választott település komplex vizsgálatáról és egyedi tájértékeinek kataszterezéséről szólt. Mivel a Natúrpark területéhez tartozó településen születtem, és élek születésem óta, ezért úgy gondolom, hogy kellő helyismerettel rendelkezem ahhoz, hogy ezt a témát ki tudjam részletesen fejteni és kutatni.

A második szempont a területválasztás kérdése volt. Vizsgálati és kutatási terület választásával kapcsolatban is már korábban megfogalmazódott bennem, hogy Süllysáp egészével, vagy valamely területi egységével, részével szeretnék foglalkozni, hiszen személyes kötődésem is van a városhoz. Habár már nem élek a településen, de a gyermekkorom nagy részét töltöttem itt, és most is rengeteg időt töltök a településen, ezért azt gondolom kellőképp ismerem a bel- és külterületi részeit is a városnak. Nagyban hozzájárult a döntéshez az is, hogy a városnak még nem készült el az egyedi tájérték katasztere.

A dolgozatom elkészítésének alapvető célja, ahogy már az előbbieken említettem, hogy hasznos dokumentumot készítsek el a helyi önkormányzat és a Tápió Natúrpark számára is. A komplex tájvizsgálat és tájtörténeti elemzés elkészítésének célja, hogy ez alatt magam is jobban megismerjem a település mai működését, jelentőségét, illetve történelmét, ezzel feltárva azt is, mikor keletkezhettek egyes tájértékek és tájlemek Süllysápon. Céljaim közé tartozik az egyedi tájérték kataszterezés kapcsán, hogy a településen és környékén élők megismerhessék és könnyebben fellelhessék a város értékeit, érdekességeit, látnivalóit.

2. Módszertan

A tanulmányom alapvetően két nagyobb fejezetrészből áll, amelyeket két külön módszertan alapján dolgozok fel, valamint ezek után javaslatot teszek a felkutatott egyedi tájértékek fenntartására és védelmére is. Külön módszer alapján végezem Süllysáp komplex tájvizsgálatát és külön az egyedi tájértékek kataszterezését is.

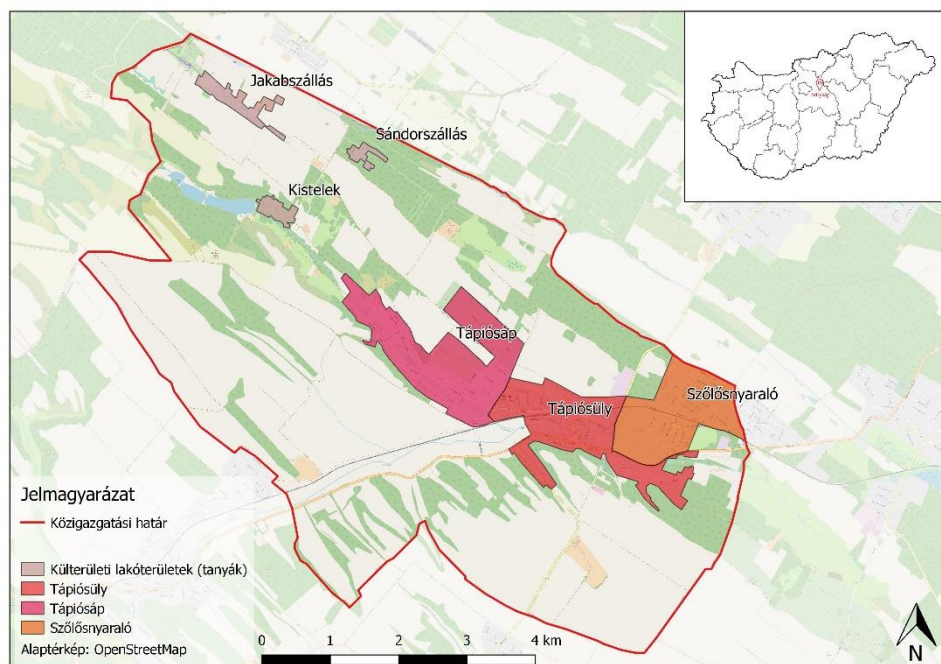
A komplex tájvizsgálati részt a következő pontok alapján állítottam össze. A terület lehatárolásával és a település térségi helyzetével kezdtem, majd a gazdasági és társadalmi viszonyok vizsgálatával folytattam annak érdekében, hogy egy általános ismeretet kapjak a város helyzetről. Mindezek feltárása és kutatása után foglalkoztam a város természeti és táji adottságaival, ahol külön foglalkoztam a természeti jellemzőkkel, a táj és településtörténettel, a természetvédelmi oltalommal érintett területekkel, valamint Süllysáp védett művi értékeivel is. A természeti tényezők feltárásánál nagy segítségemre voltak különböző domborzati és talajtani (Magyarország felszíni földtana – [http6](#)), vízrajzi térképek (Vízrajzi atlasz – [http7](#)), és Természetes növénytakaró térképe (Zólyomi Bálint 1989 – [http29](#)), Természetvédelem és kutatás a Tápió-vidéken (Duna-Ipoly 2012), A Tápió-mente (Dusek 2012) című könyvek, valamint a helyismeretem is. A táj és településtörténeti fejezet kidolgozását a katonai térképek (Első-Negyedik katonai felmérés, 1955-60-as évekbeli, M= 1:25.000-es állami topográfiai térképek, 1984-94-es évekbeli, M= 1:25.000-es állami topográfiai térképek, Google Earth légifelvétel – [http25](#), [http31](#)) alapján végeztem, valamint Ahogyan nagyszüleink látták Süllysáp (Katus-Kucza 2013) képeslapgyűjtemény és Tápiósüly története a török időktől 1945-ig (Katus 2011) című szagdolgozat alapján.

Az egyedi tájérték katasztert a MSZ 20381 számú szabvány szerint végeztem némi módosítással a kataszteri táblázatban. Ezeket a módosításokat az egyszerűség érdekében készítettem el, ahol nem állt rendelkezésemre információ azt kivettem a táblázatból (pl.: tulajdonos, kezelő stb.). A tájértékek gyűjtése, kutatása előtt sok segítséget és inspirációt gyűjtöttem számos szakcikk és szakkönyv tanulmányozásával és olvasásával, ezek közé tartozott például a Herman Ottó Intézet által kiadott Tájhoz kötődő értékek közösségi gyűjtése című módszertani kézikönyv is (Herman 2015). Ezek után elkezdem gyűjteni terepi bejárásokkal, helyi értéktár összefésülésével mind az kultúrtörténeti, természeti és tájképi értékeket. A számomra érdekesnek és értékesnek talált tájértékek összegyűjtése után a helyi polgármester (Horinka László) segítségét kérem a véleményezéséről, illetve a kataszter kiegészítésével kapcsolatban. Mindezek után a rendelkezésemre álló

adatokból értékeltem őket, elhelyezkedés, állapot, és megközelíthetőség szempontjából. Az állapot értékelés során három nagyobb kategóriába osztottam őket az egyedi tájértékek és környezetük állapotát egyaránt figyelembe véve. A jó kategóriába azok a tájértékek kerültek, amelyeknek az állapota teljesen jó/ új állapotú. A megfelelő kategóriába azokat az értékeket soroltam, amelyeket szebbé lehetne tenni akár a környezetük rendezésével is. A rossz kategóriába pedig a teljesen elhanyagoltak/felhagyottak kerültek.

3. Tájvizsgálat

Az egyedi tájértékek kutatásának megkezdése előtt fontosnak tartom, és nagy segítséget is nyújt a város átfogó tájvizsgálata. Segít megismerni Süllysáp jelenlegi és régi működését, a térségben betöltött szerepét, természeti és építészeti értékeit, valamint a két faluból egyesült város történelmét, így azt is, hogy esetleg hol lelhetőek fel az eddig ismerteken kívüli egyedi tájértékek. Külön ábrát készítettem (1.ábra) a városrészek elnevezéseiről és a város elhelyezkedéséről a könnyebb megértés érdekében.

1. ábra: Városrészek elnevezései és a város elhelyezkedése
Saját készítésű ábra

3.1. Lehatárolás, elhelyezkedés

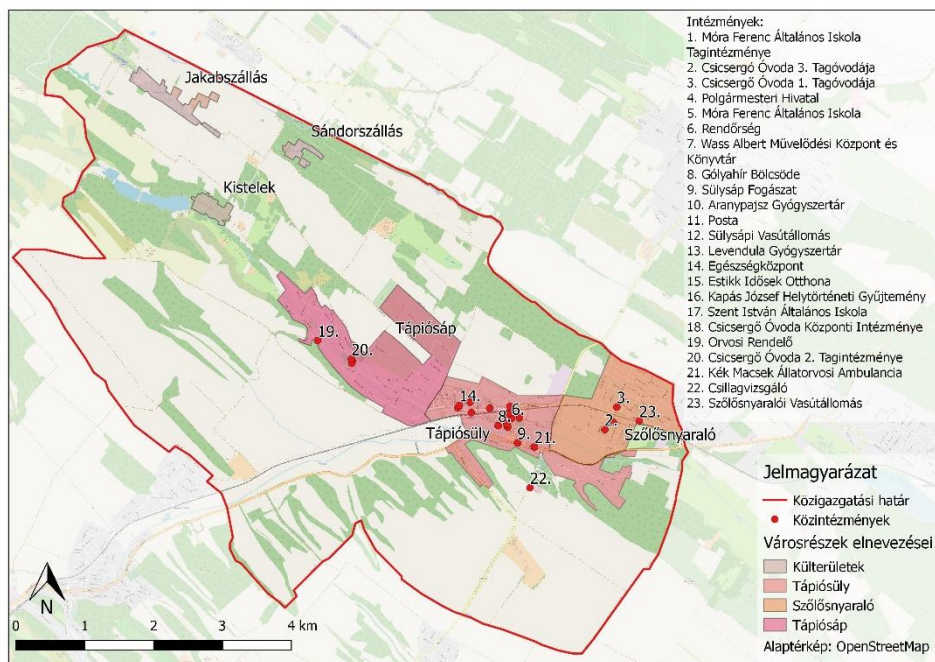
Az általam vizsgált terület lehatárolását a város közigazgatási határa adja. Süllysáp Pest megye középső részén helyezkedik el, azon belül a Nagykátai-járáshoz tartozik. Körülbelül 45 km-re helyezkedik el a fővárostól és 20 km-re a járás központjától, Nagykátától. A járáshoz 13 község és 3 város tartozik, Nagykáta, Tápiószele és Süllysáp,

amely ezek közül a második legnagyobb város. Területe 47,19 km², népessége a 2019-es adatok szerint 8519 fő (http1). A település várossá nyilvánításának kezdeményezése 2008-ban kezdődött (http28), azonban csak 2013-ban kapta meg városi címet (Vár. Nyilv. 2008). Nagy szerepet játszik a környező falvak életében a település, amelyet majd a Regionális kapcsolatok című fejezetben részletesen is kifejttek.

Földrajzilag az Alsó-Tápió völgyében helyezkedik el a Gödöllői-dombság és a Monor-Irsai-dombság határán. Magyarország tájai közül az Alföld nagytájhoz, Észak-Alföldi középtájhoz, azon belül a Tápió-vidék kistájhoz tartozik. A kistáj és sok környező település névadó patakja a Tápió, amely összesen 21 településen halad át. Sülysáp része a Tápió Natúrpark területének is. (Köz.al. 2018)

3.2. A település térségi helyzete

Fontosnak tartottam, hogy a város regionális kapcsolatait és a város infrastruktúráját is részletesebben kifejtsem, hogy teljes képet kapjak a település működéséről, mindennapi életéről. Általánosan elmondható, hogy Sülysáp a járás második legnagyobb városaként nagy szerepet játszik a környező falvak életében, mind közösségi, mind a mindennapi teendőkben is. Sülysáp fontos intézményeinek elhelyezkedését a 2. ábrán szemléltetem.

2. ábra: Közintézmények elhelyezkedése
Saját készítésű ábra

3.2.1. Regionális kapcsolatok

Budapest felől a várost a legegyszerűbben a 31-es főúton lehet megközelíteni, de Gyömrő felől az M4-es autópályán is lehetséges. Tömegközlekedéssel is könnyen elérhető, hiszen

a Budapest-Újszász-Szolnok vasútvonal és a Volánbusz Zrt. buszjáratai is biztosítják a fővárossal való összeköttetést a szomszédos falvaknak is.

A gyermekek kezdeti nevelését a Gólyahír bölcsőde és a Sülysápi Csicsergő óvoda négy tagintézménye látja el. Az óvoda intézményei minden városrészen megtalálhatóak, így könnyen megközelíthetőek az itt élők számára. A szőlősnyaralói településrészen kettő, a sápi részen egy intézmény található, míg a központi óvoda a városházától nem messze helyezkedik el. A fiatalok általános oktatása a Sülysápi Móra Ferenc Általános Iskolában és tagintézményében történik, ahol a Szőlősnyaralón élő kisdíjakok 1-4. osztályig tanulhatnak, valamint a Sülysápi Szent István Általános Iskolában. A városban a Móra Ferenc általános iskola falai között folyik középiskolai tanítás a Budakalász Gimnázium Sülysápi tanintézménye révén, esti gimnáziumként. Nappali tagozatos középiskolai és felsőoktatási intézmény sem található itt, az általános iskolát elvégző fiatalok többsége Gyömrőn, Nagykátán és Budapesten folytatja további tanulmányait. (<http3>)

Az idős emberek ellátásáról az Estikék Idősek Otthona és egy napközis otthon gondoskodik. Az idős emberek étkeztetéséről, valamint az iskolai étkezésről a Központi konyha gondoskodik. A Dr. Gáspár István Humánszolgáltató Központ látja el a város a szociális, család és gyermekjóléti ügyeit. A közbiztonságról a Malom utcai rendőrség és polgárőrségi szolgálat is biztosítja. (<http3>)

A városban az általános egészségügyi ellátások nagy részben az újonnan megépült Egészségközpontban zajlanak, ahol gyermek és felnőtt házi orvosok, valamint védőnői szolgálat is helyet kapott. Két fogászati rendelés is ellátja az arra rászoruló betegeket, amelyek közül a fő utcai magánrendelőként is funkcionál ezzel ellátva a környező településeket is. A megfelelő gyógyszerellátást két gyógyszertár a Levendula és az Aranypajzs Patika biztosítja. Nem található sem kórház, sem szakrendelő a városban. Szakorvosi ellátást Nagykátai és a Gyömrői szakrendelőkben kaphatnak az itt lakók. Az állatok egészségéről a Kék Macsek állatorvosi ambulancia és Dr. Popovics László rendelője gondoskodik. (<http3>)

A település kulturális és mind sportolási lehetőséggel ellátja az itt és a környező falvakban élő embereket is. A Wass Albert Művelődési Központ és Könyvtár, valamint a Kapás József Helytörténeti Gyűjtemény, mindamelllett, hogy itt megismerhetik a helyi szokásokat és használati eszközöket, számos rendezvénnyel (színjátékok, előadások, Mackó fesztivál, Tök jó délután stb.) színesítik a mindennapokat. A város határában

elhelyezkedő csillagvizsgálóban az idősek és a fiatalok egyaránt megismerkedhetnek a csillagászat tudományával. Sportolási lehetőséget a Süllysápi Sport Egyesület különböző szakosztályokkal (röplabda, kézilabda, taekwon-do, ulti) biztosít. A Süllysápi Gyerekfoci Egyesület már egészen óvodás kortól foglalkoztatja és szereteti meg a sportot a gyerekekkel. Az itt élőknek lehetőségük van még ökölvívásra is a Tápió mente Ökölvívó Egyesület szervezése alatt. Számos sport és futónap kerül megrendezésre a városban a Tápiómenti Tömegsport Alapítvány jóvoltából is (pl.: Mikulásfutás stb.). ([http3](#))

A fővárosba tartó közvetlen vasúti és buszos járatok miatt, valamint a vasútállomás közelében lévő nagyobb áruházak (Coop, Tesco, gyógyszertárak stb.) miatt, fontos szerepet játszik a környező települések életében. Közvetlen volánbuszjárat szállítja az utasokat a Kókáról és Úriból a vasútállomásra. Számos gyár és üzem (ebm-papst Hungary Kft., Szórá Kft., STOBAG Alunorm Kft., Jász-Plasztik Kft. stb.), valamint az itt működő áruházak is sok munkalehetőséget biztosítanak mind az itt lakók és a környező falvakban élők számára is.

3.2.2. Infrastruktúra

Kiepített út és járdahálózat jellemzi a települést, a főutak viszonylag jó állapotúak és felújítottak, a kisebb utcák között akad rosszabb állapotú, esetleg burkolatlan is (pl.: a dűlők utcái, Katona József utca stb.). A település kerékpáros utakkal nem rendelkezik. Kijelölt turistaút a város külterületi részein helyezkedik el ([http30](#)). Ezek burkolat tekintetében mind földút, kisebb szakaszokban burkolt út is előfordul, ahol betér város központi részeibe.

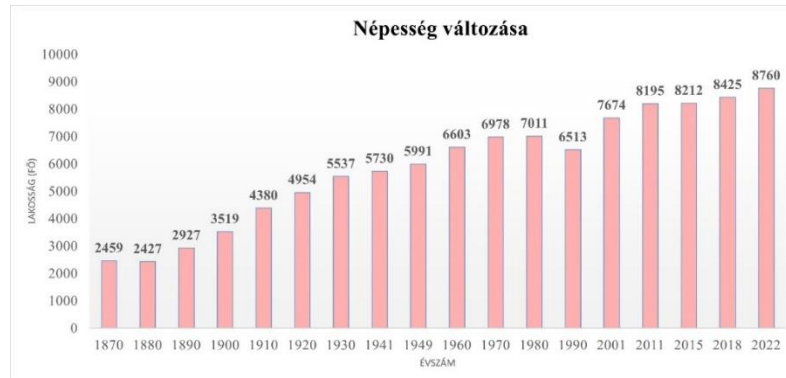
A környező településekkel való összeköttetést a Volánbusz Zrt. közvetlen járatai biztosítják Kókára és Úriba. A helyi lakosok közlekedését helyi buszjárat is segíti, ahol a helyi nyugdíjasok és a süllysápi diákok számára ingyenes utazás biztosított.

A városban minden fontos közműhálózat megtalálható, kivéve a távhőszolgáltatás. A város hírközlési szolgáltatását számos szolgáltató biztosítja a lakosságnak (pl.: DIGI Kft, Telekom Nyrt. stb.). A villamos energiát az ELMŰ az MVM ÉMÁSZ és a MÁV is biztosítja. A település vízellátását és vízvezetését a TRV Zrt. végzi, amelynek lefedettségi aránya 96,5%. A szénhidrogén ellátást az FGSZ Zrt. a MOL Nyrt. az MVM és az OPUSTIGÁZ Zrt. szolgáltatja, amely lefedettsége 82%. ([http4](#), Körny. Áll. 2020)

3.3. Gazdasági és társadalmi viszonyok

Társadalmi viszonyok

Sülysáp népességéről egészen az 1870-es évekig visszamenőleg lehet adatot találni. Akkoriban 2459 lakosszám mára már 8760 főre emelkedett. Folyamatos növekedés jellemzi a város népességét, néhány kisebb mértékű csökkenéssel. A legjelentősebb népesség csökkenés 1990-ben figyelhető meg (3.ábra). (http1)

3. ábra: Népesség változása diagramm
Saját készítésű ábra

Iskolázottság szempontjából mindössze 2011-es adatok állnak rendelkezésemre, amelyet a következő táblázatban szemléltetek. Általános iskolai végzettséget majdnem a teljes népesség szerzett, míg az érettségit tett, illetve felsőfokú és egyetemi oklevéllel rendelkezők aránya 50% alatt van. (http5)

Legfeljebb általános iskola 8. osztályát végzett 7 éves és idősebbek aránya	42,2 %
Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégző, 15-X éves népesség, a megfelelő korú népesség arányában	93,6 %
Legalább érettségizett, 18-X éves népesség, a megfelelő korú népesség arányában	38 %
Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel rendelkező, 25-X éves népesség, a megfelelő korú népesség arányában	10,5 %

1.táblázat: Iskolázottsági adatok
Saját készítésű táblázat

Nyilvántartott álláskeresők tekintetében a 4. ábrán is megfigyelhető, hogy arányuk a lakosságszámhoz képest alacsony, a legmagasabb szám 2011-ben volt míg a legalacsonyabb 2017-ben. Naponta ingázó foglalkoztatottak arányáról is csak 2011-es adat áll rendelkezésre, amely 66,9%, ez az adat is bizonyítja a főváros fontosságát a Sülysáp életében. (http5)

4. ábra: Nyilvántartott álláskeresők száma diagramm
Saját készítésű ábra

Gazdasági viszonyok

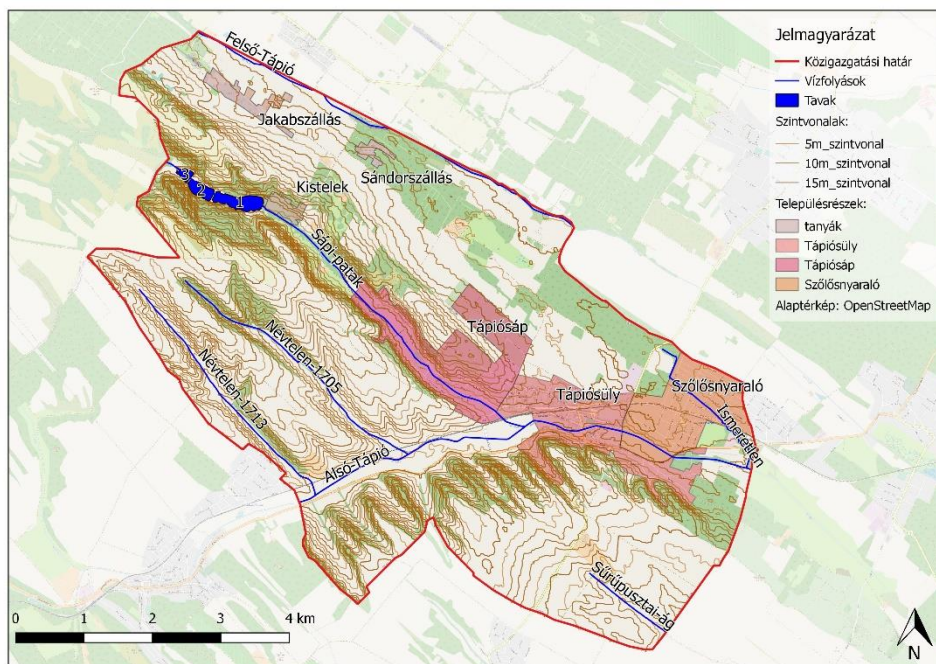
Súlysápon a 2016-os adatok szerint 420 vállalkozás működik. A város gazdasági életében meghatározó nagyobb vállalatok, amelyek a környező települések lakói számára is munkalehetőséget biztosítanak: EBM Hungary Motorgyártó és Forgalmazó Kft., Tápiócsir Kft., Feroland Kft., Szórá Ipari Kereskedelmi Kft., Jász-Plasztik Kft., GLS Súlysápi depója, és ezek mellett számos kisebb vállalkozás is nyújt munkalehetőséget (pl.: kisebb élelmiszer, és ruhaboltok, vendéglátó egységek, szolgáltató egységek).

3.4. Természeti, táji adottságok

4.4.1. Domborzat, talaj

A település talaja szempontjából a csernozjom barna erdőtalaj a legmeghatározóbb. Az észak-nyugati határrész mentén a gyengébb termőerejű, úgynevezett Ramann-féle barna erdőtalaj található meg. A vízfolyások mentén holocén réti öntéstalaj jellemző (Dusek 2007). A Magyarország felszíni földtani térképe alapján a településen folyóvízi aleurit, fluvioeolikus homok és löszös homoktalaj található meg. (<http6>)

Domborzat szempontjából a település DNY irányában a 31-es számú főút mellett haladva több lankás domb is színesíti a látképet. A halastavak környékét is számos meredekebb domb zárja közre, amelyekről általában nagyon szép kilátás nyílik a vízfelületre és a tájra. Az 5. ábrán látható a település domborzata és szintvonalai.

5. ábra: Domborzat és vízrajz
Saját készítésű ábra

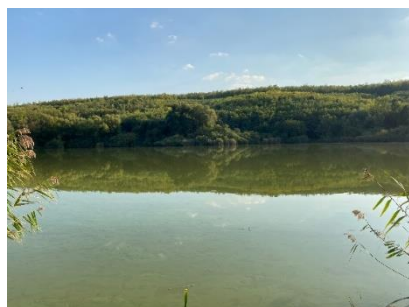
3.4.2. Vízrajz

A terület teljes egésze a Tápió vízgyűjtőjéhez tartozik, amely a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság része. Sülysáp közigazgatási területének nagy részét az Alsó- és a Felső-Tápió vízfolyása fogja közre. Az Alsó-Tápió ÉNY-DK irányban szeli át a települést, a Felső-Tápió is ebben az irányban halad Dány és Kóka határán. Az Alsó-Tápiót számos kisebb vízfolyás táplálja, köztük a Sági-patak, két Névtelen 1705 és 1713 számú kisebb patak, amely az 5. ábrán látható (http7).

A Sági-patak a Forró-forrásból ered (6. ábra), amelyre a város saját értékeként tekint, de közigazgatási határon túl helyezkedik el. Ez a patak táplálja a Sági halastavakat is (7. ábra), amely az Aranyosi (Hrabina)-völgy víztározó rendszeréhez tartozik. A település közigazgatási határán belül folyik az Úri-patak Sűrűpusztai mellékága is.

6. ábra: Forró-forrás
Saját fénykép

7. ábra: Sági tó
Saját fénykép

A felszín alatti vizek esetében nem csak ivóvíz, hanem termásvíz nyelési lehetőség is van a településen. Erről tanúskodik a szőlősnyaralói településrészen a két világháború között működő strandfürdő, amelybe a források szerint 80 °C-os vizet szivattyúztak. Az egykori strandfürdőt mára már teljesen visszavette a természet. (http7) (http8)

3.4.3. Éghajlat és helyi klíma

A település éghajlata mérsékelt száraz és meleg. Az uralkodó széliránya az Észak-Nyugati, az átlagos szélesség 2,5-3,0 m/s között mozog. A napsütéses órák száma a településen átlagosan 1950-2000 óra között alakul, középhőmérséklete 10,0 °C. Az átlagos évi csapadékösszeg 600 mm, ebből több mint a fele, 320-330 mm a vegetációs időszakban esik (Dusek 2007). A hótakarós napok száma átlagosan 33-35 nap (Körny.véd.prog. 2009).

3.4.4. Növényzet és növényföldrajzi viszonyok

A növényzet vizsgálatát Zolyómi Bálint potenciális vegetáció térképének tanulmányozásával kezdtem. A térkép alapján homoki tölgyes és homokpuszta, mezei juharos tölgyes, ártéri ligeterdők és mocsarak és tatárjuharos lösztölgyes társulások fordulnak elő (http29).

Természetesen megmaradt vegetáció mára már sajnos nem sok maradt, előfordulnak kisebb lápi vegetációmadványok, láp és mocsárrétek, fűt-nyár ligetek, kisebb égeresek is. Fellelhetők a homokbánya területén még fennmaradt homoki gyepek. (Dövényi 2010)

A településen nem található védett erdő, a természetes erdők is elenyészően szinte már nem is maradtak fenn. A természetes erdők helyét leginkább nemes nyárasok, akácok, fenyvesek vették át. Az erdők fő rendeltetése a védelmi és gazdasági erdők, de előfordul mezővédő erdősáv és közjóléti erdő is. A legtöbb erdőterület magántulajdonban van, de kis arányban előfordul közösségi tulajdonú és vegyes tulajdonú erdőrészlet is. (http9)

A szőlősnyaralói Kastélykertben egy természetközelinek tűnő növénytársulás maradt fenn, de az is előfordulhat, hogy ezeket a fákat az egykori tulajdonosok ültették. A kertben vadgesztenyék (*Aesculus hippocastanum*), feketefenyők (*Pinus nigra*), kocsányos tölgyek (*Quercus robur*), fehér nyárok (*Populus alba*), nyugati ostorfák (*Celtis occidentalis*) és széleslevelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*) is előfordul (http8).

Több védett növény előfordulását írták össze a város külterületein. A szántók szélén még előfordul a lilásrózsaszín virágú konkoly (*Agrostemma githago*). A Mária-völgy

környékén selymes boglárka (*Ranunculus illyricus*) és kétlevelű sarkvirág (*Platanthera bifolia*) előfordulásáról számoltak be. A Natúrpark területén általánosságban előfordul a löszös és zárt homokpusztagyepekben a budai imola (*Centaurea scabiosa subsp. sadleriana*) is. (Duna-Ipoly 2012)

3.4.5. Állatvilág, zoológiai jellemzés

Maga Süllysáp élővilágáról pontos adat és felmérés nincs, ezért a saját tapasztalataimra és maga a Tápió vidék egészére készült dokumentumra hagyatkoztam.

Halfauna szempontjából a Tápiókra jellemző (inkább a Felső-Tápióra) a védett lápi póc (*Umbra krameri*) és kövi csík (*Barbatula barbatula*), de előfordulhat halványfoltú küllő (*Romanogobio albipinnatus*) és fenékjáró küllő (*Gobio gobio*) is, valamint vágócsík (*Cobitis taenia*), szivárványos ökle (*Rhodeus amarus*) és tarkagéb (*Proterorhinus semilunaris*) is. A védett fajok számára nagy veszélyt jelent a terjedő törpeharcsa (*Ameiurus nebulosus*) és naphal (*Lepomis gibbosus*).

Kétéltűek tekintetében általánosan a békafajok elterjedtek barna varangy (*Bufo bufo*), zöld levelibéka (*Hyla arborea*), barna ásóbéka (*Pelobates fuscus*), erdei béka (*Rana dalmatina*) stb., amelyek közül egyes fajokkal nem csak a külterületi vizes részeken, hanem bent a lakott területeken is sűrűn találkozni. (Köz.al. 2018)

Hüllők tekintetében a Sági halastavak környékén talákoztam már mocsári teknőssel (*Emys orbicularis*) és ékszerteknőst (*Trachemys scripta*) is fogtak már ki a horgásztóból. Valamint a tavak környékén a siklófajok is megtalálhatóak.

Madarak tekintetében volt szerencsém látni a szántóterületek felett köröző ragadozómadarakat, a tavak környékén különböző vizes élőhelyhez kötődő vízimadarakat, tőkés récét (*Anas platyrhynchos*), kócsagfajokat, valamint gém fajokat is. A településen sokan láttak már bagolyfélét, de általánosan elterjedtek a belterületi részeken a vadgerlék (*Streptopelia turtur*), fekete rigók (*Turdus merula*) és különböző énekesmadarak. Még néhány ház eresze alatt láthatóak fecskéfészkek is. A homokbányai löszfalakban partifecske (*Riparia riparia*) és gyurgyalag (*Merops apiaster*) fészkel. Az erdőkben hallható fakopáncsfélék munkálkodása is.

A településen emlősök jelenléte is meghatározó. Kirándulásaim során sokszor talákoztam már keleti sünnel (*Erinaceus roumanicus*), mezei nyúllal (*Lepus europeus*) és európai őzekkel (*Capreolus capreolus*). De hallottam már vörös róka (*Vulpes vulpes*)

és különböző más kisebb emlősök jelenlétéről is. A Hevesy-parkban és a szőlősnymaralói Kastélykertben előfordulnak európai mókusok (*Scirurus vulgaris*).

3.5. Táj és településtörténet

Az egyedi tájértékek felkutatása és kataszterezés elkezdése előtt fontosnak tartottam, hogy az eddigi ismereteimet a város történelméről kibővítssem, röviden bemutassam, valamint jobban belelássak, és megértsem az egykor több faluból álló Süllysáp életét. A fejezetet két kisebb alfejezetre bontottam, ahol külön foglalkozok a történeti áttekintéssel és a területhasználatok és táj változásával. Ezekben nagy segítségemre volt Ahogyan nagyszüleink látták Süllysáp című képeslap gyűjteményes könyve (Katus-Kuczka 2013), valamint Katus Norbert „Tápiósüly története a török időktől” című szakdolgozata, a területhasználati elemzésekben pedig a katonai térképek (1. katonai felmérés, 2. katonai felmérés, 3. katonai felmérés, 4. katonai felmérés ([http25](#))) és Magyarország különböző időszakaiban (1955, 1974, 1984) topográfiai térképei ([http31](#)).

3.5.1. Történeti áttekintés

Egyes források szerint a Tápió-vidék már több mint hatezer éve lakott terület, amelyet a városban megtalált különböző régészeti leletek és a Leányvár is bizonyít. Honfoglaló törzseink közül nagy valószínűséggel Tarján törzse telepedett meg itt. ([http3](#))

Süllysápot a 13. században említik először írásos források, ahol még három különálló kisebb faluként (Tápiósáp, Tápiósüly, Oszlár) jelenik meg. A középkorban a három falu közül Oszlár volt a legnagyobb, amely a mai város nyugati, délnyugati részében helyezkedett el. Első dátum a településrész történetében 1252, ekkor IV. Béla a falu egy részét a Péterieknek és a Margitszigeti apácáknak adományozta. 1562 és 1563 között jövedelmező faluként említik, de a török és a Habsburg uralom alatt fokozatosan pusztult, mára már nyomait sem lehet látni az egykori településnek. (Katus-Kuczka 2013)

Tápiósáp történelméről kevesebb információ van, mint Tápiósüly településrészéről. Oszlár faluhoz hasonlóan IV. Béla Tápiósápon lévő birtokait is a Péterieknek valamint a Nyulak-szigeti apácáknak adományozta. Tápiósülynek már a 13. században volt temploma (1. melléklet, 9. ábra), amelyet többször is át-, illetve újjáépítettek, ezért több korszak stílusjegyei is megfigyelhetők rajta, amelyet a későbbiekben részletesebben kifejtek, de alapvetően a gótikus stílus jellemzi. ([http3](#), Katus-Kuczka 2013)

A tatárjárás következtében a két faluban élő lakosság nagy része elpusztult, vagy elmenekült a falukból, de a tatárok kivonulásával megkezdődött a népesség visszaáramlása és a jobbágyság kialakulása is. Az idők folyamán többször elnéptelenedett Süly és Sáp a közeli hadi és kereskedelmi útvonal (mai 31-es főútvonal) miatt. A következő elnéptelenedési időszak a török hódítások idején következett be, amikor majdnem teljesen eltűnt a lakosság a területről. A legnagyobb pusztítást a város életében a 15 éves háború hozta, amikor ugyanis a teljes vidék elnéptelenedett. A béke megkötése után Süly viszonylag gyorsan újra népesült, viszont Sáp csak az 1700-as években. Az utolsó nagyobb elnéptelenedés a Rákóczi szabadságharc és a pestisjárvány hozta. Tápiósápon az első templomot 1716-ban Sötér Gábor kezdte el építtetni Szent István tiszteletére (1. melléklet, 10. ábra). (Katus-Kuczsa 2013, Katus 2011)

A 18. századig szalagtelkes és halmazos jellegű beépítés volt jellemző Tápiósülyre. A faluk újra-települése az 1750-es évekig tartott, jelentős zsidó és szlovák közösség élt ekkor a településen, erre bizonyíték a ma is fellelhető zsidó temető, és a képeslap gyűjteményben megtalálható zsinagóga fényképe is. Tápiósáp virágzását az 1700-as években épült Hevesy-kastély (1. melléklet, 11. ábra), Grassalkovich-vadászlak (1. melléklet, 12. ábra) és a Sötér-kastély (1. melléklet, 13. ábra) is bizonyítja. Ekkor földbőség jellemezte a helyi jobbágyságot, ennek következtében megjelentek a zsellériparosok (mészáros, molnár, kocsmáros, kovács stb.). (http3, Katus 2011)

Ipar fejlődése szempontjából Tápiósáp több tényező miatt is elmaradt Tápiósüly fejlődésétől. Süly a közeli kereskedelmi útvonal és a később épült Kőbánya-Szolnok vasútvonal miatt is előnyösebb helyzetben volt. A vasút megépülése ösztönzően hatott Süly iparára, ekkor két malom (1. melléklet, 14-15. ábra) működéséről is tudunk, valamint 1910 után már bank, szálloda és vendéglő is található volt a településen. (Katus 2011)

Az 1880-as évek elején épült a Budapesti Honvéd Helyőrség katonai tábora (1. melléklet, 16. ábra), ami a mai Szilvafasor területén helyezkedett el, emlékét a Lövölde utca elnevezés őrzi. A tábor az első világháború alatt fogolytábor, majd levante kiképzőközpont volt, végül 1842-től a zsidó és a nemkívánatos személyeket szállásoltak el itt munkatáborba szállításuk előtt. (Katus 2011)

A két falu először 1950-ben egyesült Sülysáp néven, de a sok konfliktushelyzet okán nem sokra rá szét is vált, majd 1970-ben egyesítették végleg a települést, majd az idők

folyamán teljesen összeolvadt a két településrészt. Sülysáp első önkormányzata 1990. októberében alakult. (Katus-Kuczsa 2013, Katus 2011)

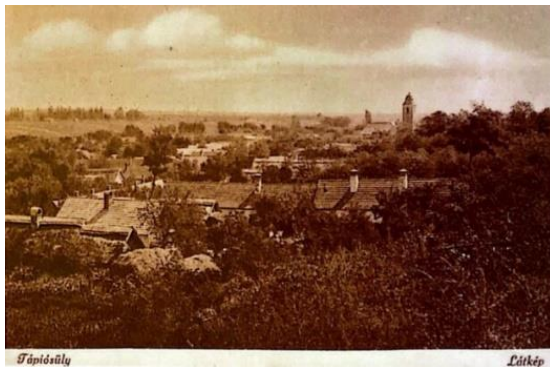
Pár Sülysápi látkép a régmúltból:

8. ábra: Látkép 1.
Forrás: (Katus-Kuczsa 2013).

9. ábra: Látkép 2.
Forrás: (Katus-Kuczsa 2013).

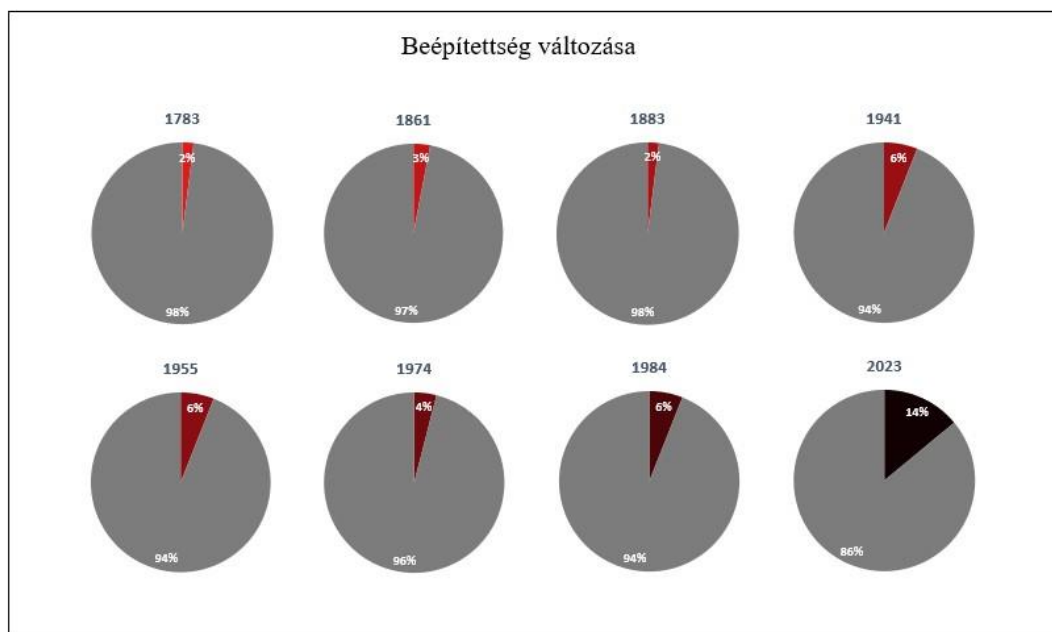
10. ábra: Látkép 3.
Forrás: (Katus-Kuczsa 2013).

11. ábra: Látkép 4.
Forrás: (Katus-Kuczsa 2013).

3.5.2. Területhasználat és tájváltozás elemzés

Az elemzett térképekről készült tervlapon (1. tervlap) jól látható, és külön tablón is szemléltettem (2. tervlap), hogyan nőtt össze két faluból a mai Sülysáp városa. A lentebb beszúrt diagrammokon (12. ábra) jól látható, hogy az évek folyamán a közigazgatási terület egészére nézve, hogy változott a beépítettség aránya, amely a legmagasabb értéket a 2023-as évben mutatja, amely 14%. Alapvetően a város területe az évek folyamán tájhasználatot tekintve rengeteget változott, amelyet több elemzéssel és diagrammal is szemléltettem. Az elkészített tájhasználati elemzésen mellett feltüntettem az elpusztult ma már egyedi tájértéknek számító objektumokat is.

12. ábra: Beépítettség változása diagrammok
Saját készítésű ábra

Az 1. katonai felmérés (1783) területhasználati elemzése alapján a szántóterületek (55%) és az erdőterületek (23%) aránya a domináns, de nagy arányban van jelen a gyepes, cserjés (16%) területek is. Ennek az oka, hogy ekkor mindkét falu főként állattenyésztéssel és földműveléssel foglalkozott, ahol búzát, árpat, zabot, kölest és kukoricát termesztettek, de kis arányban már jelen van a szőlőtermesztés (3%) is (Katus 2011).

A 2. katonai felmérésen (1861) jól észrevehető a falvak lakóterületeinek a terjeszkedése (3%), viszont csökkent az erdőterületek aránya 11%-kal az 1. katonai felméréshez képest, de nőttek a cserjés/füves területek 5%-kal, és a vizenyős területek aránya 6%-kal. Ezen az elemzésen már megjelentek az első tanyák is a falu központjától távolabb eső részeken, külterületeken, de még mindig a szántóterületek (53%) dominálnak. Az utak az előző térképhez képest fejlettebbek, megjelent az utcahálózat és a vasútvonal is. Egyedi tájértékek szempontjából pár kút, gémeskút és csárda is fellelhető, amelyeket elhelyezkedését jelöltem az 1. tervlapon, de ezek sajnos mára már mind az enyészetei lettek.

A 3. katonai felmérés térképéből (1883) készített elemzésen látható, hogy a szántóterületek 26%-kal megnövekedtek, az erdőterületek (3%) és a füves, cserjés területek (6%) kárára. Ekkor a szántóterületek a mai közigazgatási területek több mint 70%-át tették ki. Ennek oka valószínűleg az ekkortájt működő két malom, amelyek közül az egyiket a Tápió működteti, a másik pedig szárazmalom volt (Katus 2011). Az utak

tekintetében nagy változás nem figyelhető meg, viszont az előző térképhez hasonlóan jelen vannak a kutak, gémeskutak és csárdák.

A 4. katonai felmérés (1941) már jól látható a két falurész összenövése (6%), és a gyümölcsstermesztés (10%) azon belül a szőlőművelés virágzása leginkább a város északi felén. A legnagyobb összefüggő szőlőtermelésre felhasznált terület a mai Szőlősnyaraló területén volt található, valószínű, hogy innen alakulhatott ki a városrész elnevezése is. Az erdőterületek kapcsán az előző térkép vizsgálatához képest növekedtek 2%-kal, de még mindig a szántóterületek (73%) dominálnak. Ekkor már rengeteg külterületen elhelyezkedő kút található, mint egyedi tájérték.

Az 1955-ben készült állami topográfiai térkép vizsgálata alapján már látható a Sápi- patak szabályozása, és a szőlőterületek felszabdaldódása is, ekkor kezdett el beépülni a Szőlősnyaralói rész. Ezen a térképen már megjelentek az első zöldségtermesztésre (2%) használt területek is a város északi részein, valamint lassan növekedésnek indultak újra az erdőterületek (7%). A Szőlősnyaralói településrész beépülésével növekedtek a kiépült utak is. Tájértékek tekintetében a gémeskutakat már sima egyszerű kutakként ábrázolják, ebből valószínűsíthető, hogy lecserélték őket.

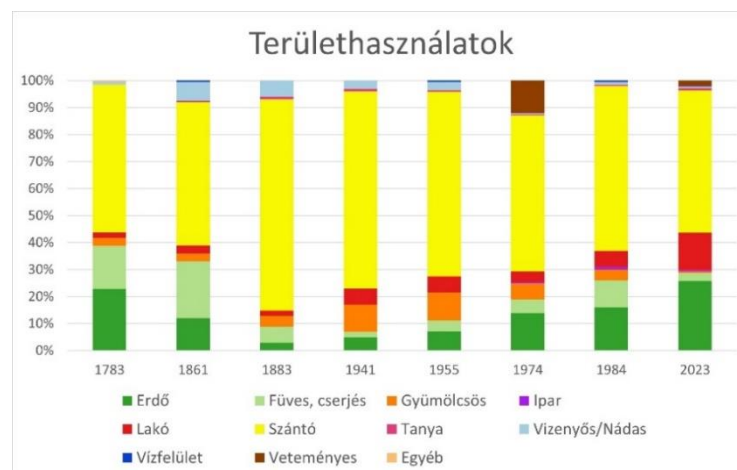
Az 1974-es topográfiai térképen már a Tápió is teljesen szabályozott mederben tette útját, eltűntek a vizenyős területek, helyüket nagy részben zöldségtermesztés (12%) váltotta fel. Ekkor csökkent a szántóterületek aránya 9%-kal, azonban duplájára (14%) nőtt az erdőterületek aránya főként a település délkeleti dombos területein. Ekkor már több mint a felére csökkent a gyümölcsstermesztés aránya az előző felméréshez képest. Ebben az időben már csak pár kút szerepel a térképen.

Az 1984-ben készült állami topográfiai térképen a zöldségtermesztésre használt területeket szinte teljesen felhagyták, helyüket a füves, cserjés területek vették át, és így arányuk a duplájára, 10%-ra növekedett. Ezen a térképen már megjelentek a Sápi- patak felduzzasztásával létrejött halastavak, ezzel együtt újra létrejöhettek vizenyős területek a patak és a tavak környékén. A halastavakkal együtt megjelentek az első nagyobb ipari területek is (0,5%).

Az utolsó elemzés a Google Earth Pro és az OpenTopoMap 2023-as felvételeinek összevetéséből készítettem. Mára már lecsökkent a szántóterület aránya 53%-ra, pozitívan viszont, hogy nagy mértékben jelen erdőterületek (26%) de ezek inkább mesterségesen kialakított, fatermelésre szánt erdők. Ekkor már újra előfordulnak

nagyobb náddal borított területek is. Megfigyelhető a lakóterületek (14%) teljes összenövése, szinte teljesen kiszorultak a földművelésre használt területek a város külterületeire. A város északnyugati felén Jakabszállás néven a kis tanyákból létrejött egy nagyobb lakóterület a város külterületén, de itt is megtalálható a mindennapi élethez szükséges közszolgáltatások. Több tanyaterület megmaradt a halastavak környékén a mai napig, ezeken a kisebb területeken, kis mértékben ugyan, de folyók állattartás, zöldség- és gyümölcsstermelés is.

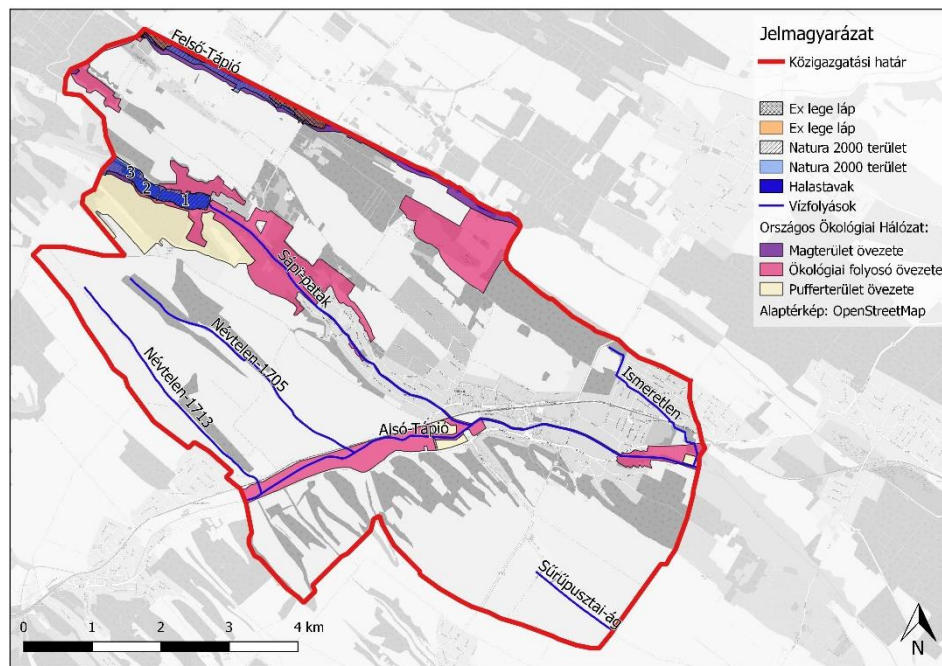
Mindezt összefoglalva az 13. ábra diagramjából is látható, hogy az évek folyamán a lakóterületek aránya majdnem mindig folyamatos növekedett, míg az erdőterületek aránya egy időben lecsökkent, de mára már szinte teljesen visszanyerte az 1783-as arányát. A füves/cserjés területek és a veteményeskertek nagy része eltűnt, a vizenyős területek is csak nagyon csekély arányban és szinte csak a halastavak környékén és az északi határon a Felső-Tápió mellett maradtak fenn az erős patakszabályozások miatt.

13. ábra: Területhasználatok változása
Saját készítésű ábra

3.6. Természetvédelmi jellegű oltalommal érintett területek

A tájvizsgálat során elengedhetetlennek tartottam szót ejteni a város természetvédelmi jellegű területeiről, bár sajnos nincs sok belőlük a településen, valamint ezek az értékes területek sem képezik az egyedi tájérték kataszterezés tárgyát. A következő fejezetekben szeretném részletesebben kifejteni a településen megtalálható ex lege védett területeket, az országos ökológiai hálózat elemeit, a Natura 2000-es területeket, amelyek a 14. ábrán láthatóak, valamint pár mondat erejéig bemutatni a Tápió Natúrparkot, amely területébe bele tartozik a város egész közigazgatási területe. Súlysápon nem található országos jelentőségű, egyedi jogszabály által védett terület.

14. ábra: Természetvédelmi jellegű oltalommal érintett területek
Saját készítésű ábra

Az országos ökológiai hálózat leginkább a Tápó-mentén és annak környékén, valamint a halastavak területén húzódik. Magterületi övezet csak a harmadik számú halastó mentén látható, nagyon kis arányban. Az ökológiai folyosó övezete és a pufferterület jelentősebb területeket foglalnak el, majdnem teljesen lefedve a város természeti értékeit. Ezek a területek leginkább maga a patakok és közvetlen környezetük, valamint a település északi részének a mocsaras és lápos területeit foglalják el.

Natura 2000 különleges természetmegőrzési területekhez csak a halastavak és közvetlen környezetük tartozik. Ez a terület rész a Gödöllői-dombsághoz tartozik. A tórendszer 3 egységből áll, amelyeknek a vizét a Forró-forrás, valamint a Sápi-patak szolgáltatja. A tavak jelenleg 3 tulajdonos irányítása által működnek (htt11). Magát a vízfelületeket nádas és fás, dombos terület öleli körbe, amelyet gazdag élővilág jellemez. A helyi lakosok kedvelt kirándulóhelye a nyugalmas és szép környezete miatt.

Sülysáp városát is magába foglaló Tápó Natúrpark a Gödöllői-dombság és az Alföld találkozásánál helyezkedik el az Alsó és a Felső-Tápó mentén. A 2019-ben megalakult natúrpark 18 Pest vármegyei települést foglal magába (Sülysáp, Kóka, Úri, Káva, Gomba, Bénye, Pánd, Tápíószeles, Tápíóság, Tápíóbicske, Nagykáta, Tóalmás, Szentlőrinc-káta, Farmos, Tápíószele, Tápíószentmárton, Tápíószőlős, Tápíogyörgye.) A park képviselését és koordinálását a Tápó Közalapítvány (Tápíó-vidék Természeti Értékeiért Közalapítvány) munkatársai végzik. A park a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság

felügyelete alá tartozik. A Tápió-Hajta Vidéke Tájvédelmi Körzet részeként több mint 4500 ha védett területtel rendelkezik, amelynek a különlegessége, hogy viszonylag kis területen sok különböző élőhely fordul elő. A legnagyobb védett területe a farmosi Nagynádas mocsara. (htt12)

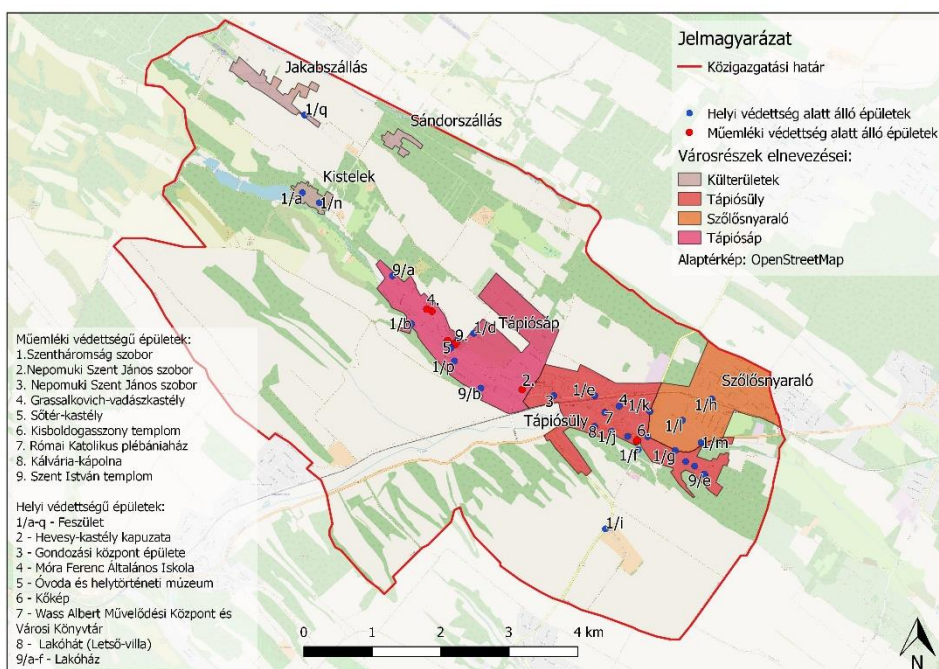
Sülysápon több a törvény által ex lege területnek minősülő érték is található. A Felső-Tápió mentén, Kóka és Dány határában egy lapterület található, amely 4 foltból áll és összesen 42 ha területű. A lápra jellemzőek az idős füzesek, elszórt égerligetek, zombéksásosok. Erős szárazodás jellemzi, ugyanis a szabályozott Felső-Tápió már nem képes biztosítani a megfelelő feltételt a láp fennmaradásához. Az Úri utca feletti erdővel borított terület északi végén helyezkedik el egy 0,5 ha-os bronzkori földvár maradványa, amelyet Leányvárnak neveznek. A Leányvárat egy több méter mély árok zárja le északi irányból. (Dusek 2007)

További törvény által ex lege területnek nyilvánított terület az Alsó-Tápió két ága, valamint az Úri-patak Sűrűpusztai mellékága, mint forrás (Körny,véd.prog. 2009).

További természetvédelmi területként tervezik védelem alá helyezni a Sápi-patak és az Aranyosi (Hrabina)-völgy víztározó rendszer tavait, nádas partját és az alatta elterülő nedves völgyeket, a Nagy-mocsarina és a Felső-Tápióvölgy Sülysáp, Kóka és Tápiószecső határán elterülő területet, a sápi Kuklihegy és Tabacsiskai-dülő legelőit, valamint az Alsó-Tápió menti ligeterdőket. (Körny,véd.prog. 2009).

3.7. Védett művi értékek

A műemléki épületek, a helyi védettség alatt álló épületek és elhelyezkedésük vizsgálatát a későbbi egyedi tájérték kataszter gördülékeny elkészítése miatt végzem, mivel sem helyi védett épület, építmény, sem műemléki védelem alatt álló épület nem képezheti a kataszter tárgyát. Ezeknek az épületeknek és építményeknek az elhelyezkedéséről külön szemléltető ábrát is készítettem (15. ábra).

15. ábra: Helyi védetségű és műemléki védetségű épületek elhelyezkedése Saját készítésű ábra

3.7.1. Műemléki épületek

Grassalkovich-Vadászlak

A Grassalkovich-vadászlak (16. ábra) más néven Schleisz-Bognár-kastély a tápiósápi településrészen a Dózsa György utca 15 szám alatt található. Az ebm-past Hungary Kft. területén helyezkedik el, és a cég tulajdonában van. A késő barokk stílusú kastélyt a Grassalkovich család építette 1770 körül. A családnak nem szolgált állandó lakhelyül csupán vadászlakként funkcionált, de barátaiknak és vendégeknek szívesen kiadták. Ezt bizonyítja, hogy Petőfi Sándor is látogatást tett itt 1845. július 10-11 között. Az ősfákkal övezett parkban 1970-es években több ipari gyártócsarnok is épült. Maga az épületben pedig a cég adminisztrációs munkája/irodája működik (http3, Katus-Kuczsa 2013). A vadászlak felújított, jó állapotú, azonban a park és maga az épület belső tere előzetes egyeztetés után látogatható.

16. ábra: Grassalkovich-vadászlak Saját fénykép

Nepomuki Szent János szobrok

A barokk stílusú szobrok a tápiósápi részen a Dózsa György utca 3/A és 149. szám alatt találhatóak. Az alkotások a XVIII. század második felében készültek (17-18. ábra). A 3/A szám alatt található szobor érdekessége, hogy kerten belül helyezkedik el és a talapzatán fekvő Szent Rozália látható (http3). Szép állapotú, ápoltság jellemzi. A Dózsa György utca 149. szám alatt található félgömb alakú boltozatos építményhez kis lépcsősor vezet fel. Elhanyagoltság jellemzi, a képen látható, hogy a lépcsősor rossz állapotú, repedezett, és mellette lévő virágágy is nagyon rossz állapotban van.

17. ábra: Nepomuki Szent János szobor (Dózsa György utca 3/A.) Saját fénykép

18. ábra: Nepomuki Szent János szobor (Dózsa György utca 149.) Saját fénykép

Római katolikus templom (Szent István templom)

A Szent István Római katolikus templom (19. ábra) a tápiósápi temető mellett helyezkedik el a Templom utcáról elágazó temetőbe vezető úton. Az épület szabadon álló, keletelt, egyhajós szerkezetű, középtornyos barokk stílusú építmény. A meglévő források alapján már a középkorban is állt itt templom. Az 1733. évi Canonica Visitatio régi templomromról és fából készült bevakolt kápolnáról számol be. A mai kőből készült templomot 1748-ban kezdte el építtetni Sötér Gábor Szent István tiszteletére. 1752-ben bekövetkezett halála után özvegye, Urbáni Ágnes fejeztette be építtetését 1759-ben (Katus-Kuczsa 2013). Felújított, jó állapot jellemzi, ápoltság és karbantartott környezetben helyezkedik el.

19. ábra: Szent István templom
Saját fénykép

20. ábra: Kálvária-kápolna
Saját fénykép

Kálvária-kápolna

A Kálvária-kápolna (20. ábra) a Szent István templom szomszédságában található a tápiósápi temetőben. A kápolnát a Sótér család építette 1777-ben a szenvedő Jézus tiszteletére (Katus-Kuczsa 2013). A kör alaprajzú épület barokk stílusban épült. A kétszintes rotundájában különböző szoborcsoportok fedezhetőek fel. Fő érdekessége, hogy ilyen jellegű építmény Közép-Európában mindössze öt található, ezért folyamatban van a világörökség részévé nyilvánítása (<http3>). Megfelelő állapotú, külső festés szükséges.

Kisboldogasszony templom és plébánia

A Kisboldogasszony Római katolikus templom (21-22. ábra) a Kápolna utcában helyezkedik el, a tápiósülyi temető és a 31-es számú főút mellett. A templom gótikus és román stílusban épült, és ez a Tápió-mente egyetlen máig fennmaradt gót stílusú műemléke (Katus 2011). A mai műemlék helyén már a középkorban is állt egy templom, amely azonban megsemmisült. A templom a XV. században épülhetett, azonban tornya később 1498-ban, a toronyablak alá vésett évszám alapján. Az XVII. és a XX. században tovább bővítették a templomot, ezért szinte minden épületrésze más korokban épült, ennek köszönhető a két stílus keveredése. Az épület alatt helyezkedik el a Sótér és Etre család 8 tagjának sírboltja. Az épület alatt és közvetlen környezetében alagút és pincerendszer volt, amelyet mára már betemettek, de a kő boltíve ma is látható (Katus-Kuczsa 2013). Állapota a folyamatos felújításoknak és javításoknak köszönhetően nagyon jó.

21. ábra: Kisboldogasszony templom
Saját fénykép

22. ábra: Plébániaház
Saját fénykép

Sőtér-kastély

A Sőtér-kastély (23. ábra) más néven Reusz-kastély a tápiósápi településrészen helyezkedik el a Dózsa György utcában a Csicssergő Óvoda 2. tagóvodája mellett. A késő barokk stílusú kastélyt a Sőtér család építette a XVII. század közepén. A folyamatos bővítések után a Páli Szent Vincéről elnevezett Irgalmas Nővérek tulajdonába került és 1948-ig óvoda és zárdaként funkcionált. Államosítása után egészen 1996-ig iskolaként működött (Katus-Kucza 2013). Az épület ma már nem látogatható, elhanyagolt állapotban (omladozó vakolattal, és kitört ablakokkal) várja jövőbeli funkcióját, esetleges felújítását.

23. ábra: Sőtér-kastély
Saját fénykép

24. ábra: Szentháromság szobor
Saját fénykép

Szentháromság szobor

A Szentháromság szobor (24. ábra) a Szent István templom és a sápi temető bejárata között található. Az alkotást Sötér Éva állíttatta a XVIII. második felében barokk stílusban (http3). A szobor magas talpazaton álló lábazatos sima törzsű korinthizáló fejezetű oszlopból áll (http13). Viszonylag jó állapotban maradt fenn, sérülés és rongálás nem található rajta.

3.7.2. Helyi védettségek

Általánosságban elmondható, hogy a tápiósápi és a tápiósülyi történelmi településrészen helyezkednek el, a szőlősnymaralói részen csak egy helyi védettség alatt álló feszület található. Külterületi részekben is fellelhetőek feszületek. Műemléki épületek nagy része a sápi városrészben helyezkedik el, a sülyi részen csupán kettő található egymás közelében. Az 15. ábrán látható a védelem alatt álló épületek/építmények elhelyezkedése, az első mellékletben pedig 1-8. ábráig képek egyes épületekről, építményekről. (Önk. rendelet (XII.28), http12, http13, http14)

Megnevezés	Típus	Cím	Egyéb információ
Gondozási központ épülete	középület	Vasút u. 24/A.	Főjegyzői lakás volt.
Művelődési központ épülete	középület	Szent István tér 7.	1963. februárjában adták át az épületet, a Szent István park veszi körbe, számos rendezvény helyszíne, fontos szerepet játszik a helyi közösségi életben.
Óvoda és helytörténeti gyűjtemény épülete	középület	Dózsa György u. 105.	Iskolaként funkcionált, majd 1995-ben Kisgazda falumúzeumként nyílt meg, Kapás Józsefnek köszönhető a múzeum, sok kiállított darab restaurálását is ő végezte, az épület másik felében a Csicsergő Óvoda egyik tagintézménye működik.
Hevesy-kastély kapuzata	középület	Dózsa György u. 110.	1840 körül épült klasszicista és romantikus stílusban, a megmaradt kastélyépületben ma iskolai oktatás folyik, a külső vakolat erősen felújításra szorul.
Általános iskola épülete	középület	Malom u. 14-18.	1972-ben épült és 1997-ben vette fel a Móra Ferenc nevet, két emeletes épület.
Lakóház (Letső-villa)	lakóépület	Pesti út 17.	Faborítású, faragott homlokzatát mai napig megőrizte.

Megnevezés	Típus	Cím	Egyéb információ
Lakóház	lakóépület	Kápolna u. 12.	Jó állapotú, ápolat épület.
Lakóház	lakóépület	Szőlő u. 35.	Jó állapotú ház, kevésbe ápolat kert jellemzi.
Lakóház	lakóépület	Szőlő u. 69.	Jó állapotú ápolat ház.
Lakóház	lakóépület	Szőlő u. 71.	Jó állapotú, ápolat.
Lakóház	lakóépület	Forrói út 43.	Ápolat udvar, felújított szép lakóház.
Lakóház	lakóépület	Kossuth Lajos u. 57.	Ápolat udvar és a lakóépület is jó állapotban van, mindössze egy-két repedés látható az első oszlopnál.
Kőkép	egyéb	Fő u.-Kiskókai u. sarok	Eredete bizonytalan, de a város egyik legrégebbi közterületi építményeként tartják számon, amely 1700-as évekből származhat. Jó állapotú, felújított.
Útszéli keresztek	egyéb	Sülysáp közigazgatási területén	Többnyire jó, megfelelő állapot jellemzi őket.

2. táblázat: Helyi védettségű épületek és jellemzőik
Saját szerkesztés

4. Egyedi tájérték kataszter

Fogalom meghatározások

„Egyedi tájértéknek minősül az adott tájra jellemző olyan természeti érték, képződmény és az emberi tevékenységgel létrehozott tájalkotó elem, amelynek természeti, történelmi, kultúrtörténelmi, tudományos vagy esztétikai szempontból a társadalom számára jelentősége van. A természet védelméről szóló törvény erejétől fogva (ex lege) védett természeti területek és értékek nem képezik az egyedi tájérték kataszterezés tárgyát.”
(MSZ 2009)

Az egyedi tájértékeket három nagy csoportra lehet bontani: kultúrtörténelmi, természeti és tájképi egyedi tájérték. Ez a három fő csoport szerint rendeztem a fejezeteket, amelyeket további típusok szerint is csoportosítok. Pár sorban szeretném összefoglalni, hogy a három főbb csoportba milyen típusú értékek tartozhatnak. Kultúrtörténelmi tájérték lehet településsel, közlekedéssel, termeléssel vagy különböző emberi tevékenységekkel kapcsolatos érték. Természeti egyedi tájérték lehet földtudományi, és biológiai érték, amelybe beletartozhatnak élőhelyek, erdőrészletek, erdőmaradványok stb. Az utolsó csoport a tájképi értékek, amelyekbe kilátópontok, jellegzetes kilátással rendelkező útszakaszok tartoznak. ([http10](http://10))

4.1. Kultúrtörténelmi egyedi tájértékek

Kultúrtörténelmi egyedi tájértékből összesen 46 darabot találtam (3. tervlap). Ezeket a következő fejezetben a táblázatok szerint további típusok és altípusok szerint is csoportosítom, és részletesen bemutatom őket. Az általam felmért tájértékek a következő típusokba tartoznak:

- Településsel kapcsolatos egyedi tájérték (összesen 24 darab)
 - Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti alkotás)
 - Kultikus, szakrális építmény, alkotás, helyszín
 - Temetkezéssel kapcsolatos építmény, művészeti alkotás
 - Zöldfelületi létesítmény, objektum
- Közlekedéssel, szállítással kapcsolatos egyedi tájérték (összesen 3 darab)
 - Közlekedéssel, szállítással kapcsolatos építmény, épület, létesítmény
- Termeléssel kapcsolatos egyedi tájérték (összesen 5 darab)
 - Agrártörténelmi egyedi tájérték
 - Vízhatalással, vízgazdálkodással kapcsolatos egyedi tájérték

- Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájértékek (összesen 14 darab)
 - Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték
 - Vendéglátáshoz kapcsolódó egyedi tájérték
 - Védelemmel kapcsolatos létesítmény

Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek

Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás:

A **Moller-kastély (SÜ-01)** a település szőlősnymaralói részén helyezkedik el az Iskola utcában. A Moller család egyike volt a terület legnagyobb szőlőbirtokosainak. A kastély az 1840-es évek táján épülhetett, de pontos információk nem állnak rendelkezésre a létesítésének időpontjáról. (http8) Maga az épület jó állapotnak örvend, és egy viszonylag nagy és idős fákkal körbevett park veszi körül. A kastélyban 1946-ban egytantermes iskolát alakított ki a római katolikus egyház, amelyben egy kis kápolna is létesítésre került (25. ábra). Ma már főleg lakóépületként funkcionál.

25. ábra: Moller-kastély

Forrás: http15

A **Hevesy-kastély (SÜ-02)** a Tápíósápi részen a Dózsa György utca 110. szám alatt helyezkedik el. Maga az egész kastély klasszicista és romantikus stílusban épült az 1840-es évek körül, eredetileg két L alakú épületből állt, amelyet egy díszes kapu kötött össze. A két épület közül az alább látható épületrész maradt fenn. A 19. században Farkas Ödön úri lakásaként szerepelt, majd a Hevesy család az 1900-as évek elején vásárolta meg. A második világháború után az épület állapota romlásnak indult, számos funkciót töltött be. Működött benne mozi, klubhelység, kultúrház, TSZ-iroda zöldségüzlet. A gazdasági épületet lebontották helyére épült a Szent István Általános Iskola. A megmaradt lakóépületben ma az iskola könyvtára, ebédlője, tornaszobája és a sportkör öltözői kaptak

helyet (http16). Az épület külső állapotát tekintve elég elhanyagolt, málló vakolat jellemzi (26-27. ábra).

26. ábra: Hevesy-kastély régen
Forrás: (Katus-Kuczsa 2013)

27. ábra: Hevesy-kastély most
Saját fénykép

A **Katolikus Iskola és kántorlak (SÜ-03)** a Fő utcában helyezkedik el nem messze a Kisboldogasszony templomtól. A helyi idősek „Öregiskolának” vagy „temető iskolának” is emlegetik, ugyanis közel volt a temetőhöz. Az első említés az itt működő iskoláról 1777. június 26.-án kelt. Eleinte egy tantermes, majd később három tantermesre bővített iskola sok átalakításon ment keresztül az évek folyamán, majd elbontásra került. A ma látható két tantermes iskolaépület és kántorlak 1891-ben épült (http17). Mai állapotát tekintve elhanyagolt, funkció nélküli épület, míg a kántorlak lakóépületként funkcionál (28-29. ábra).

28. ábra: Katolikus Iskola és Kántorlak régen
Forrás: (Katus-Kuczsa 2013)

29. ábra: Katolikus Iskola és Kántorlak most
Saját fénykép

A Tápiószőlői Kisboldogasszony Templomhoz tartozó **Plébánia (SÜ-04)** közvetlenül a templom szomszédságában helyezkedik el. Az épület igényesen kialakított, egyszerű, modern kialakítás jellemzi. Alsó helysége közvetlenül az utcára nyílik. Fontos szerepet játszik a helyi katolikus hitközösség életében.

A Tápiószőlői Szent István templomhoz tartozó **Plébánia (SÜ-05)** Közvetlenül a templom alatt helyezkedik el. Maga az épület régi típusú parasztház. Nagy szerepet játszik a mai

napig is a katolikus hitközösség életében, nyaranta sok hittanos gyermeket lehet látni játszani az udvarán.

A **Városháza épülete (SÜ-06)** a Szent István téren helyezkedik el a Wass Albert Művelődési Központ és Közösségi Könyvtár épületével szemben. Az épület környékén helyezkedett el az egykori katonai tábor, amelyről a környező utca elnevezések is emlékeztetnek (pl.: Lövölde utca) ([http18](#)). A mára már felújított és átalakított városháza épülete adott helyet egykor a főtisztviselői étkezdének (30. ábra).

30. ábra: Főtisztí étkező régen
Forrás: (Katus-Kuczsa 2013)

A **Teleki-féle lakóház (SÜ-07)** a Szőlősnnyaralói részen a Balassi Bálint utca 20. címen található. Egykori tulajdonosa Telekiné volt, maga az épületet és a földjeit egykor „Öregasszony-tanyának” nevezték. Az épület körül egykor szőlő és almáskert helyezkedett el, ahol summások és napszámosok dolgoztak (Hírforrás). Az épületből körülbelül 1947-ben alakítottak óvodát és azóta is a Csicsergő Óvoda 3. számú Tagintézménye működik benne, amelyet az ide járó gyermekek piros ovinak neveznek a kerítés színe miatt. Szép állapotnak örvend, folyamatosan karbantartott és felújított épület.

A Tápiómenti Bemutató **Csillagvizsgálót (SÜ-08)** azért tartottam fontosnak belevenni az egyedi tájérték kataszterbe ugyanis a környező falvak közül itt található az egyetlen ilyen típusú építmény. A csillagvizsgáló a régi Úri úton található, távol a város fény szennyezettségétől. Maga az épület egyszerű kialakítású, jó állapotú, kupolája egy viszonylag nagyobb teljesítményű távcsövet takar. A Súlysápi AmatőrCsillagász Közhasznú Egyesület működteti, amely 2005-ben alakult meg ([http19](#)). A nyár folyamán több csillagászati tábor, és különböző programlehetőséget is biztosítanak a környező falvakban élő csillagászatot kedvelő lakóknak.

A következő érték a 2007-ben lebontásra került tápiósápi községháza épületének (31. ábra) állít emléket. A téglából épült **emléktáblát (SÜ-09)** 2008-ban emelték. Mivel viszonylag fiatal keletkezésű ezért jó állapot jellemzi. Szomszédságában megtalálható az egykori szolgálati lakásból kialakított fogászati és védőnői rendelő.

31. ábra: Az egykori községháza és jegyzői lakás
Forrás: (Katus-Kuczsa 2013)

A Kapás József Helytörténeti Gyűjtemény **Székelykapuja (SÜ-10)** a tápiósápi részen a Dózsa György utca 103. szám alatt található meg. A kaput 2021-ben adományozta a település testvérvárosa Városháza (http20). Magát az építményt rendkívül aprólékos kidolgozottság jellemzi, rengeteg apró virág motívum díszíti. A galambdúc is rendkívül kidolgozott, tetején két kereszt foglal helyet. A kiskapu felett Wass Albert gondolata áll: „Őseidnek szent hitéhez, nemzetednek gyökeréhez - testvér - ne légy hűtlen soha!” (32.ábra).

32. ábra: A Székelykapu felirata
Saját fénykép

A **Pávás lány szobra (SÜ-11)** a Szent István téren helyezkedik el közvetlenül a Városháza bejárata mellett. A szobrot B. Szabó Edit tervei alapján férje, Ifj. Pál Mihály készítette 1985-ben. A szobrot szép állapot, letisztultság és egyszerűség jellemzi, csupán a lány hajkoronája és a páva faroktollai vannak részletesebben kidolgozva (http21).

A régi **tűzoltókocsi (SÜ-12)** a süllysápi Bogdán Flórián Önkéntes Tűzoltóegyesület szertárának udvarán helyezkedik el. Az ilyesféle tűzoltásra alkalmazott kocsikat az 1900-as években használták. Állapotát tekintve viszonylag jó állapotú, kerítéssel elzárt területen található, közvetlen veszélynek nincs kitéve.

Kultikus, szakrális építmény, alkotás, helyszín

A **Szent Flóriánt ábrázoló szobor (SÜ-13)** a Fő utcán helyezkedik el a Bogdán Flórián Önkéntes Tűzoltó Egyesület szertárépülete előtt. Szent Flórián a keresztény vértanú volt, a tűzoltók védőszentjeként tartják számon. Maga a szobor szép állapotú, újszerű, létesítésének dátumáról nem rendelkezek információval.

A **Szent István szobor (SÜ-14)** a róla elnevezett Szent István téren található a Városházával szembeni kisebb parkban. Az ötnegyedes szobrot mészkőből készítette 2001-ben ifj. Pál Mihály. Az emlékü része az ezeréves államiság tiszteletére alkotott szobrainak. ([http12](#)). A faragvány részletesen ábrázolja az egykori államalapító királyunkat kezében a szent joggal és az aranyalmával. Jó állapotú, nem veszélyeztetett szobor.

A **Szent Erzsébet szobor (SÜ-15)** a város szőlősnyaralói részén helyezkedik el a Magdolna utcában. Keletkezéséről nem áll rendelkezésre információ. Szent Erzsébet betegápolásnak és a szegények segítségének volt kiemelkedő alakja. Arra sem áll rendelkezésre információ, hogy miért éppen ide került felállításra ez a szobor. Ápolt részletesen kidolgozott szobor, azonban a mögötte zajló építkezés veszélyeztetheti a jó állapotát.

A **Lourdesi-barlang-Mária szobor (SÜ-16)** a Tápiósápi Szent István templom mögött helyezkedik. A barlang és a szobor állítása és felszentelése 2011. augusztus 20.-án történt. A Lourdesi-barlang és Mária szobor kultúrája 1858-ra tehető, ugyanis a Lourdes mellett Massabielle barlangban a tizenéves Bernadette Soubirousnak többször is megjelent Mária ([http22](#)). Az ekkori leírásoknak megfelelően, fehér ruhában és kék köpenyben, kezében rózsafüzérrel ábrázolja az itten szobor készítője is. A barlangban megtalálható még az előbb említett lány is rózsafüzérrel a kezében. Maga a barlang egy arany kereszttel díszített ráccsal van elzárva az esetleges rongálók elől.

Temetkezéssel kapcsolatos építmény, művészeti alkotás

A **Baptista temető (SÜ-17)** a Vasút utcában helyezkedik el közvetlen a vasúti sínek mellett. A Süllysápi Baptista Gyülekezet 1903-tól egészen a 1960-as évekig temetkezett ide ([http15](http://15)). A síremlékek nagy része egyszerű fából készült névvel ellátott kereszt (33. ábra), csupán egy kőből készült síremlék található (34. ábra). Teljesen elhanyagoltság jellemzi.

33. ábra: Baptista temető fejfái
Saját fénykép

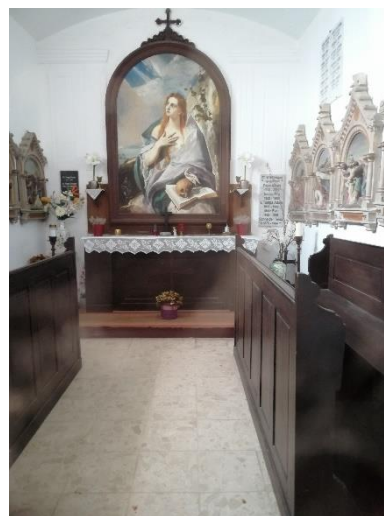

34. ábra: Baptista temető kőből készült fejfája
Saját fénykép

A temetők közül a tápiósülyi temetőben található egy **kripta (SÜ-18)** amely közel a domb legtetjén helyezkedik el, amelyben több ember is nyugszik (35. ábra). Rendszeresen ápoltság, szép állapot jellemzi az épület bel és külső megjelenését is. A rongálások megelőzése érdekében, a belterében (36. ábra) található kisebb szentély csak november 1-jén van nyitva.

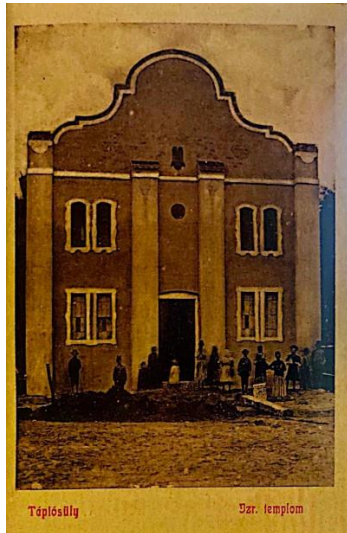

35. ábra: Kripta kívülről
Saját fénykép

36. ábra: Kripta belülről
Saját fénykép

Az **Izraelita temető (SÜ-19)** a Kápolna utca vége felől közelíthető meg. Keletkezéséről nincsen pontos adat, de a második világháború előtt több izraelita vallású család is élt a városban, imaházuk (37. ábra) is volt, de mára már lebontották. A temető egészen az 1944-es háborúig rendezett és ápolott volt, de a háború közben egy akna megrongálta és ettől fogva teljesen elhanyagolttá vált (http15).

37. ábra: Izraelita imaház
Forrás: (Katus-Kuczsa 2013)

38. ábra: Jobb állapotú izraelita síremlék
Saját fénykép

Zöldfelületi létesítmény, objektum

Az öt fából álló **fűzfasor (SÜ-20)** Szőlősnymaralón helyezkedik el a Magdolna utcában közvetlenül a vasúti sínek előtt. A szomorú fűzekből álló (*Salix alba*) fasor takarást nyújt a vasúti síneknek, csökkenti a zajhatást és nagyban meghatározza az ottani utcaképet is. A fák telepítési idejéről nem áll rendelkezésre információ. Jó állapot jellemzi őket a fa egyedeket.

A Hevesy-kastély közvetlen közelében elhelyezkedő **platánfa (SÜ-21)** (*Platanus x hispanica*), valószínűsíthető, hogy a kastély parkjának egy megmaradt faegyede. Kora megegyezhet a későbbiekben taglalt mocsárciprusok korával, azaz az 1900-as években telepíthették. Jó állapotú, egészséges, hatalmas törzsátmérővel rendelkező faegyed.

Az előbb említett **mocsárciprusok (SÜ-22)** (*Taxodium distichum*) a Hevesy-parkban helyezkednek el, az ott létesített kültéri fitnesspálya mellett. A fák érdekessége, hogy az ültetésükben részt vett Hevesy György is az 1900-as években, ugyanis ekkor elhatározták, hogy a kastély mellett botanikus kertet alakítanak ki. Erre következtethető, hogy a legnagyobb faegyed életkora 110 év is lehet. (http8)

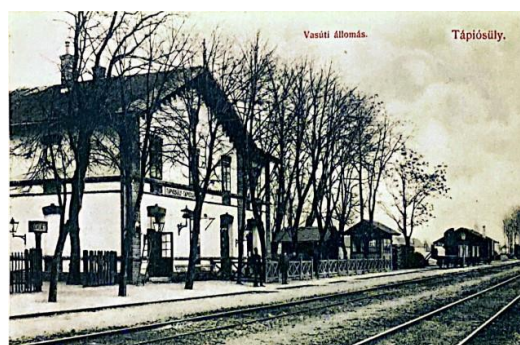
A **Kastélykert (SÜ-23)** a Moller-kastély mögött, annak részeként található. A körülbelül másfél hektáros park vegetációja hasonlít az eredetihez (homoki tölgyes), de elképzelhető, hogy az egykori tulajdonosok alakítottak így ki a parkot (http8). A parkban megtalálható fajok: vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*), feketefenyő (*Pinus nigra*), kocsányos tölgy (*Quercus robur*), fehér nyár (*Populus alba*), nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*), széleslevelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*) stb. Területén megtalálható a játszótéren kívül egy szabadtéri színpad, egy raktárhelység és egy strandröplabda pálya is. Maga a kastélykert számos rendezvények ad helyszínt, mint például majális és gyermeknap is.

A **Hevesy-park (SÜ-24)** a tápiósápi részen a Kossuth téren helyezkedik el a Szent István Általános Iskola mögött. A játszótérrel, kültéri fitnessparkkal és egy kisebb tanösvénnyel is ellátott park népszerű az itt élők számára. A terület egykor a Hevesy-kastély területéhez tartozott, ezért viszonylag idős fák árnyéka alatt tölthetnek időt az ide látogatók. Itt találhatóak az előbbieken leírt mocsárciprusok és a később említésre kerülő Hevesy György emlékhely is. Maga a park és az itt található fák és létesítmények is sűrűn karbantartottak, takarítottak, szép állapotúak. Az itt megtalálható fajok: kocsányos tölgy (*Quercus robur*), különböző kőrisfajok (*Fraxinus ssp.*), közönséges platán (*Platanus x acerifolia*), mocsárciprus (*Taxodium distichum*), fiatal hársfajok (*Tilia ssp.*).

Közlekedéssel, szállítással kapcsolatos egyedi tájérték

Közlekedéssel, szállítással kapcsolatos építmény, épület, létesítmény

A süllyási **vasútállomás épülete (SÜ-25)** a Vasút utcában helyezkedik el (39. ábra). 1882-ben épült a Budapest-Szolnok-Újszász vasútvonal megépítésével egy időben. Szép állapotú, külső megjelenését megőrizte, a mai napig az eredeti funkcióját tölti be. A környező nagyobb falvakban is hasonló megjelenésűek a vasútállomás épületei.

39. ábra: Egykori Vasútállomás
Forrás: (Katus-Kucza 2013)

A **bakterház (SÜ-26)** az előbbiekből jellemzett vasútállomástól nem messze található a Szent István tér 15. szám alatt. Keletkezése a vasútépítéssel egy időre tehető. Ma már a Hajnal Mozgás Stúdió működik a falai között. Külső megjelenését nagy részben megtartotta, jó állapotú, rendezett környezet jellemzi.

A következő **bakterház (SÜ-27)** a Szőlősnymaralói részen helyezkedik el, a Vörösmarty utcában. Bakterházként és jegypénztárként funkcionált, majd a Szőlősnymaralói és Magdolnatelepi vasúti megállóhelyek összevonásával és áthelyezésével felhagyták az épületet. Ma nagyon romos állapotban található, ablakok és ajtók nélkül. Lebontás veszélye fenn áll.

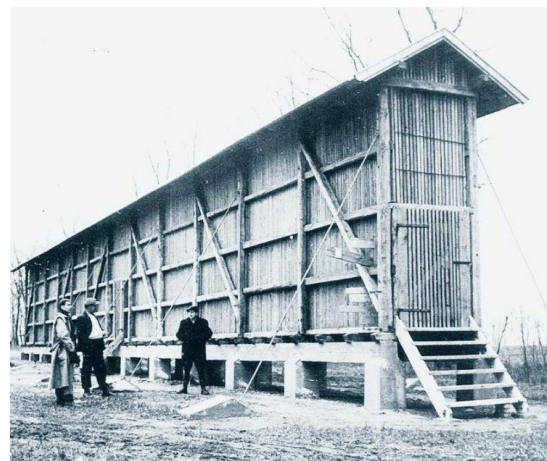
Termeléssel kapcsolatos egyedi tájérték

Agrártörténeti egyedi tájérték

A **Kukoricagóré rom (SÜ-28)** a város külterületi részén helyezkedik el a Tápiósápi településrészen az Kisteleki tanya legelső kereszteződésénél (40. ábra). Az épület körülbelül 30-35 méter hosszú és 2,5-3 méter magas. Az épület szerkezetéből nagy részt már csak a tartóoszlopok maradtak meg. A szerkezetből adódóan az 41. ábrán láthatóan nézhető ki fénykorában a kukorica szárítására és tárolására szolgáló épület. Kialakításának évről nincs információ.

40. ábra: Kukoricagóré
Saját fénykép

41. ábra: Hasonló kukoricagóré
Forrás: http26

A kataszterbe vett két **tanya (SÜ-29, SÜ-30)** közel egymás mellett helyezkedik el. Általánosságban elmondható róluk, hogy jó állapotú épületek, lakottak. Kialakításukat tekintve tükrözik a régen kialakított tanyaépületeket.

Vízhasználattal, vízgazdálkodással kapcsolatos egyedi tájérték

A **Zuhogó (SÜ-31)** a róla elnevezett Zuhogó közben található, amely a Kossuth Lajos utcát és a Dózsa György utcát köti össze. A zuhogó a Sári-patak kisebb felduzzasztása céljából épült, ahol az idősebb korosztály szívesen töltötte a szabadidejét. Előszeretettel használták horgászatra, fürdésre, akár egy-egy jó beszélgetésre a partján. Viszonylag elhanyagolt, túlszaporodott növényzet jellemzi.

A **kék közutak (SÜ-32/1-53)** a város területén szétszórva helyezkednek el. Összesen 54 darabot találtam. Állapotuk, működésük és létesítési évük változó. A 3. mellékletben szereplő képek a teljesség igénye nélkül készültek a nagy számuk miatt. Általánosságban elmondható róluk, hogy nagy részük működőképes állapotban van, és ellátja a feladatát, de akad közöttük teljesen leromlott, használhatatlan is.

Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájértékek

Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték

A **Hősök szobra (SÜ-33)** a Fő utcában helyezkedik el, a Kisboldogasszony templom közvetlen szomszédságában. Az emlékszobrot 1926-ban emelték az első világháborúban 51 hősi halált halt tápiószülyi katonának. Az elesett katonák nevei vörös tardosi mészkő táblákon kaptak helyet, a szobor talpazati részén (http12). Jó állapot, folyamatos ápoltság jellemzi a szobrot és a környezetét is (42-43. ábra).

42. ábra: Hősök szobra régen
Forrás: (Katus-Kuczsa 2013)

43. ábra: Hősök szobra most
Saját fénykép

A **Hősi emlékmű (SÜ-34)** az előző emlékműhöz képest a város másik felén a tápiósápi részen helyezkedik el, a Hevesy-parkban. Az 1925-ben létesített emlékmű két szoborból áll, amelyből az egyik a kommunizmus és a második világháborúban elesett katonák és polgárok neveit tartalmazza, a másik pedig az első világháborúban elesetteknek állít emléket (Zemen et al. 2014). A második világháborús emlékmű egyszerű kialakítású, három részre osztott tábla. A mellette lévő emlékmű oszlopos kialakítású tetején megjelenik egy részletesen faragott sas Magyarország címerével, oldalán egy koszorúval. Maga az emlékművek jó állapotúak, viszont a körülötte elhelyezkedő virágágyás teljesen elhanyagolt.

Az **1956-os emlékmű (SÜ-35)** (más néven Fáklya) a városházától nem messze a Szent István téren helyezkedik el. Az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére állított alkotást Szórádi Zsigmond tervezte és készítette el 2012-ben. Az emlékmű teje egy fáklyát ábrázol, amelyről a következők szerepelnek a műalkotás leírásában: *„A fáklya egy olyan szimbólum, amely leleplezése után örökké világít lángjával az utókor számára is. Mindig emlékeztetve az ünnepek során a körben állókat az összefogásra. A lángnyelvek emberi sorsokat szimbolizálnak. Az '56-os eseményre utal az emberi torzó testek lángszerű mozgása. A középső álló figura a fellángolást, a forradalmat idézi, a fekvő figura a szabadságharc küzdelmeit, míg a fáklyáról lehanyatló alak az elbukást, illetve a megtorlást fejezi ki.”* Maga a műalkotás és környezete is jó állapotú, gondosan karbantartott. ([http3](#))

A **Trianon emlékmű (SÜ-36)** más néven Fénykapu a Fáklyától nem messze a Szent István téren helyezkedik el. A Szórádi Zsigmond által készített emlékművet 2021-ben állították a Nemzeti összetartozás nevében. Érdekessége a különleges formai megjelenésén kívül, hogy Városházán a város testvértelepülésre is készült belőle egy ezzel is jelképezve az összetartozást. Az emlékmű fehér és fekete gránitból készült, több szimbólumot és jelentést érzékeltet. Megjelenik fél szimbólumok formájában, amelyek csak részben jelennek meg, teljességüket a tükröződő felület adja. A talpazaton a székely címermotívumok a nap és a hold. A talpazat szárain a környező országokban élő magyar nemzetrészek neve látható ([http3](#)). Maga a szobor és a környezete is jó állapotnak örvend.

A **„Gyertyák” (SÜ-37)** is a Szent István téren helyezkedik el a városháza előtti füves területen. A két emlékszobor az 1945-ben jogtalanul kivégzett főjegyzőket, Moóri Istvánt és Pinnyey Lajost ábrázolják. A szobrokat 2015-ben készítette Szórádi Zsigmond ([http3](#)). A gyertyákat szimbolizáló szobrok jó állapotúak rendezett környezeti jellemzi őket.

A **Román emlékmű (SÜ-38)** a tápiósülyi temetődomb tetején helyezkedik el az olasz emlékmű mellett. Az emlékművet a Tápiósápot megszálló román csapatok emelték 1916-ban a Historia Domus szerint. Az obeliszkszerű emlékmű oldalán kereszt és román nyelven írt szöveg olvasható: *„Azoknak a katonáknak az emlékére, akik Tápiósülyben haltak meg fájdalmas fogságban, miközben az 1916 és 1918 közötti háború dúlt, amelynek célja volt, hogy egyesítsék a román nemzetet.”*, *„A jó románoknak a román haza oltárán áldozott csontjai nyugodjanak békében ezen az idegen földön.”*. Elhanyagolt állapot jellemzi. (Zemen et al. 2014)

Az **olasz emlékmű és tömegsír (SÜ-39)** a Román emlékmű mellett helyezkedik el a tápiósülyi temetődombon. A tápiósülyben lévő barakktáborba deportált és itt életüket vesztett olasz polgárok emlékére emelték a feltételezett tömegsír elhelyezkedésének közelében. A három lépcsőszinten álló síremlék szerű emlékművet 1996. májusában emelték. Előoldalán fekete gránitból készült lapon a következő szöveg áll magyar és olasz nyelven egyaránt: *”Tápiósüly 1915-1918 – Itt lett eltemetve 149 olasz Fiume városából. A Fiumei Tanulmányi Társaság a nemes magyar nemzet kegyelmébe ajánlja őket, annak a városnak örök emlékére, amely hozzá tartozott, hogy semmi se választhassa el többé a közös nemzeti újjászületési mozgalomban megszentelt testvériségünket- Súlysáp, 1996. május 31.”*. Környezetét és maga az emlékművet elhanyagolt állapot jellemzi.

A **Hevesy György emlékhely (SÜ-40)** a tápiósápi részen a Hevesy-parkban helyezkedik el. Az itt élő és dolgozó Nobel díjas vegyésznek állít emléket a róla elnevezett és a birtokához tartozó parkban. Az emlékhely kialakítása egyszerű, téglából készült. Állapota újszerű, rendezett környezet jellemzi.

A **Trianon bástya (SÜ-41)** más néven „Országzászló” a Szent István templom közvetlen közelében helyezkedik el. Az emlékművet 1933-ban létesítették. Létesítése Joó Antal és Pálffy Károly nevéhez fűződik. A bástya a nemzeti összetartozást jelképezi, az Országzászló Mozgalomhoz fűződik ([http27](http://27)). Kőből készült bástyaszerű építmény közepén zászlótartó rúddal, elején magyar címerrel. Jó állapotú, az alatta elterülő domb növényzete rendezetlen (44-45. ábra). A fiatalok előszeretettel használják éjszaka elvonulásképpen, ezért környezete sokszor tele van hulladékkal.

44. ábra: Trianon bástya régen

Forrás: (http27)

45. ábra: Trianon bástya most
Saját fénykép

A **Bogdán Flórián kopjafa (SÜ-42)** a róla elnevezett utca elején helyezkedik el a tápiósápi településrészen. Az emlékoszlopot 1993-ban László Tibor kezdeményezésére állították, aki az akkori önkéntes tűzoltóság parancsnoka volt. Bogdán Flórián a 1963-as Tápió kiöntésénél halt hősi halált miközben a Holecz család megmentésére sietett, azóta is őrzi emlékét mind a róla elnevezett utca, az önkéntes tűzoltóság neve és az ő tiszteletére állított emlékoszlop is (http3). A kopjafa jó állapotú, rendszeresen ápolt, takarított környezet jellemzi.

A **Katonai tábor/fogolytábor (SÜ-43)** emlékére állított szikla a Városháza előtt helyezkedik el, szép rendezett környezetben. A szikla oldalra egy gránitból készült tábla emlékeztet meg az itt életüket vesztett polgároknak, hadi foglyoknak, vallási okokból internáltaknak. Maga az emlékmű jó állapotú, rendezett környezet jellemzi.

Vendéglátáshoz kapcsolódó egyedi tájérték

A **Korona Szálloda és Vendéglő épülete (SÜ-44)** a Vasút utcában helyezkedik el közvetlen a vasútállomással szemben. Keletkezési idejéről nincs adat. Az épület egykori szerkezete hasonló maradt, ma is vendéglátóhelyként üzemel Paradiso Étterem és Pizzéria néven. Jó állapotú, nagyobb részben átalakított (46-47. ábra).

46. ábra: Korona Szálloda és Vendéglő régen
 Forrás: (Katus-Kuczsa 2013)

47. ábra: Korona Szálloda és Vendéglő épülete most
 Saját fénykép

A **Vadvirág vendéglő (SÜ-45)** a település Sándorszállási részén helyezkedik el (48. ábra). Az épületet Zima István helyi vállalkozó építette 1927-ben a helyi iskolaszék megbízásából. Működését iskolaként kezdte Szent István Iskola néven majd később Vadvirág vendéglőként működött tovább ([http15](http://15)). Ma már az épület lakóépületként funkcionál, ebből adódóan jó állapotú.

48. ábra: Vadvirág vendéglő építés közben
 Forrás: [http15](http://15)

Védelemmel kapcsolatos létesítmény

A **Tűzoltószertár (SÜ-46)** a Fő utcán helyezkedik el. Keletkezési adat pontosan nincs róla, de már az 1900-as évek előtt itt állhatott az épület. A szertár a Süllyási Bogdán Flórián Önkéntes Tűzoltó egyesület tulajdonában áll. Maga az eredeti épületről már az 1950-es években is készült fénykép (49. ábra). Utóbbi fénykép óta több felújításon és bővítésen is átesett, ezért jó állapotú, karbantartott környezet jellemzi (50-51. ábra).

49. ábra: Tűzoltószertár az 1950-es években
Forrás: http15

50. ábra: Tűzoltószertár az 1970-es években
Forrás: http15

51. ábra: Tűzoltószertár most
Saját fénykép

4.2. Természeti egyedi tájértékek

Természeti egyedi tájértékeket tekintve, az előző fejezetekben elemzett és ábrákon látható tájhasználati változások miatt nem sok eredeti vegetáció maradt meg. Összesen négy fontosabb természeti területet találtam (4. tervlap).

Az első **Természetközeli terület (SÜ-47)** a Hunyadi utcában található. Érdekessége, hogy egykor itt helyezkedett el egy strand, amely a közeli Moller-kastély ablakából látható volt. A strand teljes felszámolása után a terület újra a természeté lett. Belsőbb területein ma is megfigyelhető a vizesedés. Itt megtalálható jelentősebb növények: különböző fűzfajok (*Salix ssp.*), nyárfélék (*Populus ssp.*) stb.

A **Természetközeli erdőrészlet (SÜ-48)** a Hevesy-park közvetlen közelében helyezkedik el. Valószínűsíthető, hogy a terület az egykori kastélypark része volt, és ekkor keletkezhetett/maradhatott fenn. Üde növényzet és állatvilág jellemzi az itt keresztül folyó Sági-patak miatt. Itt fellelhető fontosabb növényfajok nagy részben megegyeznek a Hevesy-parkban található fák fajaival.

A **Nádas (SÜ-49)** a tápiósáp külterületi részén helyezkedik el a 3-as számú halastó mögött. Maga a Sági halastavak területe Natura 2000 különleges természetmegőrzési

területek közé tartoznak a változatos állat és növényvilág miatt. Itt található a város legnagyobb összefüggő náddal borított területe, amelyet gazdag elővilág jellemez. Sok itt táplálkozó madárnak nyújt biztonságos fészkelő és búvóhelyet (pl.: szürke gém, tőkés réce stb.). A tavak környéke és ezzel ez is kedvelt kirándulóhely a helyi lakosság körében.

A **Homokbányai gyurgyalag telepek (SÜ-50)** a tápiósápi részen helyezkednek el a Dózsa György utca végén. A mára már felhagyott homokbánya területén és a környező löszfalakban sűrűn kivájt fészekhelyek láthatóak. Ha elég figyelmes és türelmes az ember, megfigyelhetők az itt élő gyurgyalagok. Viszonylag zavartalanul élhetnek itt ezek a díszes tollazatú madarak, csupán néhány közlekedő autó zavarhatja nyugalmaikat.

A **Szőlősnymaralói füves/cserjés terület (SÜ-51)** a szőlősnymaralói vasútállomással szemben található. A terület kedvelt sétálóhely a környékben élő emberek számára a változatossága miatt. A területen megtalálhatóak füves, cserjés és fákkal borított foltok is egyaránt. A viszonylag közel elhelyezkedő vasút folyamatos bolygatásai miatt jellemző rá a gyomfajok megjelenése például akác (*Robinia pseudoacacia*), selyemkoró (*Asclepias syriaca*). A város terjeszkedése miatt a beépítés veszélye fent áll.

4.3. Tájképi egyedi tájértékek

A tájképi egyedi tájértékek lehetnek a településen lévő különböző pontok, ahonnan valamilyen szempontból érdekes, szép és széles kilátás nyílik a város különböző helyeire és pontjaira. Súlysápon a változatos domborzati viszonyok miatt több ilyen kilátóhely is megtalálható. A több kilátóhely közül kiemeltem hármat, ahonnan a véleményem szerint a legszebb kilátás nyílik a városra és külterületeire (5. tervlap).

A **Trianon bástyáról (SÜ-52)** belátni az egész Tápiósápi településrészt és a környező mezőgazdasági területeket is. Éjszaka a domb fekvés miatt kiváló nyári időszakban a csillaghullás megfigyelésére is. Kedvelt és sűrűn látogatott kilátóhely (52. ábra).

52. ábra: Kilátás a Trianon bástyáról
Saját fénykép

A Tápiósülyi **temetődombról (SÜ-53)** széles kilátás nyílik a város nagy részére és a környező falvakra templomtornyaira is. Tiszta időben látható a Dány és Kóka templomtornya és a Mátra hegyvonulatai is (53. ábra). Éjszaka is csodálatos látképet biztosít a város kivilágítása.

53. ábra: Kilátás a temetődombról
Saját fénykép

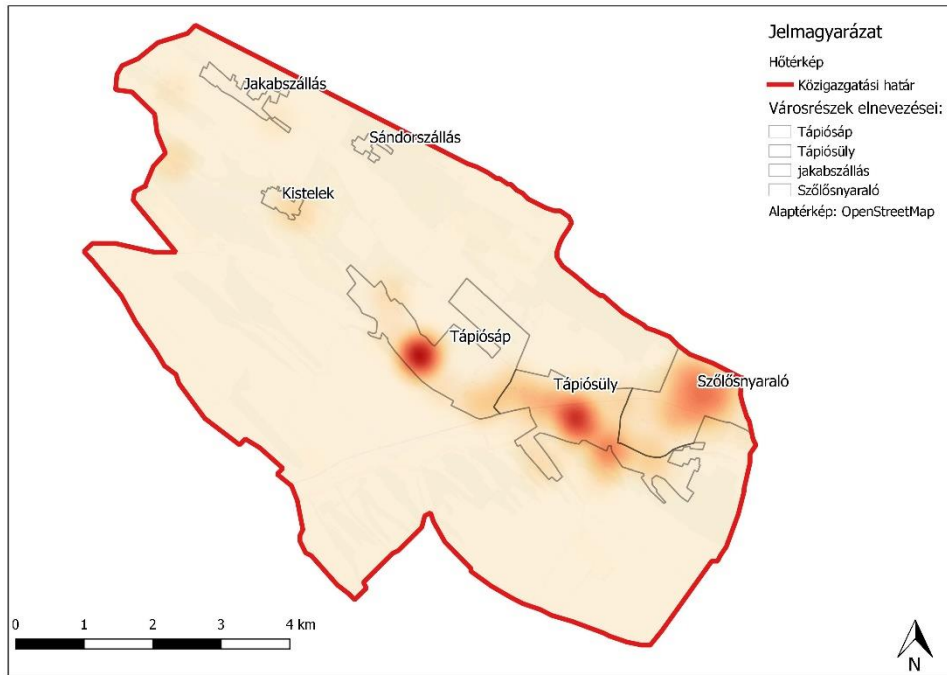
A tápiósápi részen egy **külterületi dombról (SÜ-54)** gyönyörű kilátás nyílik a településrész növényzetére, mezőgazdasági részeire. Ugyan nem sűrűn látogatott hely a meredeksége miatt, de a biciklizők- és az extrém sportolók (Off-Road) körében kedvelt.

5. Értékelés

Ebben a fejezet részben bővebben kifejtem az általam összegyűjtött értékek elhelyezkedésének sűrűségét, állapotukat, megközelíthetőségüket és az őket veszélyeztető tényezőket. Ezeket négy kisebb alfejezetben ismertetem diagramokkal is.

Az egyedi tájértékek elhelyezkedése, sűrűsége, típusa

Az általam összegyűjtött egyedi tájértékekről általánosságban elmondható, hogy a legtöbb tájérték a három nagyobb településrészen Tápiósápon, Tápiósülyben és Szőlősnymaralón helyezkedik el. A további településrészekben és a külterületeken a nagy mértékű tájhasználati változások miatt nem maradt fenn annyi érték, mint a központi részekben. Elhelyezkedésük sűrűségét a 54. ábrán szemléltetem.

54. ábra: Egyedi tájértékek elhelyezkedésének sűrűsége
Saját készítésű ábra

Ahogy az a 55. ábra diagrammján is látszik, a legtöbb tájértéket a kultúrtörténeti egyedi tájértékek csoportjában találtam. Ezen csoporton belül a legtöbb érték valamely történelmi eseménynek, azaz a történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték csoportjába tartozik, ezek pontos megoszlását az 56. ábra mutatja be. Erről az a következtetés vonható le, hogy a város fontosnak tartja a különböző történelmi eseményeknek az emlékét tudatosan őrizni. Termeléssel kapcsolatos értékekből viszonylag kevés marad fenn, amely betudható a várossá fejlődésnek és a mezőgazdaság jelentős átalakulásának. Az emberek már nem termelik meg saját maguknak a terményt, és nem tartanak állatokat sem, ezért az erre kialakított épületeket nagy részét lebontották, helyüket a ma használatos melléképületek vették át, külterületeken a mezőgazdasági területek.

55. ábra: Egyedi tájértékek megoszlása diagram
Saját készítésű ábra

56. ábra: Kultúrtörténeti egyedi tájértékek megoszlása diagram
Saját készítésű ábra

Természeti értékek szempontjából sem maradt fenn sok terület. Ez részben betudható az előbbieken említett tájhasználati változásoknak. Ezeknek a területeknek a nagy része is ki van téve a beépítés veszélyének. Tájképi egyedi tájértékek szempontjából a dombos/völgyes fekvésnek köszönhetően, szinte minden magasabb pontból gyönyörű kilátás nyílik a város valamely részére.

Egyedi tájértékek állapota

Az összegyűjtött egyedi tájértékekről általánosságban elmondható, hogy a belterületeken elhelyezkedő értékek viszonylag jó állapotúak, de ezek között is akadnak kivételek. Az értékek állapotát három csoportra bontottam a diagrammokon és a mellékletekben (2.melléklet, 1. táblázat) szereplő táblázatban: jó, megfelelő és rossz. A jó csoportba azok kerültek, amelyeknél nincs szükség beavatkozásra a fennmaradásukhoz, a megfelelőnél kisebb mértékű, a rossznál pedig nagyobb volumenű beavatkozásra van szükség. Ezek csoporton belüli megoszlását a következő diagram mutatja be.

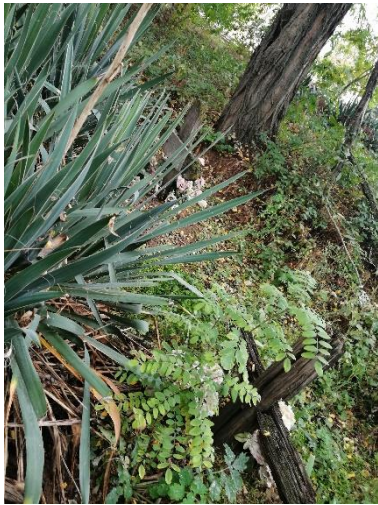

57. ábra: Egyedi tájértékek állapotuk szerint diagram
Saját készítésű ábra

A kultúrtörténeti egyedi tájértékek nagy részben jó állapotúak, gondozottak, de akad közöttük több olyan is, amely teljesen elhanyagolt, leromlott állapotú. Ezt nagyban befolyásolja az is, hogy sokukat nem ismerik, vagy csak egyszerűen nem értik vagy nem tudják mi az.

A legelhanyagoltabb állapotban lévő kultúrtörténeti egyedi tájértékek a következők: **Baptista temető (SÜ-17), Izraelita temető (SÜ-19), és a Kukoricagóré romjai (SÜ-28) és a Szőkösnyaralói bakterház épülete (SÜ-26)**. A felsoroltak közül a két temető teljesen elhanyagolt, felhagyott. A **Baptista temető** ugyan központibb helyen található, arról van tudomásuk az embereknek, de miután nem temetkezhetek ide, vagy az ide temetett emberek rokonai is elhunytak, teljesen gondozatlanná vált. A benőtt növényzeten

kívül a fejfák és az egy kőből készült síremlék is kezdenek teljesen leromlani, az elhunytak nevei már szinte olvashatatlanok (58-59. ábra).

58. ábra: Baptista temető fejfái
Saját fénykép

59. ábra: Baptista temető
elhanyagoltsága
Saját fénykép

Az **izraelita temető** a korábbiakban már említetten a második világháború után lett teljesen elhagyatott az akna rongálása után. Miután az izraelita imaházat is elbontották, már szinte teljesen kiment a köztudatból ennek a temetőnek a létezése, a viszonylag eldugodttabb, kiesőbb részen lévő elhelyezkedése miatt is. Az arra sétálok számára is szinte észrevehetetlen a teljes elhanyagoltság és a kidőlt síremlékek okán is (60-61. ábra).

60. ábra: Még álló izraelita
síremlék
Saját fénykép

61. ábra: Erősen megrongálódott
síremlék
Saját fénykép

A régi **kukoricagóré** az évek folyamán már szinte teljesen felismerhetetlenné vált. Emlékeim szerint körülbelül 5 éve a tetőszerkezete még meg volt, mára már csak az azt tartó oszlopai maradtak meg. A **Szőlősnyaralói bakterház** a mellette található állomás áthelyezése miatt teljesen funkcióját veszítette, leromlott állapotban várja további sorsát.

A megfelelő állapotban lévő kultúrtörténeti tájértékek a következők: **Román emlékkereszt (SÜ-38), Olasz emlékmű (SÜ-39), Hősi emlékmű (SÜ-34), Hevesy-kastély (SÜ-02), Szent Erzsébet szobor (SÜ-15), Zuhogó (SÜ-31)**. Ezek a tájértékek nincsenek teljesen elhanyagolva, de állapotuk és környezetük leromló állapotban van.

Külön szeretném megemlíteni a város különböző pontjain elhelyezkedő **közkutakat (SÜ-32/1-54)**, amelyeknek az állapota nagyon változó. Ezek a közkutak a régebbi időkben fontos szerepet töltek be a mindennapi életben, ma már azonban egyre veszítenek a szerepükből. Ebből adódóan több olyan kút is van, ami már teljesen elvesztette funkcióját és használhatatlanná vált. A kutak állapotának megoszlását a következő diagram mutatja be. Részletes állapotukat és elhelyezkedésüket a 2. melléklet 1. táblázata mutatja be.

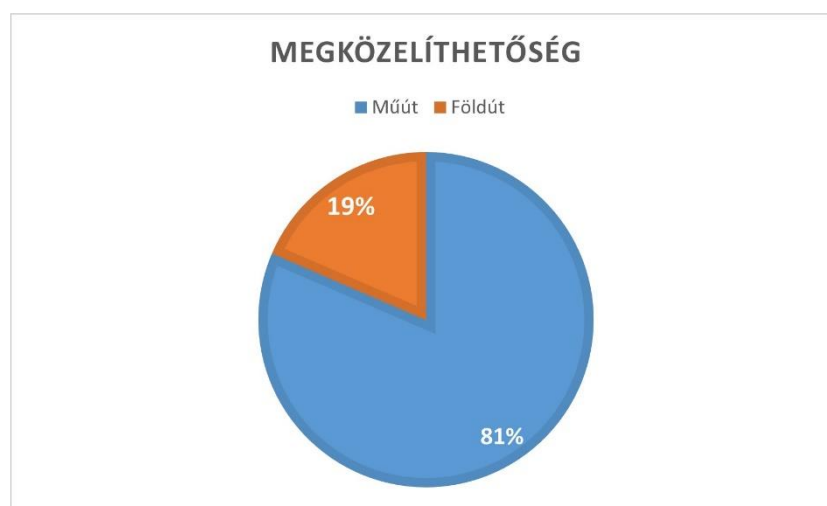
62. ábra: Közkutak működőképesség szerint diagram
Saját készítésű ábra

A természeti és tájképi egyedi tájértékek állapota megfelelő. A természeti egyedi tájértékek mindegyikén történik legalább évente egyszer valamilyen általános fenntartási munka, például a Szőlősnaralói füves/ cserjés területet és a Hunyadi utcában lévő természetközeli területet rendszeresen kaszálják.

Az egyedi tájértékek megközelíthetőség

Megközelíthetőség szempontjából két nagyobb csoportra osztottam őket, az egyik csoport a műútról/aszfalt útról könnyen megközelíthető, a másik csoport pedig a földútról viszonylag nehezebben megközelíthető érték. Összeségében elmondható az értékek többségéről, hogy a könnyebben megközelíthető csoportba tartoznak, de akad pár nehezebben megközelíthető is. Ezeknek a megoszlását az 68. ábrán látható diagrammon szemléltetem. A földútról megközelíthető tájértékek a következők: **Baptista temető (SÜ-17), Izraelita temető (SÜ-19), tanyák (SÜ-28, SÜ-30), kukoricagoré rom (SÜ-**

28), **Vadvirág vendéglő (SÜ-45)**, **Csillagvizsgáló (SÜ-08)**, **nádas (SÜ-49)**, **füves/cserjés terület (SÜ-51)**, **kilátás egy külterületi dombról (SÜ-54)**, **homokbányai gyurgyalag telepek (SÜ-50)**. A legnehezebben megközelíthető terület a két legrosszabb állapotú temető. A **Baptista temető** esetében mivel közvetlenül a vasúti sínek mellett helyezkedik el, és itt közvetlen átjáró nincs, ezért egy ott épült lakóház kerítése mellett elsétálva lehet megközelíteni. Az **Izraelita temetőt** a Lövölde utca felől lehet megközelíteni, egy meredek, esős időben csúszós földúton. Mivel ezt a területet szinte már teljesen átvette a természet, így nem csak az odajutás, hanem a síremlékek észrevétele is nagyon nehézkes. A két **tanyaépület**, a **Vadvirág vendéglő** és a **kukoricagoré** egy viszonylag jobb minőségű, nemrégiben felújított földút/szört kavicsos úton könnyen megközelíthető, míg a közelében lévő **nádas** területe már nehezkesebben, ugyanis a tavak környékén már nincs szört burkolat sem. A szört burkolat hiánya és a nagyobb járművek nyomvonal kitaposása miatt esős időben személygépkocsival járhatatlan a terület a pocsolyák és a hatalmas sár okán. A **külterületi dombról való kilátás** pedig a nagy szintkülönbségek miatt közelíthető meg nehezen. A **csillagvizsgálót** egyelőre a város központja felől földúton lehet megközelíteni, míg **Úri felől** egy viszonylag új műúton közelíthető meg kisebb földút bekötővel. Azonban a város felőli útnak az aszfaltozása is folyamatban, van így hamarosan ez az érték is könnyen megközelíthetővé válik. A következő értékeket érintenek turistautak: Csillagvizsgáló, tanyák és a kukoricagoré. Ezek részletes bemutatása a 2. melléklet, 3. táblázatában látható.

63. ábra: Tájértékek megközelíthetősége
Saját készítésű diagram

Az egyedi tájértékeket veszélyeztető tényezők

A veszélyeztető tényezőket az előbbieken részletesen kifejtett állapot, megközelíthetőség és elhelyezkedés szerint gyűjtöttem össze. Ezek közé tartoznak a természet romboló

hatásain felül (időjárás viszontagságai, szél, növényzet túlszaporodása stb.), nagy részben az emberi beavatkozások és behatások is. Emberi beavatkozások alatt a lebontásokat és a figyelmen kívül hagyást, felhagyást értem legfőképpen. De ide tartozik ezen értékek ismeretlensége is. Ezalatt azt értem, hogy valamely érték létezéséről sem tud a helyi lakosság, vagy pedig egyszerűen csak nem ismerik, nem tudják mi is volt pontosan (pl. Kukoricagóré fennmaradt tartóoszlopai). Rongálás a településen működő rendőrség és polgárőrség lelkes szolgálata miatt nem jellemző, de a szemetelés és az illegális hulladéklerakás problémát okozhat egyes értékek esetében. Ezek a behatások veszélyeztetik legjobban az általam összegyűjtött tájértékeket.

6. Javaslatok

Javaslataimat az állapot leírásához hasonló tematika szerint mutatom be, a rossz állapotú, legelhanyagoltabb értékektől a jó állapotú értékekig. A javaslataim végén kitérek egy műemléki védetség alatt álló kihasználatlan épület újrahasznosítási lehetőségére is.

A legelhanyagoltabb és legrosszabb állapotban lévő értékek a **Baptista temető (SÜ-17)**, **Izraelita temető (SÜ-19)**, és a **Kukoricagóré romjai (SÜ-28)** és a **Szőlősnymaralói bakterház épülete (SÜ-26)**. Ezeknek az értékeknek a helyreállítása, nagy munkaigényt, illetve hozzáértést igényelne, de a további romlás megakadályozható lenne, a mostani állapot megőrzésével, esetleges az emberek számára a bemutatásával, ismertetésével. A két temető területét érdemes lenne kitakarítani a benőtt növényzettől, kitáblázni és az emberek számára bemutathatóvá tenni. A temetőkhez hasonlóan a régi kukoricagóré ismertetése információs táblával, esetleges újjáépítése az itt élő idősebb lakosság emlékezte szerint, nagyban növelné az értékét. A bakterház a közvetlenül mellette megépült műfüves futballpálya és a vasút közvetlen közelsége miatt lakóháznak nem alkalmas, viszont a futballpályához tartozó öltözőt ki lehetne benne alakítani a megfelelő ráfordítással.

A még jobb állapotban lévő (az osztályozás szerint megfelelő állapotú) értékeket, mint például a **Román emlékmű (SÜ-38)**, **Olasz emlékmű (SÜ-39)**, **Hősi emlékmű (SÜ-34)**, **Hevesy-kastély (SÜ-02)**, **Szent Erzsébet szobor (SÜ-15)** és a **Zuhogó (SÜ-31)** kisebb mértékű beavatkozásokkal könnyebben fenntarthatóak. Mivel ezek a tájértékek elhelyezkedésük révén ismertek, teljesen nincsenek elhanyagolva, de közvetlen környezetük egyre romló állapotban van. Ez a leromlott állapot könnyen helyrehozható, akár csak a környezetük rendezésével (pl.: élő növények kiültetése a szobrok

környezetében, az elburjánzott növényzet gyérítése a Zuhogó esetében), vagy a Hevesy-kastély esetében egy vakolat cserével is. Külön kiemelném a Zuhogó területét, ugyanis ott lehetőség lenne padok és fák telepítésére, így egy kisebb közösségi tér is kialakítható mellette.

A természeti egyedi tájértékek kapcsán az illegális hulladéklerakással és inváziós fajok jelenlétével kapcsolatban, megoldást nyújtana a **Füves/cserjés (SÜ-51)** területen elhelyezett fotelek elszállítása, hulladéktároló létesítése a területen ahová az itt sétáló emberek el tudják helyezni a hulladékot és legalább évenként egyszeri irtása a megjelenő inváziós fajoknak. A **homokbányai gyurgyalag telepek (SÜ-50)** zavarása nem jellemző, de ennek megelőzése érdekében szükséges lenne egy fából készült alacsonyabb korlát a fészkelőhelyek elé, a még nehezebb feljutás érdekében.

Az előbbieken említett javaslatok mellett további javaslataim közé tartozik, a többi viszonylag jó állapotú és nem veszélyeztetett tájérték jobb bemutatását segítő kisebb táblák kihelyezése, valamint ezen értékekhez közel kisebb padok kihelyezése is. Ezekkel a kisebb bemutató táblák kihelyezésével megakadályozható lenne az elfelejtés, felhagyás lehetősége, hiszen mindig akad egy-egy személy, akit az adott épület, vagy építmény érdekel és időt szakítana arra, hogy megismerje azt. Ezek az értékek egy útvonalra felfűzve, akár egy iskolai foglalkozás részei is lehetnének, helytörténeti foglalkozás keretein belül. A továbbiakban javasolnék egy közösségi gyűjtést, vagy akár egy kérdőív kiküldését is a magántelkeken található, esetleg fennmaradó régi kutak vagy más jellegű értékek kapcsán.

A műemléki épületek kapcsán leginkább az elhanyagolt állapotban lévő **Sőtér-kastély** hasznosítására szeretnék javaslatot tenni. A kastély az évek folyamán teljesen elhanyagolt állapotba került, és teljesen kihasználatlanul várja a további sorsát. Az épületben mivel működött óvoda és iskola egyaránt, alkalmasnak találnám egy kisebb gimnázium létesítésére vagy akár egy nagyobb könyvtár létesítésére, ahol a helyi fiataloknak lehetősége lenne akár helyben olvasni, internet elérésre vagy akár közös időtöltésre is egy vetítésre alkalmas szobában. A kastély felújítását követően egy helyiségben ki lehetne alakítani egy Sőtér/Reusz szobát, amelyben bemutatásra kerülne a Sőtér család városért tett munkássága és története, és maga a kastély története is, valamint a viszonylag csendes környezet miatt a kertészben kültéri olvasásra alkalmas helyeket is ki lehetne alakítani, vagy kültéri társasjátékokat (pl.: sakk, malom stb.) A következő képekben látható pár példa ezekkel kapcsolatban.

64. ábra: Könyvtár kialakítás példa
Forrás: [http23](http://23)

65. ábra: Kültéri társasjátékok példa
Forrás: [http24](http://24)

7. Összegzés

A tájvizsgálat során sikerült megismerkednem a város működésével, kialakulásával, és a környező falvakban betöltött szerepével. A vizsgálat során arra a következtetésre jutottam, hogy Süllysáp nagy szerepet játszik a környező falvak mindennapi életében a közlekedéstől és bevásárlástól a közösségi programokig egyaránt. Megismerkedtem a város külterületeivel, természeti értékeivel is. A vizsgálat során az egyedi tájértékek kutatása okán, fontosnak tartottam elvégezni egy kisebb tájtörténeti kutatást is, ahol elemeztem a katonai és kataszteri térképek alapján a két falu területének összeolvadását és a tájhasználatának változását is. Az elemzések után arra a következtetésre jutottam, hogy a város közigazgatási határán belül nagy mértékben zajlottak le tájhasználati változások sok érték kárára. A történeti kutatásban nagy segítséget nyújtott a helyi képeslapgyűjtemény, és családom idősebb korosztályainak emlékei a városról. A kataszterezés előtt továbbá fontosnak tartottam a műemléki épületek és a helyi védelem alatt álló területek megismerését és összegyűjtését is.

Az egyedi tájértékek kutatása folyamán összesen 54 darab értéket gyűjtöttem össze. Csoportosításuk folyamán megállapítható, hogy mint a legtöbb esetben az a kultúrtörténeti egyedi tájértékekből található a legtöbb Süllysápon. Elhelyezkedésüket tekintve leginkább a belterületeken helyezkednek el, hiszen a külterületek nagy változásai miatt nem maradtak fenn. Állapotukat tekintve a legtöbb jó állapotnak örvend, de akad rossz állapotú is közöttük. Az állapotukhoz hasonlóan a legtöbb érték könnyen megközelíthető, de ezek között is akadnak kivételek. A tájértékek kutatása során bemutattam az ezeket legjobban veszélyeztető tényezőket és javaslatokat tettem ezek megoldására is. Az egyedi tájérték kataszter elkészítésében és kiegészítésében segítségemre volt a város alpolgármestere Katus Norbert.

Az általam elkészített katasztert tovább lehet bővíteni az újonnan előkerülő, vagy az évek folyamán létesült újabb értékkel is, hiszen a tájhasználat és a mindennapi életben fontos szerepet játszó épületek és építmények is folyamatos változásokon mennek keresztül az évek folyamán. Az általam elkészített szakdolgozat remélem hasznos lesz a Tápió Natúrpark és a helyi önkormányzat számára is.

Irodalom, forrásjegyzék

Nyomtatott irodalom:

Dövényi 2010	Dövényi Zoltán (2010): Magyarország kistájainak katasztere. MTA Földrajtudományi Kutatóintézet, Budapest (Marosi Sándor, Somogyi Sándor, 1990)
Duna-Ipoly 2012	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság (2012): Természetvédelem és kutatás a Tápió-vidéken, Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Budapest
Dusek 2007	Dr.Dusek László (2007): A Tápió-mente, Dr. Dusek László
Hírforrás 2016	Sülysápi Hírforrás X. évfolyam 6-7. szám 2016. június
Herman 2015	Herman Ottó Intézet (2015): Tájhoz kötődő értékek közösségi gyűjtése módszertani kézikönyv, Herman Ottó Intézet, Budapest
Katus 2011	Katus Norbert (2011): Tápiósüly története a török időktől 1945-ig (Szakdolgozat, Eszterházy Károly Főiskola)
Katus-Kucza 2013	Katus Norbert, Kucza Péter (2013): Ahogyan nagyszüleink látták Sülysáp, Sülysáp Nagyközség Önkormányzata, Sülysáp
Köz.al. 2018	A Tápió-vidék Természeti Értékeiért Közalapítvány (2018): A Tápió Natúrpartk létrehozását megalapozó tanulmány
Körny. Áll. 2020	Sülysáp Önkormányzata (2020): Sülysáp Város környezeti állapotának áttekintő értékelése, Sülysáp Város Önkormányzata, Sülysáp
Körny.véd.prog. 2009	Sülysáp Önkormányzata (2009): Környezetvédelmi program, Sülysáp Önkormányzata, Sülysáp
MSZ 2009	MSZ 20381 (2009): Természetvédelem. Egyedi tájértékek kataszterezése, Magyar Szabványügyi Testület

Önk. rendelet (XII.28)	Sülysáp Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületénke (XII. 28) önkormányzati rendelete az építészeti örökség helyi védelméről és támogatási rendszeréről
Vár. Nyilv. 2008	Sülysáp önkormányzata (2008): Sülysáp Nagyközség várossá nyilvánításának kezdeményezése, Sülysáp Nagyközség Önkormányzata, Sülysáp
Zemen et al. 2014	Zemen Pálné, Dr.Gecsényi Lajos, Katus Norbert (2014): Sülysáp az első világháború viharában, Sülysáp Város Önkormányzata, Sülysáp

Internetes források:

- http1: <http://nepesseg.com/pest/sulysap> (2023. február 19.)
- http2: https://hu.wikipedia.org/wiki/Nagyk%C3%A1tai_j%C3%A1r%C3%A1s (2023. március 23.)
- http3: <https://www.sulysap.hu/> (2023. február 12.)
- http4: <https://www.e-epites.hu/kozmuvek> (2023. február 12.)
- http5: <https://www.oeny.hu/oeny/teir/#/> (2023. március 23.)
- http6: <https://map.mbfisz.gov.hu/fdt100> (2023. március 23.)
- http7: <https://geoportal.vizugy.hu/portal/apps/webappviewer/index.html?id=5f07d2ce942b4ca6959d9a7671a58d54> (2023. február 23.)
- http8: <https://sulysapma.hu/sulysapi-seta/> (2023. október 10.)
- http9: <https://erdoterkep.nebih.gov.hu/> (2023. február 23.)
- http10: <http://web.okir.hu/map/?config=TIR&lang=hu> (2023. február 23.)
- http11: <http://sulysapihalasto.atw.hu/> (2023. február 28.)
- http12: <https://tapionaturpark.hu/bemutakozas/> (2023. február 28.)
- http13: <https://muemlekem.hu/muemlek/show/7314> (2023. február 28.)
- http14: https://mora-sulysap.edu.hu/?page_id=7 (2023. október 10.)
- http15: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100041637946732> (2023. október 10.)
- http16: <https://sulysapma.hu/a-tudos-haza-a-tudas-haza-hevesy-kastely-es-hevesy-gyorgy/> (2023. október 10.)

- http17: <https://sulysapma.hu/fejezetek-a-mora-ferenc-altalanos-iskola-tortenetebol/> (2023. október 10.)
- http18: https://nagyhaboru.blog.hu/2020/08/27/a_tapiosulyi_civil_internetotabor_mukodese_az_elso_vilaghaboru_alatt (2023. október 10.)
- http19: https://hu.wikipedia.org/wiki/T%C3%A1pi%C3%B3menti_Bemutat%C3%B3_Csillagvizsg%C3%A1l%C3%B3 (2023. október 10.)
- http20: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100077009906895> (2023. október 10.)
- http21: <https://www.kozterkep.hu/15906/pavas-lany#> (2023. október 10.)
- http22: <https://www.magyarKurir.hu/hirek/szuz-maria-lourdes-i-jelenese-betegek-vilagnapja> (2023. október. 10)
- http23: <https://allindesign.hu/project/kovacs-pal-konyvtar-%E2%80%A2-gyor-2019> (2023. október 15.)
- http24: <https://www.budapest13.hu/2023/04/13/az-udvaros-hazak-kozparki-fejlesztese-a-vizafogo-lakotelepen/> (2023. október 15.)
- http25: <https://maps.arcanum.com/hu/> (2023. február 10.)
- http26: <https://m.nyest.hu/hirek/ket-gore> (2023. október 10.)
- http27: <https://sulysapma.hu/orszagaszlo-trianon-bastya/> (2023. október 10.)
- http28: <https://www.varossanyilvanitas.hu/kronologia.html> (2023. május 9.)
- http29: <https://novenyzetiterkep.hu/node/684> (2023. március 12.)
- http30: <https://turistautak.hu/maps/mapnik/geojaunt.php?lat=47.15237&lon=19.62158&zoom=8&layers=00B00&reset> 2023. november 2.)
- http31: <https://geoshop.hu/> (2023. február 12.)

Ábrajegyzék

<i>1. ábra: Városrészek elnevezései és a város elhelyezkedése</i>	4
<i>2. ábra: Közintézmények elhelyezkedése</i>	5
<i>3. ábra: Népeség változása diagram</i>	8
<i>4. ábra: Nyilvántartott álláskeresők száma diagram</i>	9
<i>5. ábra: Domborzat és vízrajz</i>	10
<i>6. ábra: Forró-forrás</i>	10
<i>7. ábra: Sápi tó</i>	10
<i>8. ábra: Látkép 1.</i>	15

9. ábra: Látkép 2.	15
10. ábra: Látkép 3.	15
11. ábra: Látkép 4.	15
12. ábra: Beépítettség változása diagrammok	16
13. ábra: Területhasználatok változása diagram	18
14. ábra: Természetvédelmi jellegű oltalommal érintett területek	19
15. ábra: Helyi védettségű és műemléki védettségű épületek elhelyezkedése	21
16. ábra: Grassalkovich-vadászlak	21
17. ábra: Nepomuki Szent János szobor (Dózsa György utca 3/A.)	22
18. ábra: Nepomuki Szent János szobor (Dózsa György utca 149.)	22
19. ábra: Szent István templom	23
20. ábra: Kálvária-kápolna	23
21. ábra: Kisboldogasszony templom	24
22. ábra: Plébániaház	24
23. ábra: Sőtér-kastély	24
24. ábra: Szentháromság szobor	24
25. ábra: Moller-kastély	28
26. ábra: Hevesy-kastély régen	29
27. ábra: Hevesy-kastély most	29
28. ábra: Katolikus Iskola és Kántorlak régen	29
29. ábra: Katolikus Iskola és Kántorlak most	29
30. ábra: Főtiszti étkező régen	30
31. ábra: Az egykori községházát és jegyzői lakást ábrázoló képeslap	31
32. ábra: A Székelykapu felirata	31
33. ábra: Baptista temető fejfái	33
34. ábra: Baptista temető kőből készült fejfája	33
35. ábra: Kriptá kívülről	33
36. ábra: Kriptá belülről	33
37. ábra: Izraelita imaház	34
38. ábra: Jobb állapotú izraelita síremlék	34
39. ábra: Egykori vasútállomás	35
40. ábra: Kukoricagóré	36
41. ábra: Hasonló kukoricagóré	36
42. ábra: Hősök szobra régen	37

43. ábra: Hősök szobra most	37
44. ábra: Trianon bástya régen	40
45. ábra: Trianon bástya most	40
46. ábra: Korona Szálloda és Vendéglő régen	41
47. ábra: Korona Szálloda és Vendéglő épülete most	41
48. ábra: Vadvirág vendéglő építés közben	41
49. ábra: Tűzoltószertár az 1950-es években	42
50. ábra: Tűzoltószertár az 1970-es években	42
51. ábra: Tűzoltószertár most	42
52. ábra: Kilátás a Trianon bástyáról	43
53. ábra: Kilátás a temetődombról	44
54. ábra: Egyedi tájértékek elhelyezkedésének sűrűsége	45
55. ábra: Egyedi tájértékek megoszlása diagram	45
56. ábra: Kultúrtörténeti egyedi tájértékek megoszlása diagram	45
57. ábra: Egyedi tájértékek állapotuk szerint diagram	46
58. ábra: Baptista temető fejfái	47
59. ábra: Baptista temető elhanyagoltsága	47
60. ábra: Még álló izraelita síremlék	47
61. ábra: Erősen megrongálódott síremlék	47
62. ábra: Közkutak működőképesség szerint diagram	48
63. ábra: Tájértékek megközelíthetősége	52
64. ábra: Könyvtár kialakítás példa	52
65. ábra: Kültéri társasjátékok példa	52

Táblázatjegyzék

1. táblázat: Iskolázottsági adatok	8
2. táblázat: Helyi védettségű épületek és jellemzőik	26

Tervlapjegyzék

1. tervlap: Területhasználat változása
2. tervlap: Sülysáp beépítettségnek változásai
3. tervlap: Kultúrtörténeti egyedi tájértékek
4. tervlap: Természeti egyedi tájértékek
5. tervlap: Tájéki egyedi tájértékek
6. tervlap: Összesítő tervlap

Mellékletek

1. melléklet: Fényképek és képeslapok

1. ábra: Wass Albert Művelődési Központ és Városi könyvtár Saját fénykép

2. ábra: Hevesy-kastély kapuzata Saját fénykép

4. ábra: Kőképek Saját fénykép

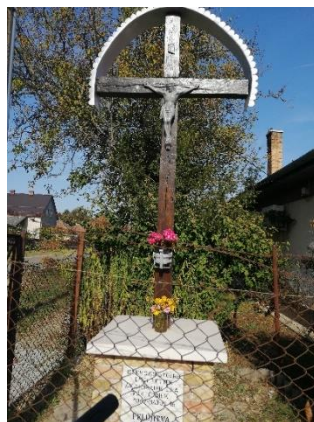
3. ábra: Óvoda és Kapás József Helytörténeti Gyűjtemény Saját fénykép

5. ábra: Kossuth Lajos utca 57. lakóház Saját fénykép

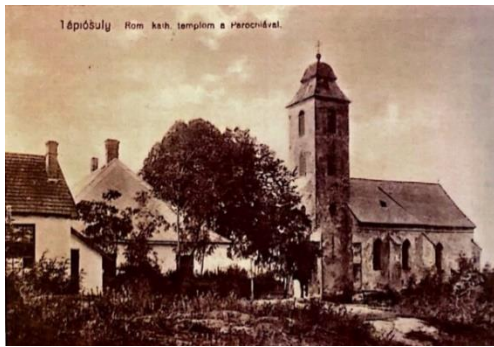
6. ábra: Külterületen elhelyezkedő feszület Saját fénykép

7. ábra: Belterületen elhelyezkedő feszület Saját fénykép

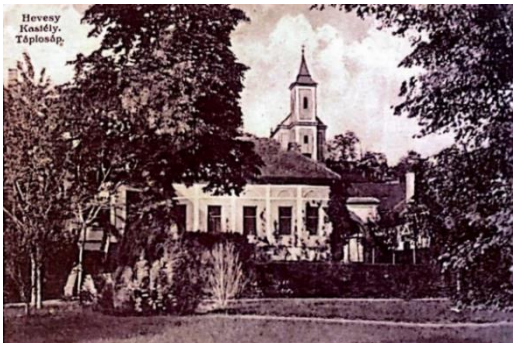
8. ábra: Belterületen elhelyezkedő feszület Saját fénykép

9. ábra: Kisboldogasszony templom és plébánia

10. ábra: Szent István templom és Kálvária-kápolna

11. ábra: Hevesy-kastély

12. ábra: Sötér-kastély

13. ábra: Grassalkovich-vadászlak

14. ábra: Gabona-rosta

15. ábra: Hengermalom

16. ábra: Honvédségi tábor bejárata

2. melléklet: Táblázatok

1. táblázat: Egyedi tájértékek állapota táblázat

Jelzet	Név	Állapot
SÜ-01	Moller-kastély	Megfelelő
SÜ-02	Hevesy-kastély	Megfelelő
SÜ-03	Katolikus Iskola és Kántorlak	Megfelelő
SÜ-04	Plébánia	Jó
SÜ-05	Plébánia	Jó
SÜ-06	Városháza épülete	Jó
SÜ-07	Teleki-féle lakóház	Jó
SÜ-08	Csillagvizsgáló	Jó
SÜ-09	Tápiósápi polgármesteri hivatal emléktábla	Jó
SÜ-10	Székelykapu	Jó
SÜ-11	Pávás lány szobra	Jó
SÜ-12	Tűzoltókocsi	Megfelelő
SÜ-13	Szent Flórián szobor	Jó
SÜ-14	Szent István szobor	Jó
SÜ-15	Szent Erzsébet szobor	Jó
SÜ-16	Lourdesi-barlang-Mária szobor	Jó
SÜ-17	Baptista temető	Rossz
SÜ-18	Kripta	Megfelelő
SÜ-19	Izraelita temető	Rossz
SÜ-20	Fűzfásor	Megfelelő
SÜ-21	Platánfa	Megfelelő
SÜ-22	Mocsárciprusok	Megfelelő
SÜ-23	Kastélykert	Megfelelő
SÜ-24	Hevesy-park	Jó
SÜ-25	Vasútállomás épülete	Jó
SÜ-26	Bakterház	Rossz
SÜ-27	Bakterház	Jó
SÜ-28	Kukoricagóré rom	Rossz
SÜ-29	Tanya	Jó
SÜ-30	Tanya	Jó
SÜ-31	Zuhogó	Megfelelő
SÜ-33	Hősök szobra	Jó
SÜ-34	Hősi emlékmű	Megfelelő
SÜ-35	1956-os emlékmű (Fáklya)	Jó
SÜ-36	Trianon emlékmű (Fénykapu)	Jó
SÜ-37	"Gyertyák"	Jó
SÜ-38	Román emlékmű	Megfelelő
SÜ-39	Olasz emlékmű	Megfelelő
SÜ-40	Hevesy György emlékhely	Jó
SÜ-41	Trianon bástya ("Országzászló)	Jó
SÜ-42	Bogdán Flórián kopjafa	Jó
SÜ-43	Fogolytábor emléksziplák	Jó
SÜ-44	Korona Szálloda és vendéglő épülete	Jó
SÜ-45	Vadvirág vendéglő	Jó
SÜ-46	Tűzoltószerház	Jó
SÜ-47	Természetközeli terület	Megfelelő
SÜ-48	Természetközeli erdőrészlet	Megfelelő
SÜ-49	Nádas	Megfelelő
SÜ-50	Homokbányai gyurgyalag telepek	Jó
SÜ-51	Füves/cserjés terület	Megfelelő
SÜ-52	Kilátás a Trianon bástyáról	Jó
SÜ-53	Kilátás a temetődombról	Jó
SÜ-54	Kilátás egy külterületi dombról	Jó

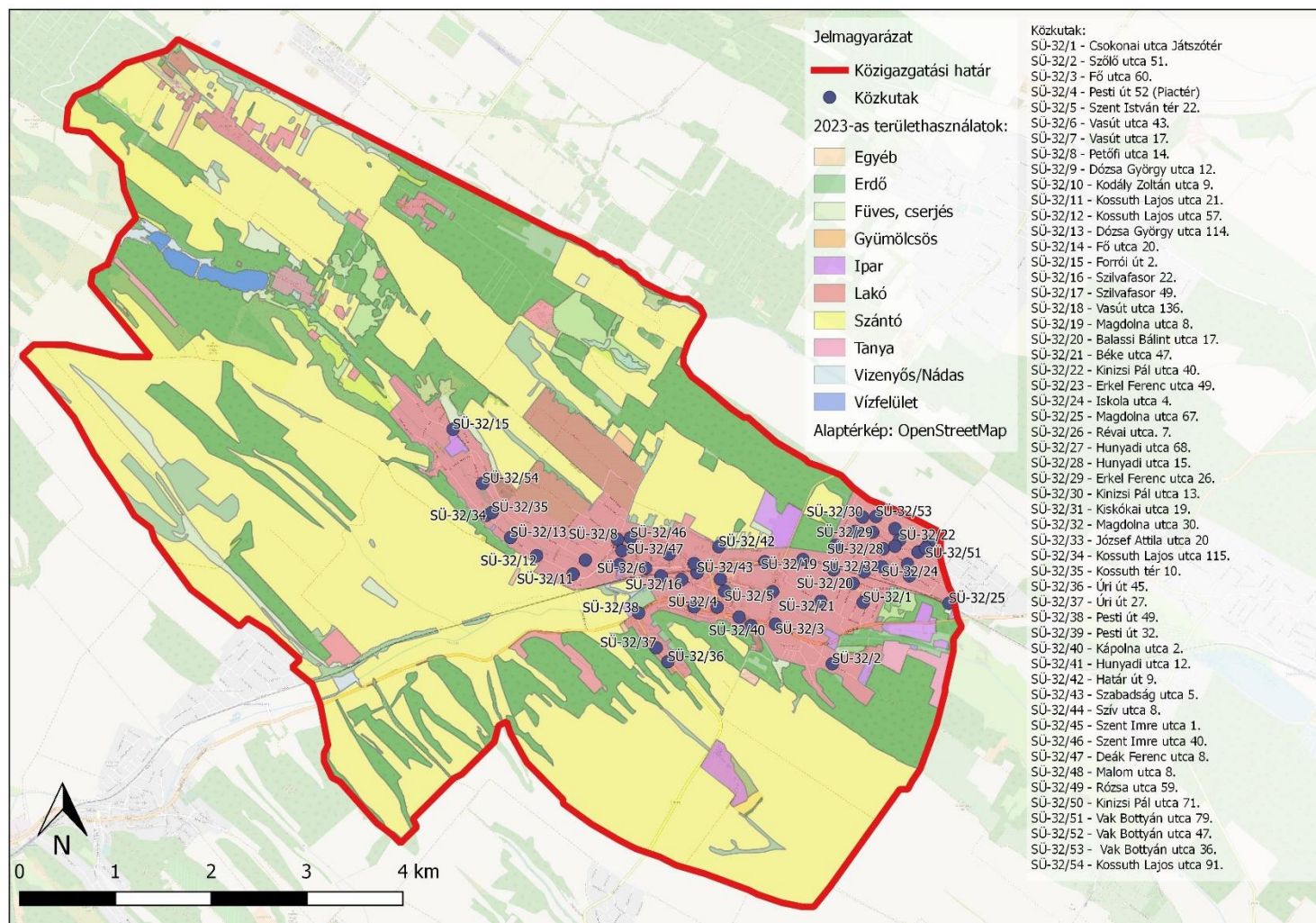
2. táblázat: Közkutak működőképessége, elhelyezkedése, koordinátái, helyrajzi szám

Közkutak jelzete	Elhelyezkedés	Működő képesség	X koordináta	Y koordináta	Helyrajzi szám
SÜ-32/1	Csokonai utca Játszótér	Működőképes	688294	234023	4550/74
SÜ-32/2	Szőlő utca 51.	Működőképes	687976	233384	4149/4
SÜ-32/3	Fő utca 60.	Működés képtelen	687380	233792	4048/1
SÜ-32/4	Pesti út 52 (Piactér)	Működőképes	686770	233964	3987/1
SÜ-32/5	Szent István tér 22.	Működőképes	686849	234131	3859/5
SÜ-32/6	Vasút utca 43.	Működőképes	686025	234364	1613/1
SÜ-32/7	Vasút utca 17.	Működőképes	685748	234400	1613/3
SÜ-32/8	Petőfi utca 14.	Működőképes	685727	234660	1332
SÜ-32/9	Dózsa György utca 12.	Működőképes	685394	234444	942
SÜ-32/10	Kodály Zoltán utca 9.	Működőképes	685774	234545	1363
SÜ-32/11	Kossuth Lajos utca 21.	Működőképes	685266	234298	165
SÜ-32/12	Kossuth Lajos utca 57.	Működés képtelen	684884	234485	165
SÜ-32/13	Dózsa György utca 114.	Működőképes	684612	234675	850
SÜ-32/14	Fő utca 20.	Működőképes	687001	233862	4048/1
SÜ-32/15	Forrói út 2.	Működés képtelen	684006	235795	850
SÜ-32/16	Szilvafasor 22.	Működőképes	686399	234247	84
SÜ-32/17	Szilvafasor 49.	Működőképes	686184	234285	83
SÜ-32/18	Vasút utca 136.	Működőképes	687266	234439	1622
SÜ-32/19	Magdolna utca 8.	Működőképes	687662	234465	3564
SÜ-32/20	Balassi Bálint utca 17.	Működőképes	688186	234220	3567
SÜ-32/21	Béke utca 47.	Működőképes	687852	234031	3675
SÜ-32/22	Kinizsi Pál utca 40.	Működőképes	688668	234671	3098
SÜ-32/23	Erkel Ferenc utca 49.	Működés képtelen	688621	234608	3126
SÜ-32/24	Iskola utca 4.	Működőképes	688488	234395	3225
SÜ-32/25	Magdolna utca 67.	Működés képtelen	689189	234019	3564
SÜ-32/26	Révai utca. 7.	Működés képtelen	688775	234303	3404
SÜ-32/27	Hunyadi utca 68.	Működés képtelen	688755	234424	3261
SÜ-32/28	Hunyadi utca 15.	Működés képtelen	688499	234581	3151
SÜ-32/29	Erkel Ferenc utca 26.	Működés képtelen	688387	234753	1907
SÜ-32/30	Kinizsi Pál utca 13.	Működés képtelen	688283	234909	1939
SÜ-32/31	Kiskókai utca 19.	Működőképes	687348	234127	3771
SÜ-32/32	Magdolna utca 30.	Működőképes	688302	234341	3564
SÜ-32/33	József Attila utca 20	Működés képtelen	688002	234614	1730
SÜ-32/34	Kossuth Lajos utca 115.	Működés képtelen	684356	234903	165
SÜ-32/35	Kossuth tér 10.	Működőképes	684417	234934	506
SÜ-32/36	Úri út 45.	Működőképes	686259	233394	4459
SÜ-32/37	Úri út 27.	Működőképes	686139	233538	4459
SÜ-32/38	Pesti út 49.	Működés képtelen	685952	233898	0471
SÜ-32/39	Pesti út 32.	Működőképes	686531	233965	4048/1
SÜ-32/40	Kápolna utca 2.	Működőképes	687126	233774	4265
SÜ-32/41	Hunyadi utca 12.	Működőképes	688207	234762	1875
SÜ-32/42	Határ út 9.	Működés képtelen	686785	234592	4460
SÜ-32/43	Szabadság utca 5.	Működés képtelen	686560	234320	97
SÜ-32/44	Szív utca 8.	Működőképes	687983	234361	3566
SÜ-32/45	Szent Imre utca 1.	Működés képtelen	686528	234415	1488
SÜ-32/46	Szent Imre utca 40.	Működés képtelen	685862	234678	1488
SÜ-32/47	Deák Ferenc utca 8.	Működőképes	686266	234510	1467
SÜ-32/48	Malom utca 8.	Működés képtelen	686803	234254	3854/6
SÜ-32/49	Rózsa utca 59.	Működés képtelen	688977	234657	3367
SÜ-32/50	Kinizsi Pál utca 71.	Működés képtelen	688863	234549	3315
SÜ-32/51	Vak Bottyán utca 79.	Működés képtelen	688941	234592	3066
SÜ-32/52	Vak Bottyán utca 47.	Működőképes	688621	234791	3066
SÜ-32/53	Vak Bottyán utca 36.	Működés képtelen	688420	234915	1969
SÜ-32/54	Kossuth Lajos utca 91.	Működőképes	684317	235235	165

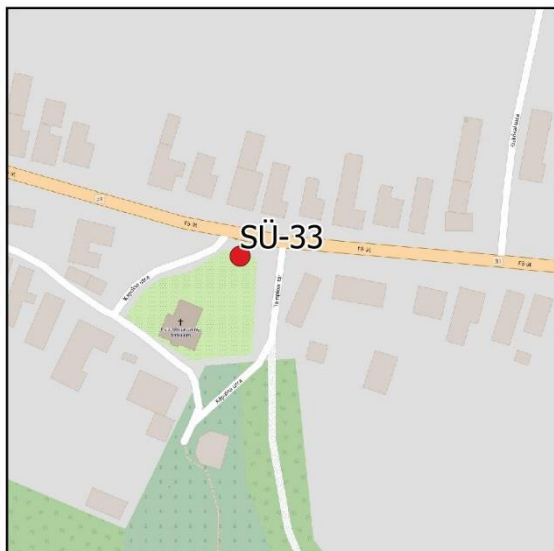
3. táblázat: Egyedi tájértékek megközelíthetősége

Jelzet	Név	Megközelíthetőség
SÜ-01	Moller-kastély	Műút
SÜ-02	Hevesy-kastély	Műút
SÜ-03	Katolikus Iskola és Kántorlak	Műút
SÜ-04	Plébánia	Műút
SÜ-05	Plébánia	Műút
SÜ-06	Városháza épülete	Műút
SÜ-07	Teleki-féle lakóház	Műút
SÜ-08	Csillagvizsgáló	Földút
SÜ-09	Tápiósápi polgármesteri hivatal emléktábla	Műút
SÜ-10	Székelykapu	Műút
SÜ-11	Pávás lány szobra	Műút
SÜ-12	Tüzoltókocsi	Műút
SÜ-13	Szent Flórián szobor	Műút
SÜ-14	Szent István szobor	Műút
SÜ-15	Szent Erzsébet szobor	Műút
SÜ-16	Lourdesi-barlang-Mária szobor	Műút
SÜ-17	Baptista temető	Földút
SÜ-18	Kripta	Műút
SÜ-19	Izraelita temető	Földút
SÜ-20	Fűzfásor	Műút
SÜ-21	Platánfa	Műút
SÜ-22	Mocsárciprusok	Műút
SÜ-23	Kastélykert	Műút
SÜ-24	Hevesy-park	Műút
SÜ-25	Vasútállomás épülete	Műút
SÜ-26	Bakterház	Műút
SÜ-27	Bakterház	Műút
SÜ-28	Kukoricagóré rom	Földút
SÜ-29	Tanya	Földút
SÜ-30	Tanya	Földút
SÜ-31	Zuhogó	Műút
SÜ-32/1-54	Közkutak	Műút
SÜ-33	Hősök szobra	Műút
SÜ-34	Hősi emlékmű	Műút
SÜ-35	1956-os emlékmű (Fáklya)	Műút
SÜ-36	Trianon emlékmű (Fénykapu)	Műút
SÜ-37	"Gyertyák"	Műút
SÜ-38	Román emlékmű	Műút
SÜ-39	Olasz emlékmű	Műút
SÜ-40	Hevesy György emlékhely	Műút
SÜ-41	Trianon bástya ("Országzászló)	Műút
SÜ-42	Bogdán Flórián kopjafa	Műút
SÜ-43	Fogolytábor emléksziklák	Műút
SÜ-44	Korona Szálloda és vendéglő épülete	Műút
SÜ-45	Vadvirág vendéglő	Földút
SÜ-46	Tüzoltószertár	Műút
SÜ-47	Természetközeli terület	Műút
SÜ-48	Természetközeli erdőrészlet	Műút
SÜ-49	Nádas	Földút
SÜ-50	Homokbányai gyurgyalag telepek	Földút
SÜ-51	Füves/cserjés terület	Földút
SÜ-52	Kilátás a Trianon bástyáról	Műút
SÜ-53	Kilátás a temetődombról	Műút
SÜ-54	Kilátás egy külterületi dombról	Földút

3. melléklet: Közkutak elhelyezkedése

Egyedi tájérték adatlap

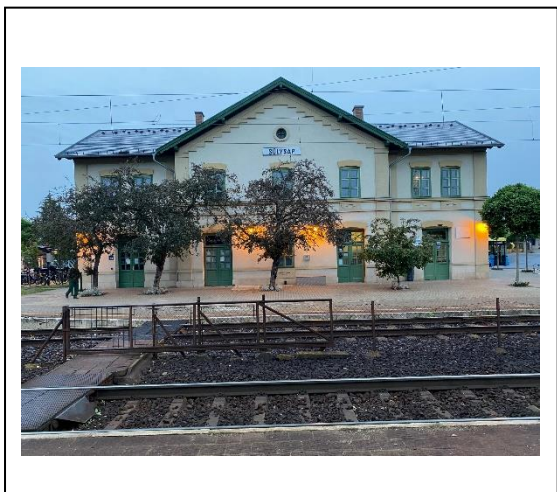
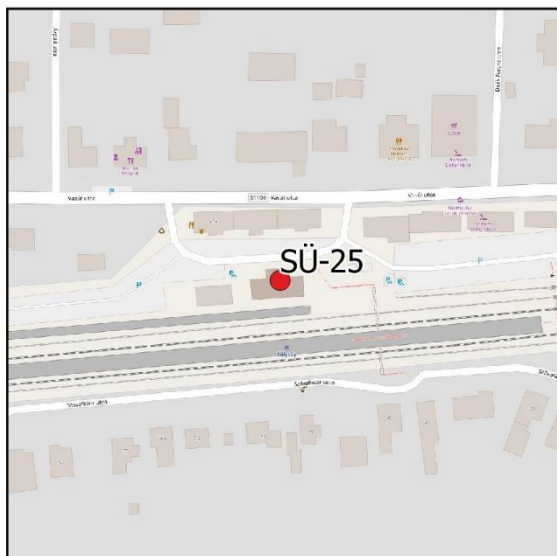
Sülysáp	SÜ-33	Hősök szobra	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájértékek		
Altípus	Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta	Emlékszobor		
Pontos helyszín	2241 Sülysáp, Pesti út 40. házszámú házzal szemben		
Helyrajzi szám	4265	Koordináta	X: 687192 Y: 233796
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Emlékmű, amely az I. világháború 51 hősi áldozatának állít emléket.		
Kor, keletkezési idő	1926		
Állapot, veszélyeztetettség	Szép állapotú, ápolat környezetű emlékmű.		
Szükséges intézkedések	További megóvás, ápolás		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023.április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

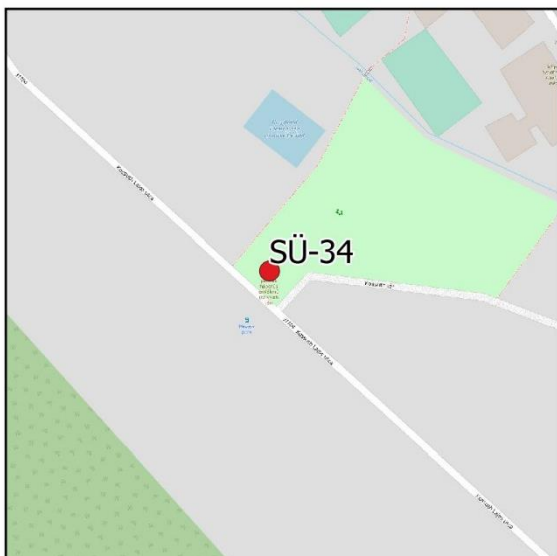
Sülysáp	SÜ-01	Moller-kastély	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás		
Fajta	Kastély		
Pontos helyszín	2241 Sülysáp, Iskola utca 4.		
Helyrajzi szám	3237	Koordináta	X:688571 Y: 234367
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Kastély, amelyhez nagy parkterület kapcsolódik. 1947-ben iskola működött az épületben, ma több lakásos lakóépületként funkcionál.		
Kor, keletkezési idő	Pontos dátum nem ismert (1840 körül)		
Állapot, veszélyeztetettség	Átlagos, állapotú, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	Esetleg vakolatfelújítás.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

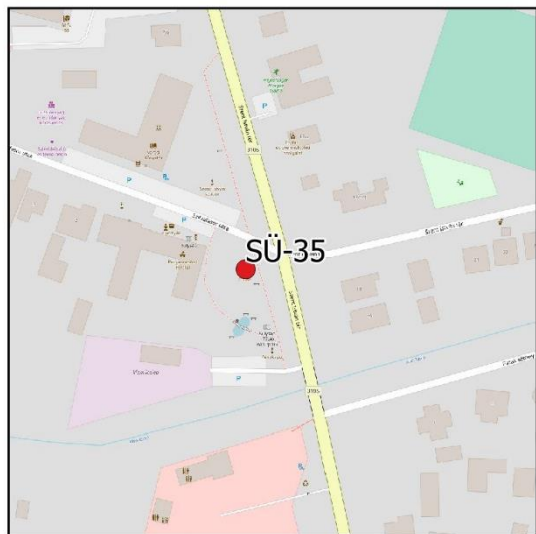
Sülysáp	SÜ-25	Vasútállomás épülete	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Közlekedéssel, szállítással kapcsolatos építmény, épület, létesítmény		
Fajta	Vasútállomás		
Pontos helyszín	2241 Sülysáp Vasút utca		
Helyrajzi szám	114/27	Koordináta	X: 686178 Y: 234332
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Szép állapotú, ma is vasútállomási jegyértékesítő, és váróteremként működik. Külső megjelenése a keletkezése óta nem változott.		
Kor, keletkezési idő	1882		
Állapot, veszélyeztetettség	Jó állapotú, felújított, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

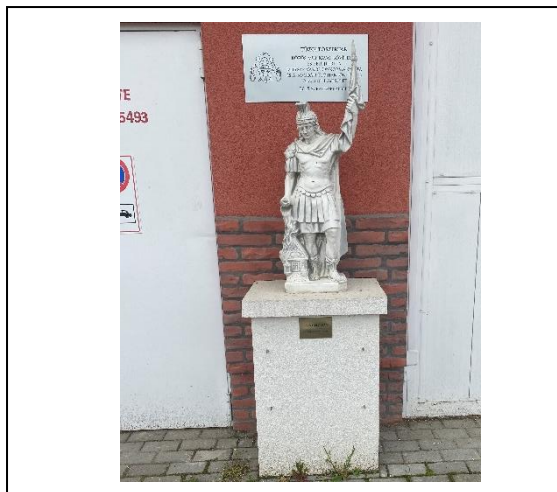
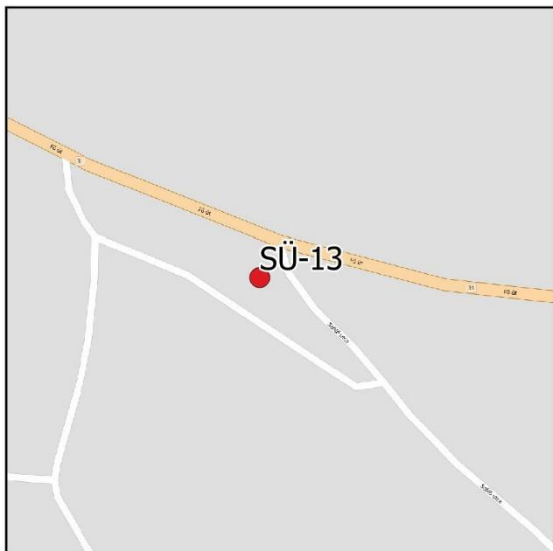
Sülysáp	SÜ-34	Hósi emlékmű	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájérték		
Altípus	Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta	Emlékmű		
Pontos helyszín	2241 Sülysáp, Kossuth Lajos utca Hevesy-park		
Helyrajzi szám	493	Koordináta	X: 684308 Y: 234959
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Az I. és a II. világháború és a kommunizmus tápiósápi áldozatainak állít emléket.		
Kor, keletkezési idő	-		
Állapot, veszélyeztetettség	Az emlékművek jó, állapotúak, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	Virágágy rendszeres ápolása, növények pótlása.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

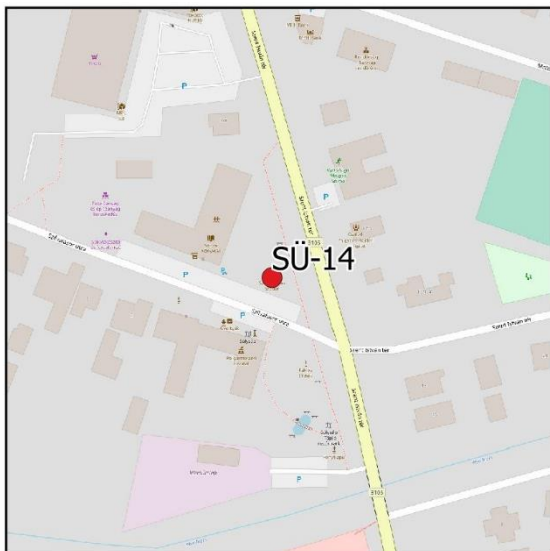
Sülysáp	SÜ-35	1956-os emlékmű (Fáklya)	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó tájértékek		
Altípus	Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta	Emlékmű		
Pontos helyszín	2241 Sülysáp, Szent István tér		
Helyrajzi szám	171	Koordináta	X: 686737 Y: 234114
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére állított alkotás, amely egy fáklyát ábrázol. Az emlékművet Szórádi Zsigmond tervezte és készítette el.		
Kor, keletkezési idő	2012		
Állapot, veszélyeztetettség	Újszerű állapot jellemzi, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

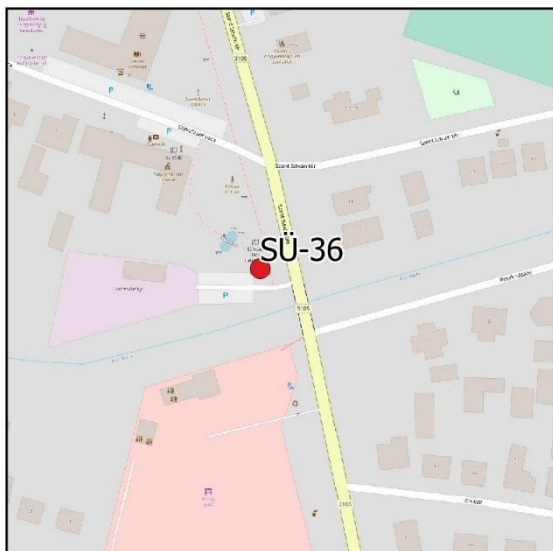
Sülysáp	SÜ-13	Szent Flórián szobor	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Kultikus, szakrális építmény, alkotás, helyszín		
Fajta	Szentek szobra		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp, Fő utca 77.		
Helyrajzi szám	4149/2	Koordináta	X: 687726 Y: 233595
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A Szent Flórián szobor a Bogdán Flórián Önkéntes Tűzoltó Egyesület szertárépülete előtt áll. Szent Flórián keresztény vértanú, a tűzoltók védőszentje.		
Kor, keletkezési idő	-		
Állapot, veszélyeztetettség	Újszerű állapot jellemzi, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

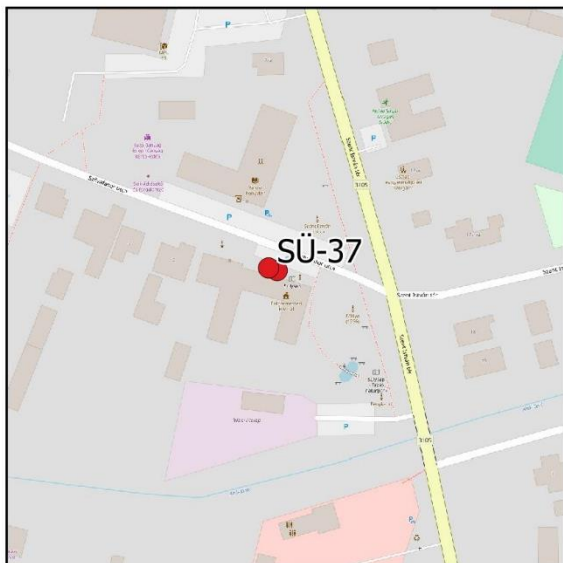
Sülysáp	SÜ-14	Szent István szobor	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Kultikus, szakrális építmény, alkotás, helyszín		
Fajta	Szentek szobra		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp, Szent István tér		
Helyrajzi szám	103	Koordináta	X: 686718 Y: 234148
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A szobor mészkőből készítette ifj. Pál Mihály. Az emlékmű része az ezeréves államiság tiszteletére alkotott szobrainak.		
Kor, keletkezési idő	2001		
Állapot, veszélyeztetettség	Jó állapot, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

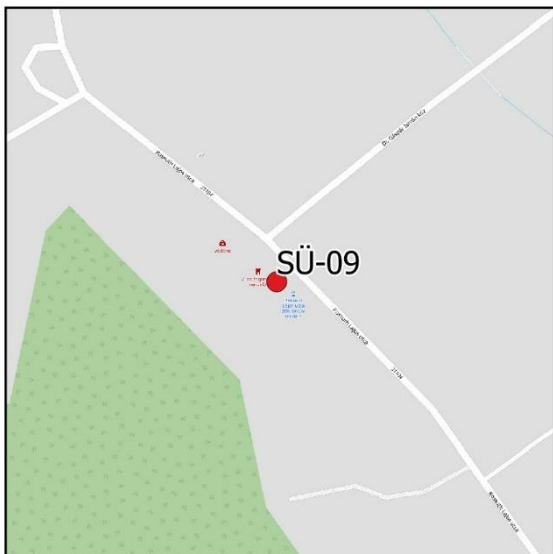
Sülysáp	SÜ-36	Trianon emlékmű (Fénykapu)	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájérték		
Altípus	Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta	Emlékmű		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Szent István tér		
Helyrajzi szám	6/8	Koordináta	X: 686746 Y: 234071
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Az emlékművet Szórádi Zsigmond készítette, főbb érdekessége, hogy az Erdélyi testvértelepülésen Városfalván, amely a nemzeti összetartozást és szeretetet fejezi ki.		
Kor, keletkezési idő	2021		
Állapot, veszélyeztetettség	Újszerű állapot jellemzi, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

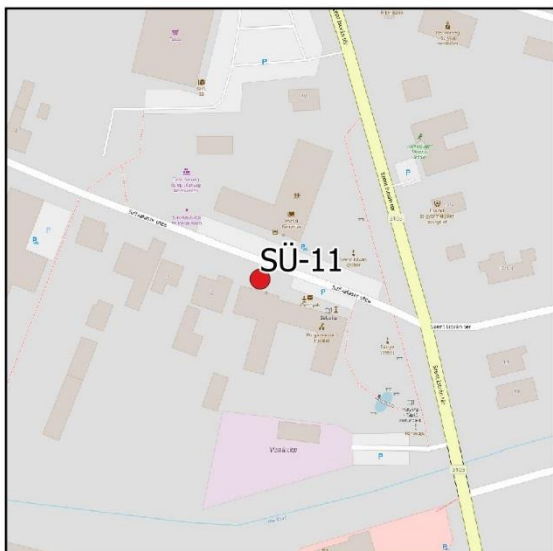
Sülysáp	SÜ-37	„Gyertyák” (Pinyei Lajos és Moóri István)	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájértékek		
Altípus	Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta	Emlékszobor		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Szent István tér		
Helyrajzi szám	1/1	Koordináta	X: 686701 Y: 234126
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Szórádi Zsigmond készítette az 1945-ben jogtalanul kivégzett Moóri István és Pinyei Lajos egykori főjegyző emlékszobrait.		
Kor, keletkezési idő	2015. október 3.		
Állapot, veszélyeztetettség	Újszerű állapot jellemzi, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

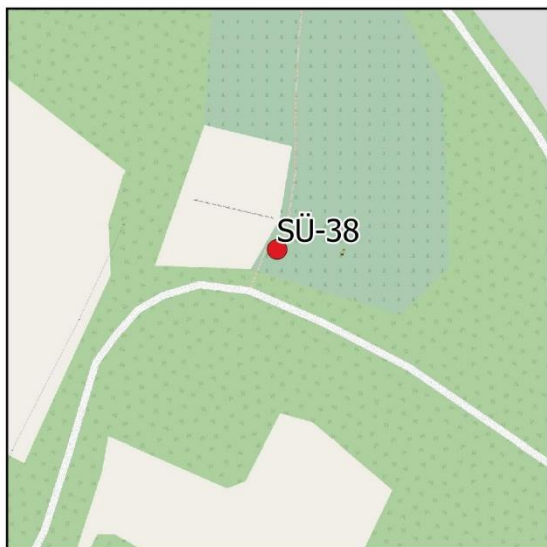
Sülysáp	SÜ-09	Tápiósápi polgármesteri hivatal emléktábla	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás		
Fajta	Köztéri szobor		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp, Kossuth Lajos utca 206.		
Helyrajzi szám	318	Koordináta	X: 683957 Y: 235341
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A Tápiósápi község háza emlékére épült, amely 2007-ben lebontásra került.		
Kor, keletkezési idő	2008		
Állapot, veszélyeztetettség	Újszerű állapot jellemzi, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

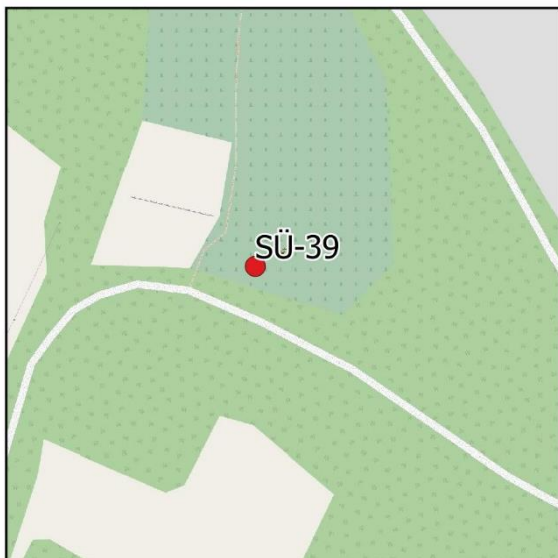
Sülysáp	SÜ-11	Pávás lány szobra	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás		
Fajta	Köztéri szobor		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp, Szent István tér 1.		
Helyrajzi szám	1/1	Koordináta	X: 686677 Y: 234136
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A Pávás lány szobrát B. Szabó Edit tervei alapján Ifj. Pál Mihály hozta létre.		
Kor, keletkezési idő	1985. november 6.		
Állapot, veszélyeztetettség	Jó állapotú, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	Borókabokor visszavágása a szobor előtt.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

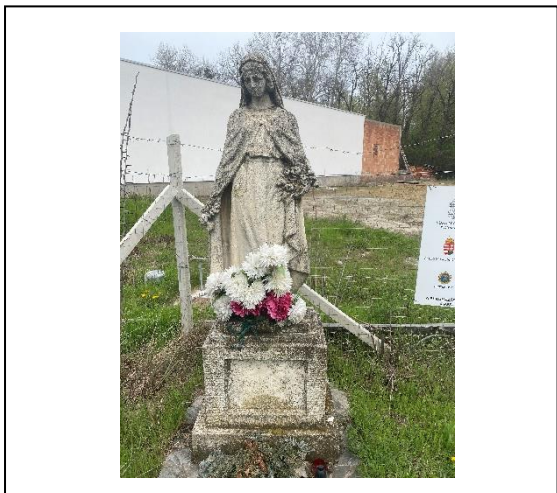
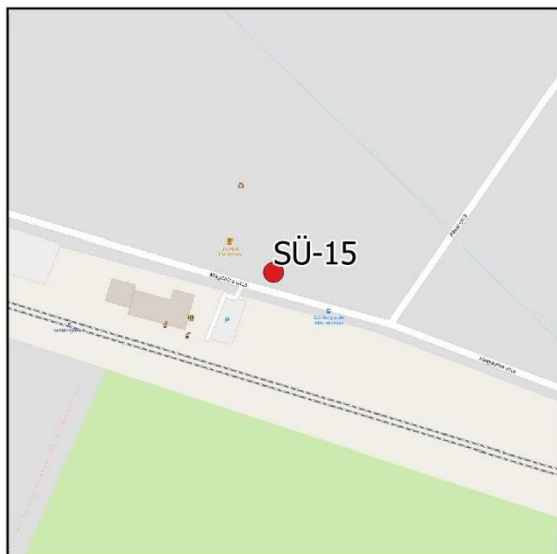
Sülysáp	SÜ-38	Román emlékmű	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájérték		
Altípus	Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta	Sírmező (tömegsír)		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp, Kápolna utca 1.		
Helyrajzi szám	4259	Koordináta	X: 687170 Y: 233525
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Az emlékművet a Tápiósápot megszálló román csapatok emelték. Az olasz emlékmű mellett helyezkedik el.		
Kor, keletkezési idő	1916		
Állapot, veszélyeztetettség	Elhanyagolt.		
Szükséges intézkedések	Felújítás, környezetének rendezése.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

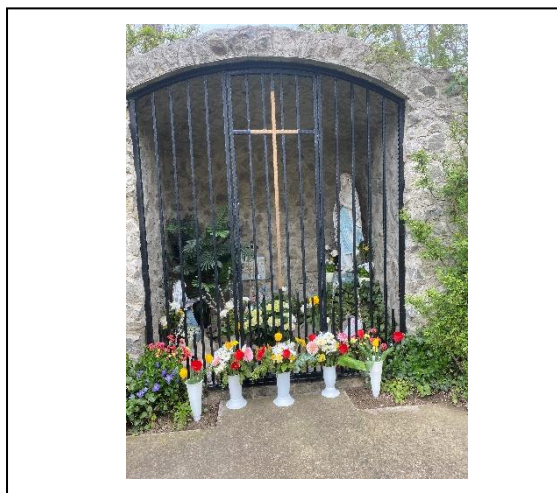
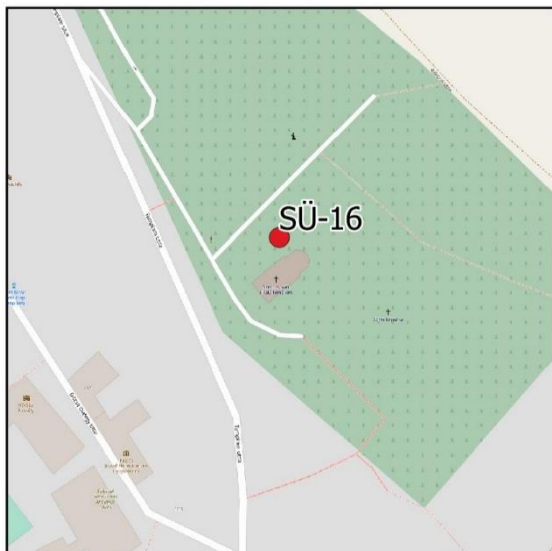
Sülysáp	SÜ-39	Olasz emlékmű és tömegsír	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájértékek		
Altípus	Történelmi vagy kulturális eseménnyel kapcsolatos, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta	Sírmező (tömegsír)		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp, Kápolna utca 1.		
Helyrajzi szám	4259	Koordináta	X: 687187 Y: 233517
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A barakktáborba deportált és itt életüket vesztett olasz polgárok emlékére emelték az emlékművet a tömegsír tetején/közel hozzá.		
Kor, keletkezési idő	1996. május 31.		
Állapot, veszélyeztetettség	Jó állapotú, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	Beton csiszolása, felújítása, környezetrendezés.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

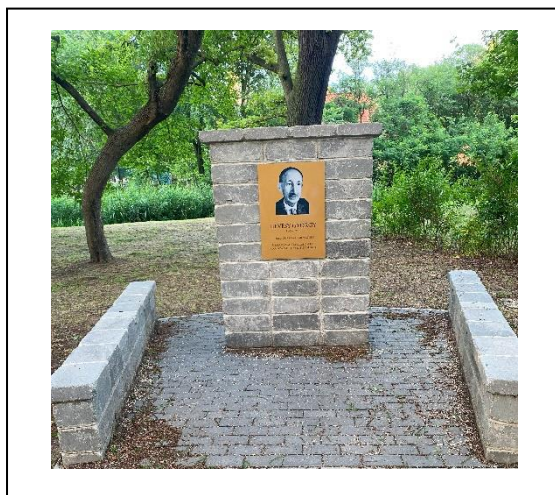
Sülysáp	SÜ-15	Szent Erzsébet szobor	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Kultikus, szakrális építmény, alkotás, helyszín		
Fajta	Szentek szobra		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Magdolna utca 43.		
Helyrajzi szám	3564	Koordináta	X: 688657 Y: 234239
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Keletkezéséről nem áll sok információ rendelkezésre. Szent Erzsébet a betegápolásban és a szegénység segítésének volt kiemelt alakja.		
Kor, keletkezési idő			
Állapot, veszélyeztetettség	Jó állapotú, sérülés veszélye fenn áll.		
Szükséges intézkedések	Védelem megoldása.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

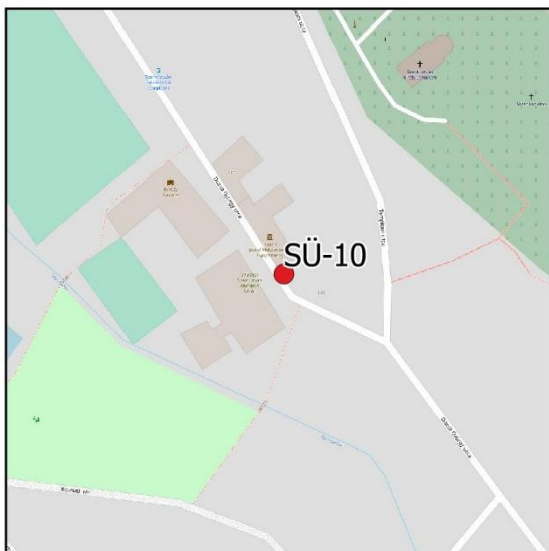
Sülysáp	SÜ-16	Lourdesi-barlang - Mária szobor	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Kultikus, szakrális építmény, alkotás, helyszín		
Fajta	Szentek szobra		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp, Templom utca		
Helyrajzi szám	943	Koordináta	X: 684511 Y: 235157
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A Szent István templom mellett helyezkedik el, felszentelése 2011. augusztus. 20.-án történt.		
Kor, keletkezési idő	2011		
Állapot, veszélyeztetettség	Újszerű állapot jellemzi, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

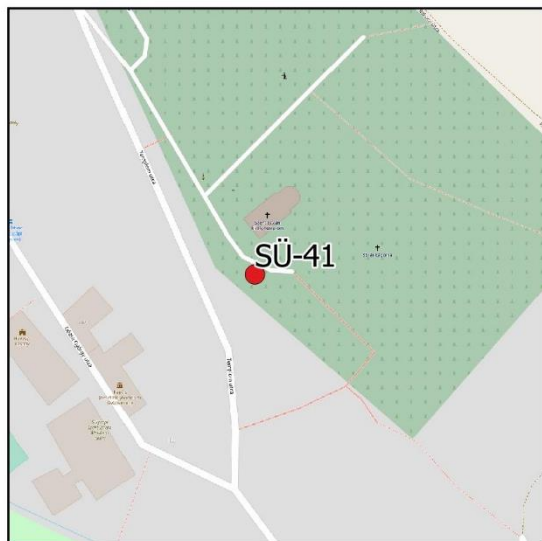
Sülysáp	SÜ-40	Hevesy György emlékhely	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájérték		
Altípus	Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta	Híres személlyel kapcsolatos emlékhely		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp, Kossuth tér (Hevesy-park)		
Helyrajzi szám	491	Koordináta	X: 684391 Y: 235001
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A Tápiósápi Hevesy-parkban található szép környezetben. Hevesy György Nobel díjas vegyésznek állít emléket.		
Kor, keletkezési idő	2023		
Állapot, veszélyeztetettség	Újszerű állapot jellemzi, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. június
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

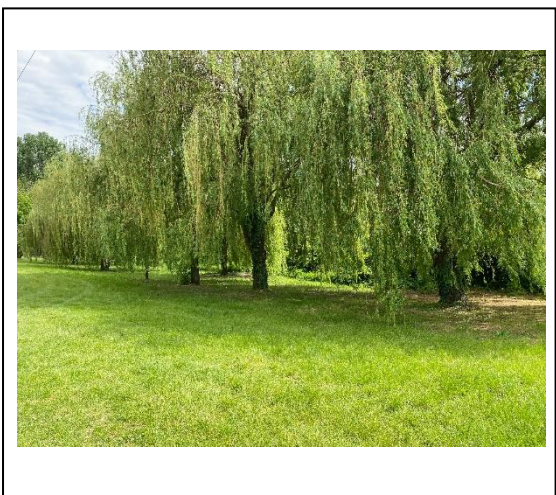
Sülysáp	SÜ-10	Székelykapu	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás		
Fajta	Kapu		
Pontos helyszín	2241 Sülysáp, Dózsa György utca 103.		
Helyrajzi szám	939	Koordináta	X: 684450 Y: 235046
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A kaput Sülysáp testvérvárosa Városfalfa közössége adományozta az Kapás József Helytörténeti Gyűjtemény részére. A székelykaput aprólékos szépen megmunkált faragványok díszítik.		
Kor, keletkezési idő	2021		
Állapot, veszélyeztetettség	Újszerű állapot jellemzi, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. június
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

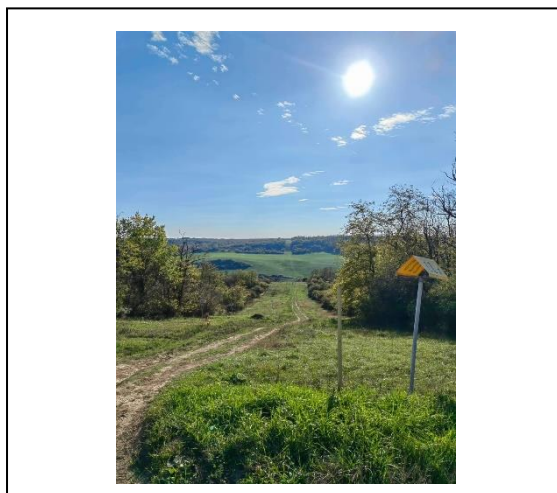
Sülysáp	SÜ-41	Trianon bástya („Országzászló”)	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájérték		
Altípus	Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta	Emlékmű		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp, Templom utca		
Helyrajzi szám	943	Koordináta	X: 684504 Y: 235112
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Az emlékmű a Tápiósápi Szent István templom előtt található. Joó Antal és Pálfy Károly nevéhez kötődik a létesítése, amely a nemzeti összetartozást jelképezi. A bástya kőből készült és közepén a zászlótartó rúddal, és az elején magyar címerrel.		
Kor, keletkezési idő	1933. október 25.		
Állapot, veszélyeztetettség	Jó állapotú, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	A jobb láthatóság érdekében az emlékmű előtti domb növényzetének visszaszorítása.		
Adatfelvevő	Cseszyik Vivien	Időpont	2023. június
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

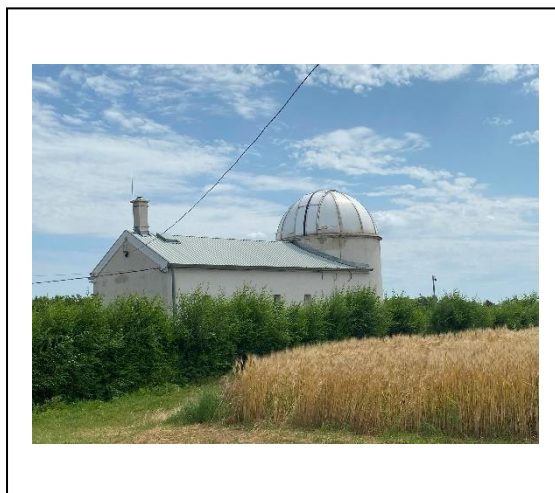
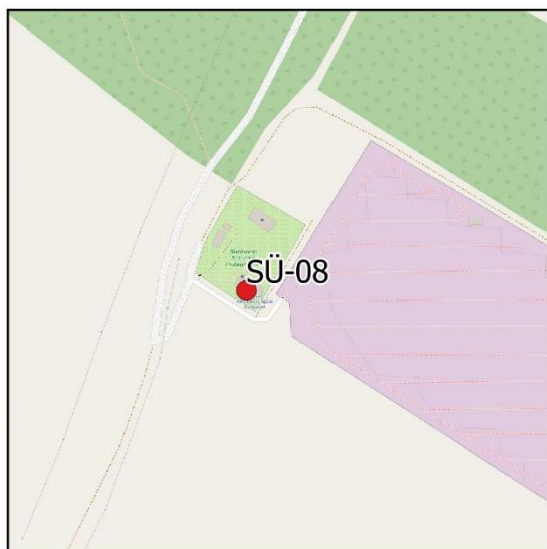
Sülysáp	SÜ-20	Fűzfásor	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Zöldfelületi létesítmény, objektum		
Fajta	Fásor		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Magdolna és Ballasi Bálint utca kereszteződése		
Helyrajzi szám	3565/2	Koordináta	X: 688303 Y: 234311
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Szőlősnymaralón helyezkedik el az 5 fából álló szomorúfűz (<i>Salix alba</i>) fásor, amely takarást nyújt a vasúti síneknek és nagyban meghatározza az ottani utcaképet. A fák telepítésének idejéről nincs rendelkezésemre álló adat.		
Kor, keletkezési idő	-		
Állapot, veszélyeztetettség	Megfelelő állapotú fák, esetleg kivágásveszély fenyegetheti.		
Szükséges intézkedések	Különösebb intézkedésre nincs szükség, esetleg száraz ágak eltávolítása.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. június
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

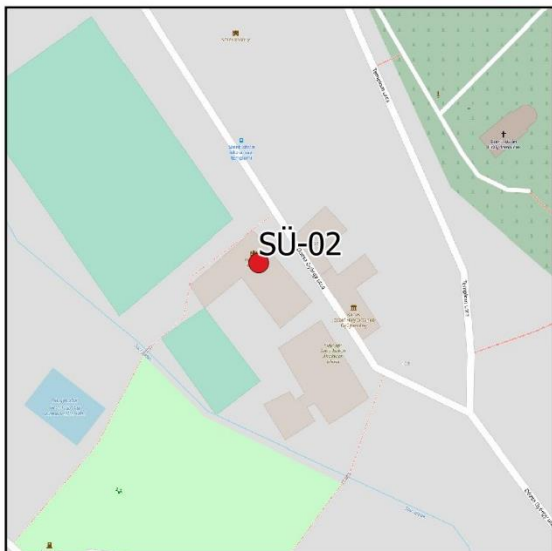
Sülysáp	SÜ-54	Kilátás egy külterületi dombról	
Fő típus	Tájképi egyedi tájérték		
Típus	Kilátópont egyedi vagy jellegzetes látványképpel		
Altípus	-		
Fajta	Kilátópont		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp külterület		
Helyrajzi szám	0107	Koordináta	X: 680790 Y: 238860
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Szép kilátás nyílik minden évszakban a város Tápiósápi rész felől megközelíthető külterületeinek erdeiről, szántóiról.		
Kor, keletkezési idő	-		
Állapot, veszélyeztetettség	Esetleges erdőirtások, az út tönkretétele az extrém autósok miatt.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. április
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

Sülysáp	SÜ-08	Csillagvizsgáló	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Mindennapi élettel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta	Épület		
Pontos helyszín	2241 Sülysáp, Külterület HRSZ 0431/7.		
Helyrajzi szám	0431/7	Koordináta	X: 687028 Y: 233245
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A környező falvak egyetlen Csillagvizsgálója, amely külterületen helyezkedik el, nyugodt fényszennyezésektől távolabbi magasabb ponton.		
Kor, keletkezési idő	2012. december		
Állapot, veszélyeztetettség	Újszerű állapot, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. június
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

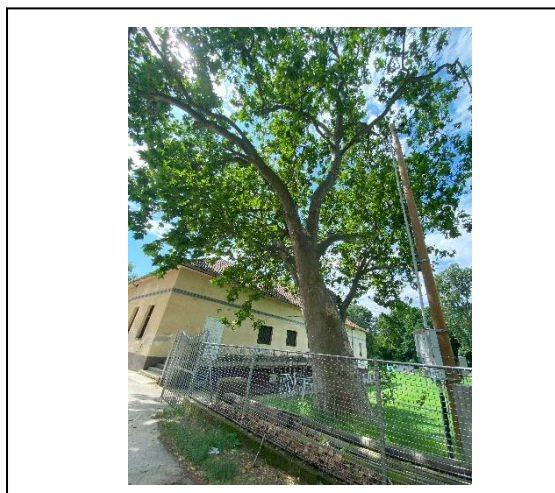
Sülysáp	SÜ-02	Hevesy-kastély	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Mindennapi élettel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Fajta	Kastély		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp, Dózsa György utca 110.		
Helyrajzi szám	672	Koordináta	X: 684402 Y: 235081
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A kastély klasszicista és romantikus stílusban készült, eredetileg két L alakú épületből állt, amelyikiek közül csak az egyik maradt fent, ami a lakó épület volt. Ma már az iskola tornaterme és öltözők találhatóak meg benne.		
Kor, keletkezési idő	1840 körül		
Állapot, veszélyeztetettség	Elhanyagolt, potyogó vakolat.		
Szükséges intézkedések	Vakolat felújítása.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. június
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

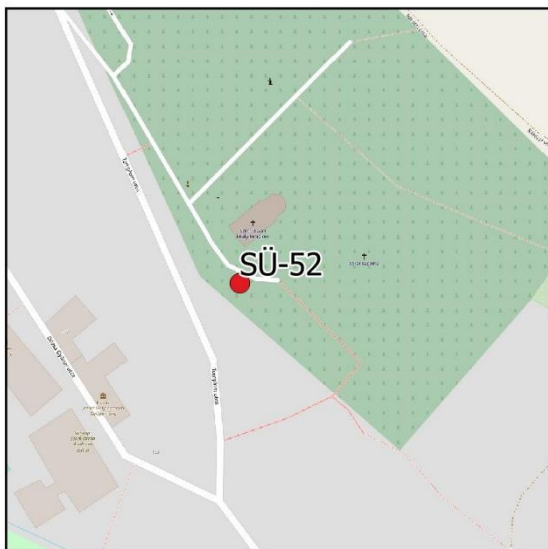
Sülysáp	SÜ-04	Tápiósülyi Kisboldogasszony Plébánia	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás		
Fajta	Épület		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp, Kápolna utca 3.		
Helyrajzi szám	4264	Koordináta	X: 687133 Y: 233761
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A Kisboldogasszony Templomhoz tartozó plébánia szép, igényesen kialakított épület, amely rendszeresen karban van tartva.		
Kor, keletkezési idő	-		
Állapot, veszélyeztetettség	Újszerű állapot, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. június
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

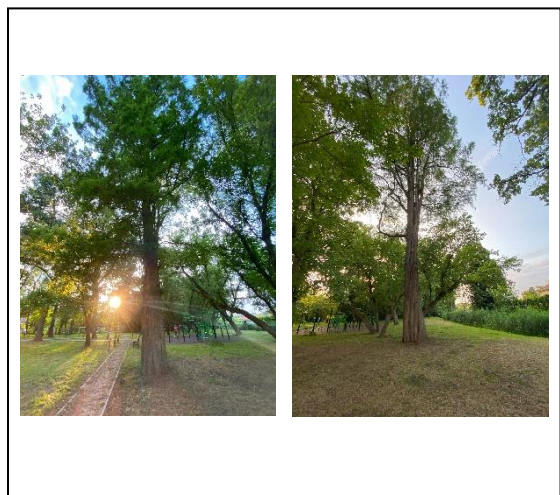
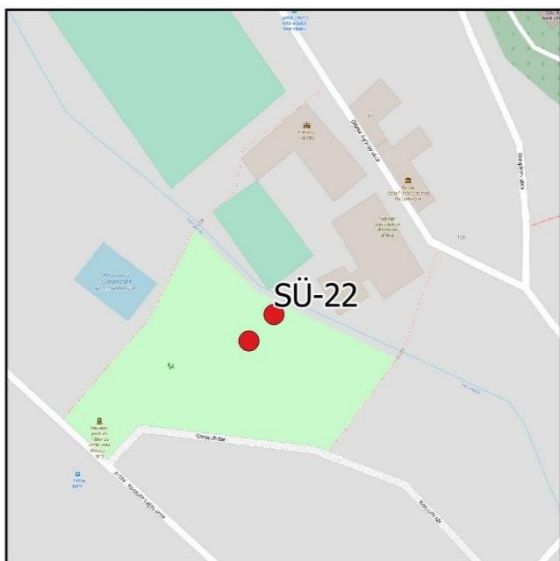
Sülysáp	SÜ-21	Platánfa	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Zöldfelületi létesítmény, objektum		
Fajta	Faegyed		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp, Dózsa György utcai foci pályája		
Helyrajzi szám	672	Koordináta	X: 687133 Y: 233761
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Valószínűsíthető, hogy a Hevesy-kastély parkjának egy megmaradt faegyede, kora megegyezhet az előbbieken említett ciprusfákéval. A fa faja <i>Platanus x hispanica</i> .		
Kor, keletkezési idő	1900-as évek		
Állapot, veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	Száras ágak eltávolítása, törzsvédelem.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. június
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

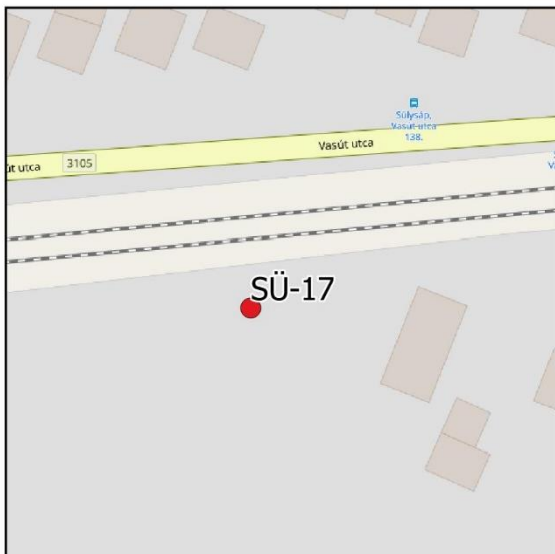
Sülysáp	SÜ-52	Kilátás a Trianon bástyáról	
Fő típus	Tájképi egyedi tájérték		
Típus	Kilátópont egyedi vagy jellegzetes látványképpel		
Altípus	-		
Fajta	Kilátópont		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Templom utca		
Helyrajzi szám	943	Koordináta	X: 684504 Y: 235112
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A Trianon-bástyáról széleskörű kilátás nyílik a Kossuth és a Dózsa György utcára, valamint a környező dombokra, szántóföldekre. A Trianon-bástya építésével jött létre.		
Kor, keletkezési idő	1933		
Állapot, veszélyeztetettség	Növényzet takarása.		
Szükséges intézkedések	Növényzet visszaszorítása, a kilátásvédelem érdekében.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. június
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

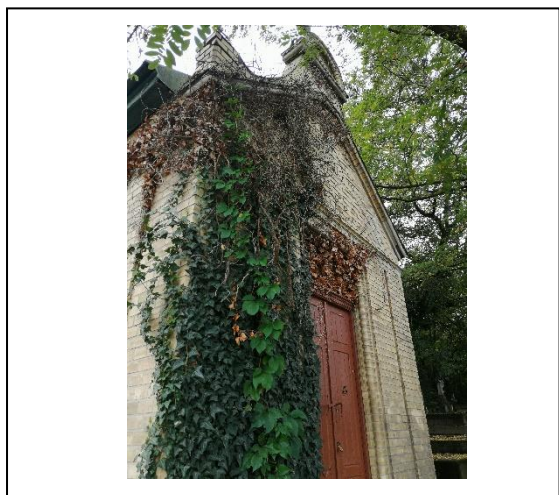
Sülysáp	SÜ-22	Mocsárciprusok	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Zöldfelületi létesítmény, objektum		
Fajta	Faegyed		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Kossuth tér (Hevesy-park)		
Helyrajzi szám	491	Koordináta	X: 684376 Y: 234993
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A mocsárciprus (<i>Taxodium distichum</i>) ültetésében részt vett Hevesy György is. A legnagyobb faegyed életkora körülbelül 110 év, a Hevesy-kastély egykori parkjának része volt.		
Kor, keletkezési idő	1900-as évek		
Állapot, veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetettek.		
Szükséges intézkedések	A faegyedek további védelme, száraz ágak eltávolítása.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. június
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

Sülysáp	SÜ-17	Baptista temető	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípus	Temetkezéssel kapcsolatos építmény, művészeti alkotás		
Fajta	Temető		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Vasút utca		
Helyrajzi szám	3651/2	Koordináta	X: 687267 Y: 234398
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A Sülysápi Baptista Gyülekezet 1903-tól az 1960-as évekig temetkezett ide. A síremlékek nagy része egyszerű fából készült síremlék.		
Kor, keletkezési idő	20. század első fele-közepe		
Állapot, veszélyeztetettség	Elhagyatott állapotú, teljes felhagyás veszélyezteteti.		
Szükséges intézkedések	Ápolás, karbantartás.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

Sülysáp	SÜ-18	Kriptá	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípus	Temetkezéssel kapcsolatos építmény, létesítmény		
Fajta	Síremlék (kriptá)		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Tápiósülyi temető		
Helyrajzi szám	4259	Koordináta	X: 687177 Y: 233592
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A kriptában több ember is nyugszik. Rendszeres ápoltság jellemzi. A belsejében található szentély november 1.-jén van nyitva.		
Kor, keletkezési idő	-		
Állapot, veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett, ápol.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

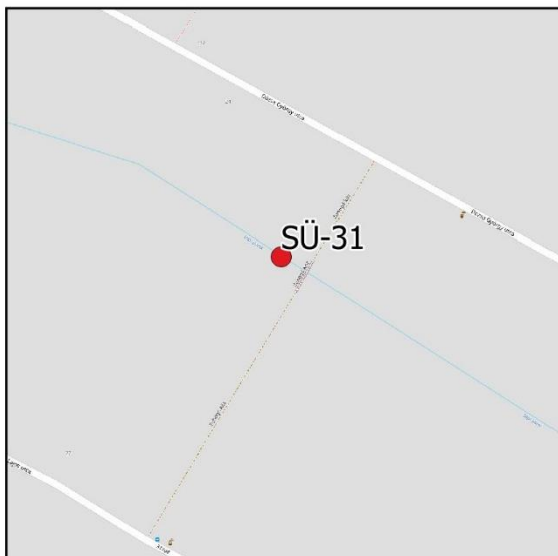
Sülysáp	SÜ-27	Bakterház	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Közlekedéssel, szállítással kapcsolatos építmény, épület, létesítmény		
Fajta	Bakterház		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Szent István tér 15.		
Helyrajzi szám	114/25	Koordináta	X: 688245 Y: 234297
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Vasúti átkelőhely mellett található, keletkezése a vasútépítéssel egy időre tehető. Ma már a Hajnalsugár Mozdony Stúdió működik falai között.		
Kor, keletkezési idő	1882 körül		
Állapot, veszélyeztetettség	Jó állapotú, felújított.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

Sülysáp	SÜ-03	Katolikus Iskola és kántorlak	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípus	Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás		
Fajta	Épület		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Fő utca 21.		
Helyrajzi szám	4257/1, 4257/2	Koordináta	X: 687233 Y: 233785
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Az helyi idősek csak „Öregiskolának” emlegetik. Két tantermes iskola volt, amelyet később három termessé alakítottak. Maga a tanítói lakás már erősen átalakított és felújított, lakóépületként funkcionál.		
Kor, keletkezési idő	1891		
Állapot, veszélyeztetettség	Erősen leromlott állapot jellemzi, felújításra szorul.		
Szükséges intézkedések	Felújítás.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	https://sulysapma.hu/fejezetek-a-mora-ferenc-altalanos-iskola-tortenetebol/		

Egyedi tájérték adatlap

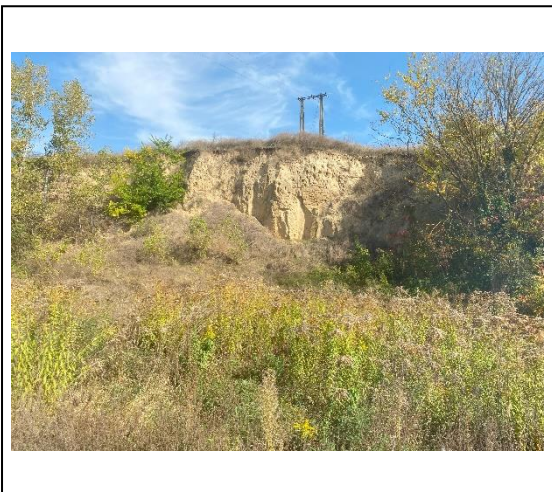
Sülysáp	SÜ-31	Zuhogó	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Termeléssel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Vízhasználattal, vízgazdálkodással kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta	Gát (zuhogó)		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Zuhogó köz		
Helyrajzi szám	661	Koordináta	X: 685313 Y: 234423
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A Sápi-patak kisebb felduzzasztása, ahol az idősebb korosztály gyermekkorában szívesen töltötte az idejét. Horgászatra is használták.		
Kor, keletkezési idő	1900-as évek		
Állapot, veszélyeztettség	Jó állapotú, nem veszélyeztetett. Növényzet túlszorodása jellemzi.		
Szükséges intézkedések	Növényzet irtása, padok kihelyezése.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

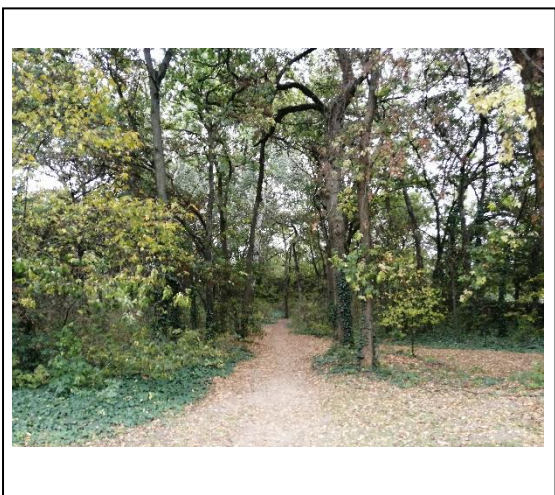
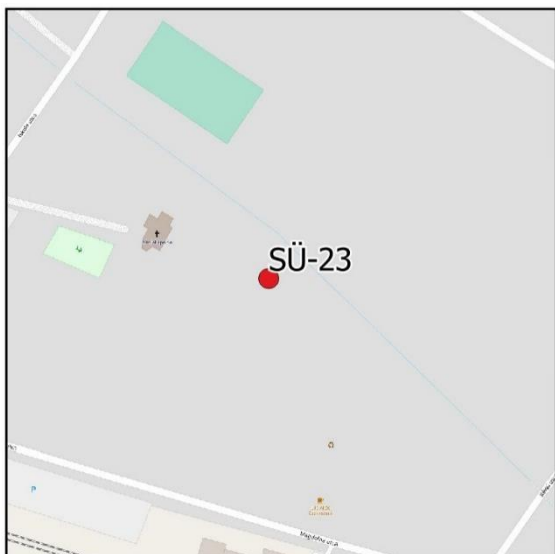
Sülysáp	SÜ-42	Bogdán Flórián kopjafa	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájértékek		
Altípus	Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta	Emlékoszlop		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp, Bogdán Flórián utca 1.		
Helyrajzi szám	165	Koordináta	X: 685427 Y: 234255
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	László Tibor az akkori önkéntes tűzoltóság parancsnoka kezdeményezésére állították a hősi halált halt Bogdán Flórián emlékére a róla elnevezett utcában.		
Kor, keletkezési idő	1993		
Állapot, veszélyeztetettség	Szép állapotú, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés, weboldal		

Egyedi tájérték adatlap

Sülysáp	SÜ-50	Homokbánya/gyurgyalag telep	
Fő típus	Természeti egyedi tájértékek		
Típus	Biológiai egyedi tájértékek		
Altípus	Állatok tartózkodására szolgáló hely		
Fajta	Fészektelep		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Dózsa György utca vége		
Helyrajzi szám	0202/17, 0204/2	Koordináta	X: 683945 Y: 235995
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A Tápiósápi részen elhelyezkedő régi homokbánya területén helyezkednek el a fészek. Gyurgyalagok és partifecskek előszeretettel fészkelnek itt. Szép látványt nyújt a ki-ki bukkanó világos színű falfelületek.		
Kor, keletkezési idő	-		
Állapot, veszélyeztetettség	Zavarás, illetve esetleges rongálások veszélye fent áll.		
Szükséges intézkedések	Megóvás.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

Sülysáp	SÜ-23	Kastélykert	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípus	Zöldfelületi létesítmény, objektum		
Fajta	Kastélykert		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Iskola utca 4,		
Helyrajzi szám	3237	Koordináta	X: 688615 Y: 234349
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Körülbelül másfél hektáros park, növényzete hasonlít az eredeti vegetációra, de elképzelhető, hogy az egykori tulajdonosok alakították ki így a parkot.		
Kor, keletkezési idő	-		
Állapot, veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett, esetleg védett növények.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

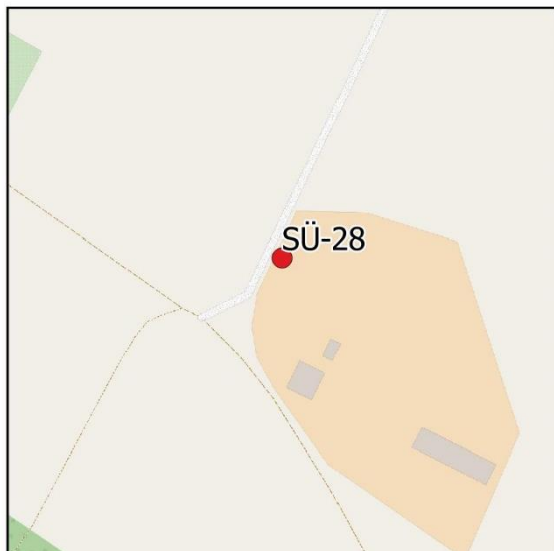
Sülysáp	SÜ-53	Kilátás a temetődombról	
Fő típus	Tájképi egyedi tájértékek		
Típus	Kilátópont egyedi vagy jellegzetes látványképpel		
Altípus	-		
Fajta	Kilátópont		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Tápiósülyi temetődomb teteje		
Helyrajzi szám	4259	Koordináta	X: 687184 Y: 233530
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A temetődomb tetejéről széles kilátás nyílik a város nagy részére. Látható a Dányi és a Kókai templomtorony is.		
Kor, keletkezési idő	-		
Állapot, veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

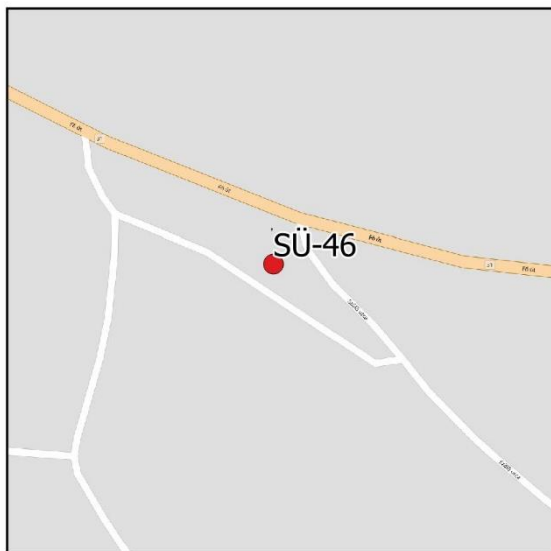
Sülysáp	SÜ-12	Tűzoltókocsi	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Mindennapi élettel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Fajta	Köztéri szobor		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Fő utca 77,		
Helyrajzi szám	4149/3	Koordináta	X: 687734 Y: 233586
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A sülysápi Bogdán Flórián Önkéntes Tűzoltóegyesület szertárának udvarán helyezkedik el. Az ilyesféle oltásra alkalmazott kocsikat az 1900-as években alkalmazták.		
Kor, keletkezési idő	Ismeretlen		
Állapot, veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett, védett helyen helyezkedik el.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

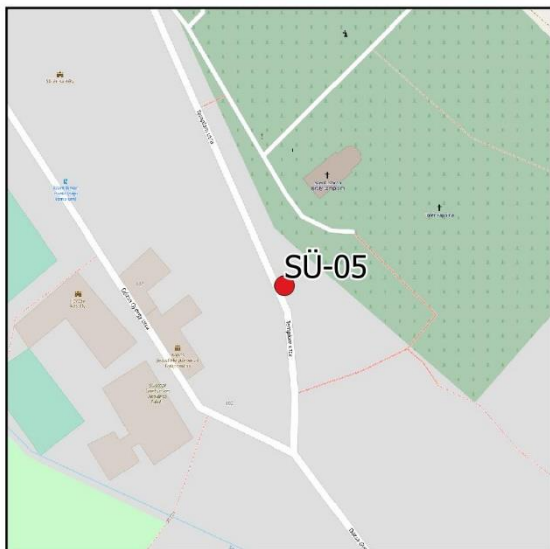
Sülysáp	SÜ-28	Kukoricagóré rom	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Termeléssel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípus	Agrártörténeti egyedi tájérték		
Fajta	Terménytároló, magtár		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp, Kistelek tanya első kereszteződés		
Helyrajzi szám	0198/9	Koordináta	X: 682773 Y: 237053
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Sülysáp külterületén helyezkedik el, a legelső tanya mellett. Az épület szerkezetéből mára már csak a tartóoszlopok láthatóak.		
Kor, keletkezési idő	Ismeretlen.		
Állapot, veszélyeztetettség	Bontás veszélye fent állhat.		
Szükséges intézkedések	Állapot megőrzése.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

Sülysáp	SÜ-46	Tűzoltószertár	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípus	Védelemmel kapcsolatos létesítmény		
Fajta	Tűzoltószertár		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Fő utca 77.		
Helyrajzi szám	4149/3	Koordináta	X: 687724 Y: 233591
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A Sülysápi Bogdán Flórián Önkéntes Tűzoltó Egyesület tulajdonában áll. Maga az épületről már az 1950-es években is készült fotó. Azóta több bővítésen és felújításon is átesett.		
Kor, keletkezési idő	1900-es évek előtt.		
Állapot, veszélyeztetettség	Jó állapotú, felújított. Nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

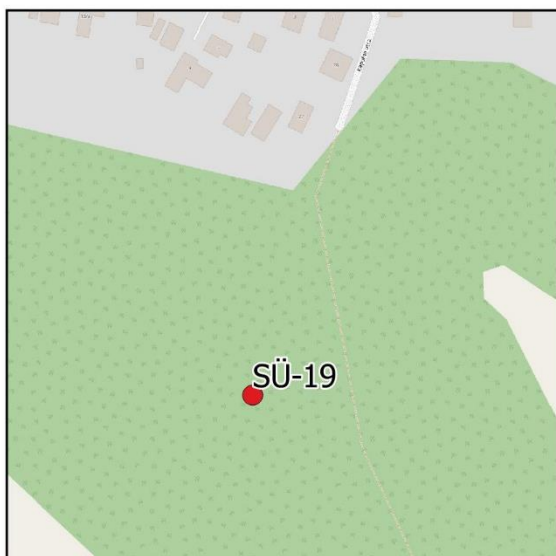
Sülysáp	SÜ-05	Plébánia (Tápiósáp)	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípus	Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás		
Fajta	Épület		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Templom utca 3,		
Helyrajzi szám	945	Koordináta	X: 684490 Y: 235090
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A tápiósápi Szent István templom alatti dombon helyezkedik el. Régi típusú parasztház. Nagy szerepet játszik a mai napig a hitközösség életében.		
Kor, keletkezési idő	-		
Állapot, veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett, megfelelő állapotú.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

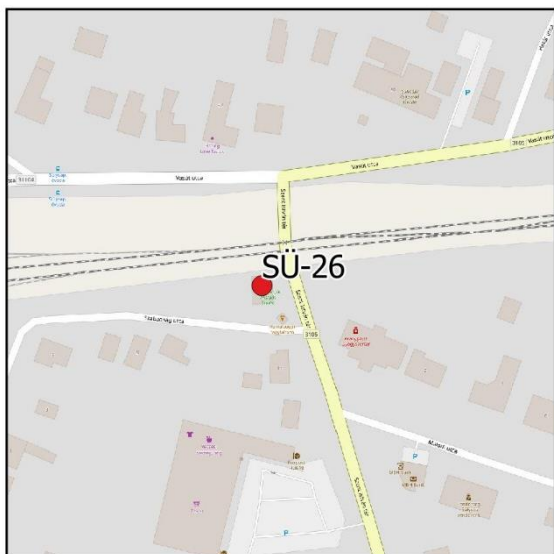
Sülysáp	SÜ-29	Tanya	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Termeléssel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípus	Agrártörténeti egyedi tájérték		
Fajta	Tanya		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Kistelek tanya 11.		
Helyrajzi szám	0198/21	Koordináta	X: 682552 Y: 237162
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Kialakítása tükrözik a régi tanyaépületek kialakítását, ma is tanyaépületként funkcionál.		
Kor, keletkezési idő	-		
Állapot, veszélyeztetettség	Jó állapotú, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

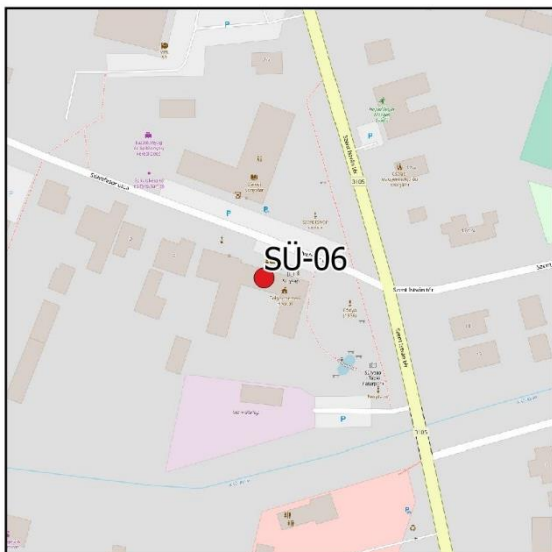
Sülysáp	SÜ-19	Izraelita temető	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípus	Temetkezéssel kapcsolatos építmény, művészeti alkotás		
Fajta	Temető		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Kápolna utca legvége felől lehet megközelíteni		
Helyrajzi szám	0472	Koordináta	X: 686717 Y: 233684
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Keletkezéséről nincs sok adat, de a második világháború előtt több izraelita vallású család is élt a városban. Egészen az 1944-es háborúig rendezett és ápolt volt, de a háború közben egy akna megrongálta, ettől fogva teljesen elhagyatott, ápolatlan.		
Kor, keletkezési idő	Nincs adat.		
Állapot, veszélyeztetettség	Teljes elhanyagoltság jellemzi, elbontás veszélye fentállhat.		
Szükséges intézkedések	Karbantartás, állapotmegőrzés.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

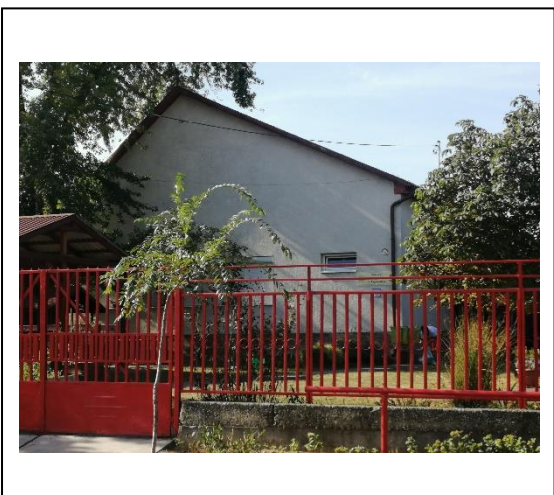
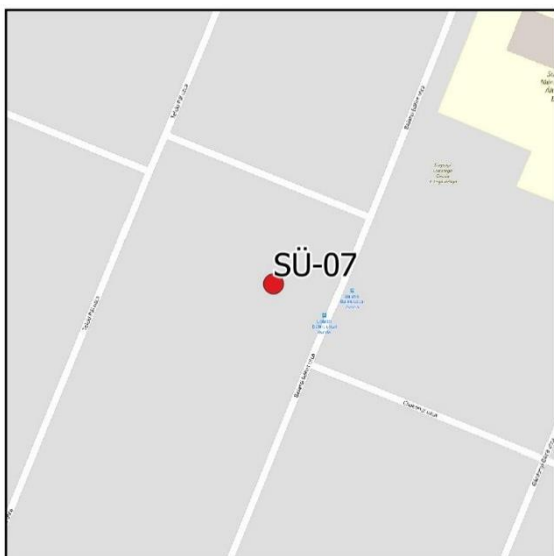
Sülysáp	SÜ-26	Bakterház	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Közlekedéssel, szállítással kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípus	Közlekedéssel, szállítással kapcsolatos építmény, épület, létesítmény		
Fajta	Bakterház		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Vörösmarty utca 1.		
Helyrajzi szám	3565/3	Koordináta	X: 686667 Y: 234339
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Bakterházként/jegypénztárként funkcionált, majd az állomás áthelyezésével és a Szőlősnymaralói és Magdolnatelepi megállóhelyek összevonásával felhagyták az épületet.		
Kor, keletkezési idő	1882		
Állapot, veszélyeztetettség	Teljesen elhanyagolt, rossz állapot. Lebontás veszélye fent áll.		
Szükséges intézkedések	Új funkció kitalálása, teljes felújítás.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

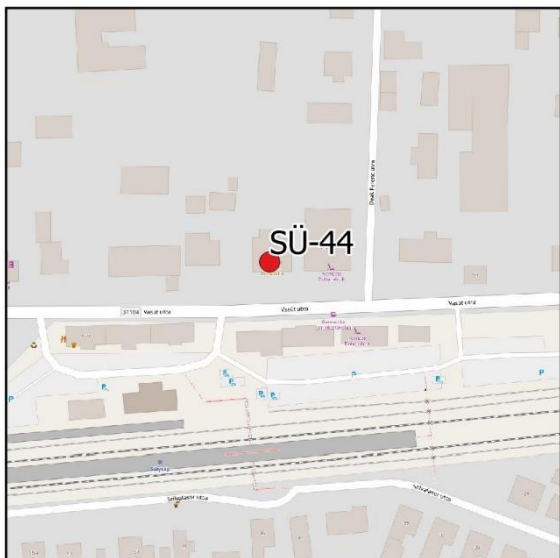
Sülysáp	SÜ-06	Városháza épülete	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípus	Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás		
Fajta	Közintézmény épülete		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Szent István tér 1.		
Helyrajzi szám	1/1	Koordináta	X: 686696 Y: 234121
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A sülysápi Városháza épülete és környéke körül helyezkedett el a régi katonai tábor. Maga az épület ekkor a Főtisztviselői étkezdének adott helyet. Mára már teljesen felújított.		
Kor, keletkezési idő	1888. április 1.		
Állapot, veszélyeztetettség	Felújított, jó állapotú. Nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	Információs tábla az épület mivoltjáról.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

Sülysáp	SÜ-07	Teleki-féle lakóház	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípus	Mindennapi élettel kapcsolatos építmény, állandó (művészeti) alkotás		
Fajta	Közintézmény épülete		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Balassi Bálint utca 20.		
Helyrajzi szám	3579/1	Koordináta	X: 688108 Y: 234100
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Egykori tulajdonosa Telekiné volt. Körülötte szőlő és almáskert volt. Körülbelül 1947-ben alakították óvodává és azóta is a Csicsergő Óvoda 3. számú Tagintézménye működik benne.		
Kor, keletkezési idő	1900-as évek		
Állapot, veszélyeztetettség	Jó állapotú, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

Süllysap	SÜ-44	Korona Szálloda és vendéglő épülete	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájérték		
Altípus	Vendéglátáshoz kapcsolódó egyedi tájérték		
Fajta	Szálloda és vendéglő		
Pontos helyszín	2241, Süllysap Vasút utca 46.		
Helyrajzi szám	1464	Koordináta	X: 686224 Y: 234390
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Az épület ma is megtalálható átalakítva, most a Paradiso Étterem és Pizzeria működik benne. Az épült külső szerkezete hasonló maradt.		
Kor, keletkezési idő	Nincs adat.		
Állapot, veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

Lásd. a 3. mellékleten.

Lásd. a következő oldal, a teljesség igénye nélkül.

Sülysáp	SÜ-32 (1-53)	Kék közutak	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Termeléssel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípus	Vízhasználattal, vízgazdálkodással kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta	Közterületi kút		
Pontos helyszín	Lásd a 10.melléklet.		
Helyrajzi szám	Lásd 10. melléklet.	Koordináta	Lásd 10. melléklet
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A városban összesen 53 db közkút található, ezek többé kevésbé még működőképes állapotban vannak.		
Kor, keletkezési idő	Változó.		
Állapot, veszélyeztetettség	Elavulás, karbantartás hiánya, kevés használat miatti elbontás.		
Szükséges intézkedések	Felújítás, festés.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

SÜ-32/20 - Balassi Bálint
utca 17.
Működőképés

SÜ-32/3 - Fő utca 60.
Nem működőképés

SÜ-32/54 - Dózsa György
utca 114.
Működőképés

SÜ-32/53 - Vak Bottyán
utca 36.
Nem működőképés

SU-32/1 – Csokonai utcai
játszótér
Működőképés

SU-32/48 – Malom utca 8.
Nem működőképés

SÜ-32/17 – Szilvafasor 49.
Működőképés

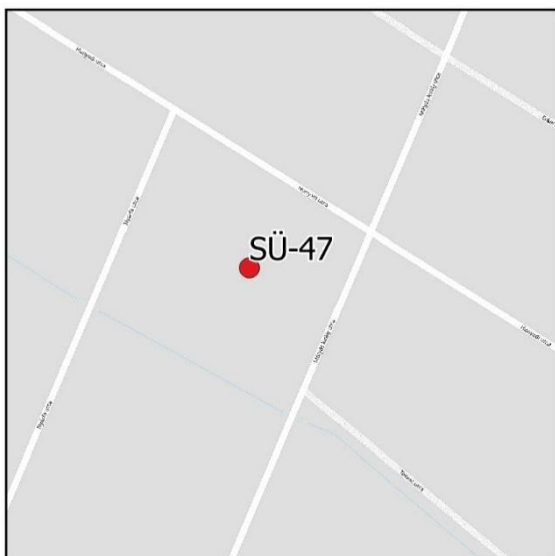

SÜ-32/44 - Szív utca 8.
Működőképés

SÜ-32/7 - Vasút utca 136.
Működőképés

Egyedi tájérték adatlap

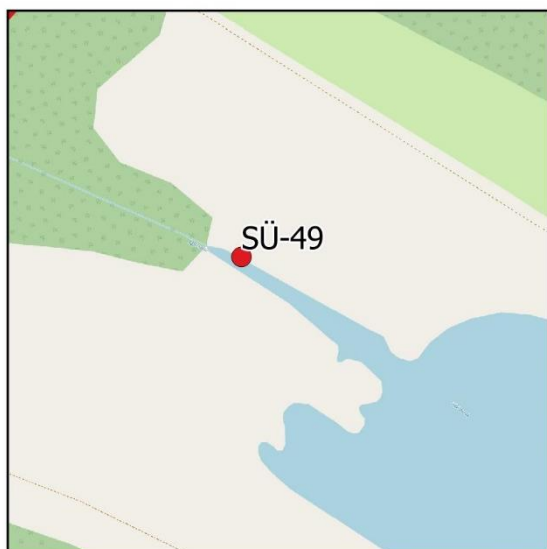
Sülysáp	SÜ-47	Természetközeli terület (Hunyadi utca)	
Fő típus	Természeti egyedi tájértékek		
Típus	Biológiai egyedi tájértékek		
Altípus	Élőhely		
Fajta	Cserjés/fás, rét		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Hunyadi utca		
Helyrajzi szám	1871	Koordináta	X: 688315 Y: 234654
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Érdekessége, hogy itt helyezkedett el egy strand, amelyet mára már teljesen visszavett magának a természet. Belsőbb területein jellemző a vizesedés.		
Kor, keletkezési idő	-		
Állapot, veszélyeztetettség	Rendszeres kaszálás, megfelelő állapotú. Beépítés veszélye.		
Szükséges intézkedések	Védelem, fenntartás.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

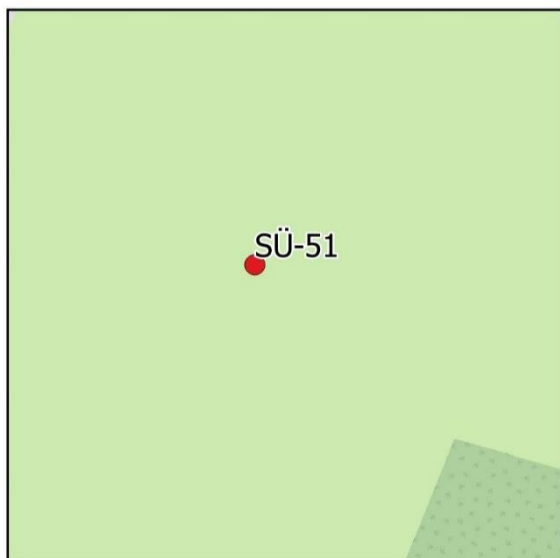
Sülysáp	SÜ-48	Természetközeli erdőrészlet (Tápiósápi futballpálya mellett)	
Fő típus	Természeti egyedi tájértékek		
Típus	Biológiai egyedi tájértékek		
Altípus	Növényegyed, növénycsoport		
Fajta	Erdőrészlet		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Kossuth Lajos utca/ Hevesy Park		
Helyrajzi szám	479, 491	Koordináta	X: 684257 Y: 235126
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Valószínűsíthető, hogy az egykori Hevesy-kastély parkjának a része volt, és ekkor keletkezhetett. Mellette/keresztül rajta folyik a Sápi-patak. Fellelhető fontosabb, dominánsabb növényfajok megegyeznek a Hevesy-park növényzetével.		
Kor, keletkezési idő	Valószínűleg a Hevesy-kastéllyal megegyező.		
Állapot, veszélyeztetettség	Megfelelő állapotú. Veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	Védelem, megőrzés, inváziós fajok irtása.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

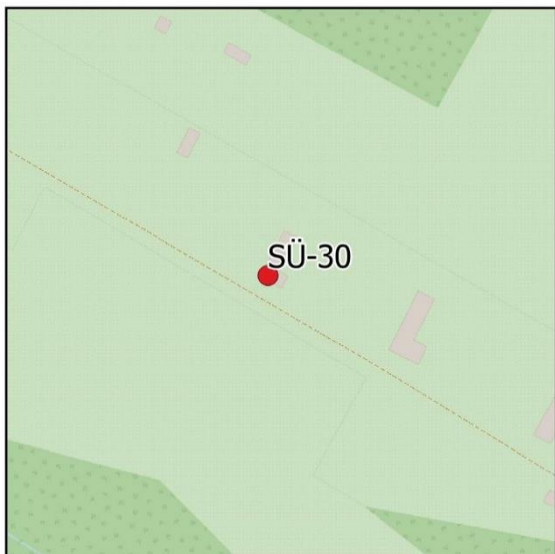
Sülysáp	SÜ-49	Nádas (Halastavak)	
Fő típus	Természeti egyedi tájértékek		
Típus	Biológiai egyedi tájértékek		
Altípus	Élőhely		
Fajta	Nádas		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Sápi halastavak környéke		
Helyrajzi szám	0167/1	Koordináta	X: 680827 Y: 237858
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Maga a Sápi halastavak Natura 2000 különleges természetmegőrzési területek közé tartoznak a változatos élő és növényvilága miatt. A legnagyobb összefüggő náddal borított területe a harmadik halastó mögött helyezkedik el. Gazdag élővilág jellemzi. Kedvelt kirándulóhely.		
Kor, keletkezési idő	A Sápi-patak felduzzasztása után keletkezett. Pontos ideje ismeretlen.		
Állapot, veszélyeztetettség	Jó állapotú. Nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	Védelem.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

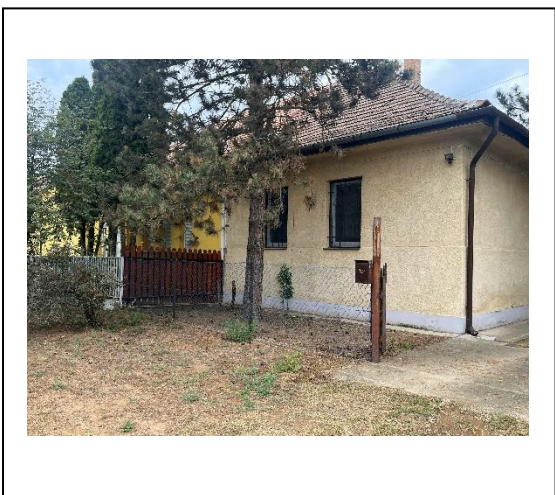
Sülysáp	SÜ-51	Szőlősnyaralói füves/cserjés terület	
Fő típus	Természeti egyedi tájértékek		
Típus	Biológiai egyedi tájértékek		
Altípus	Élőhely		
Fajta	Cserjés/gyep		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Szőlősnyaralói állomás		
Helyrajzi szám	0494/10-04946-20	Koordináta	X: 688654 Y: 234007
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Rendszeresen kaszált terület. Kedvelt sétálóhely a helyiek számára. Viszonylag természetes növényzet borítja.		
Kor, keletkezési idő	-		
Állapot, veszélyeztetettség	Inváziós fajok jelenléte. Beépítés veszélye.		
Szükséges intézkedések	Inváziós fajok irtása, hulladék elszállítása, védelem.		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

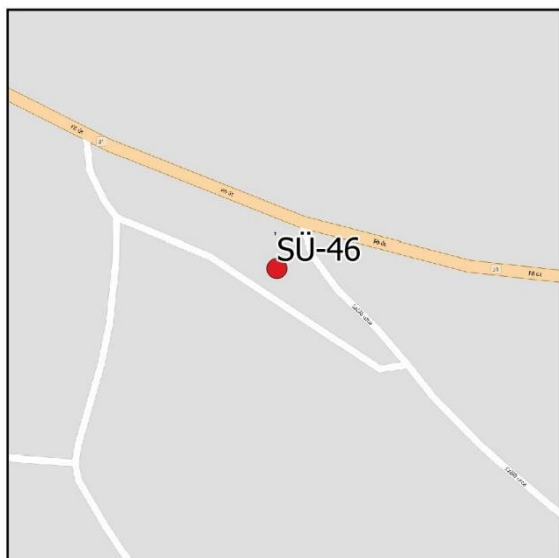
Sülysáp	SÜ-30	Tanya	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Termeléssel kapcsolatos egyedi tájértékek		
Altípus	Agrártörténeti egyedi tájérték		
Fajta	Tanya		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Kistelek tanya 7		
Helyrajzi szám	0198/14	Koordináta	X: 692494 Y: 237194
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Kialakítása tükrözik a régi tanyaépületek kialakítását, ma is tanyaépületként funkcionál.		
Kor, keletkezési idő	-		
Állapot, veszélyeztetettség	Jó állapotúak, nem veszélyeztetett.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

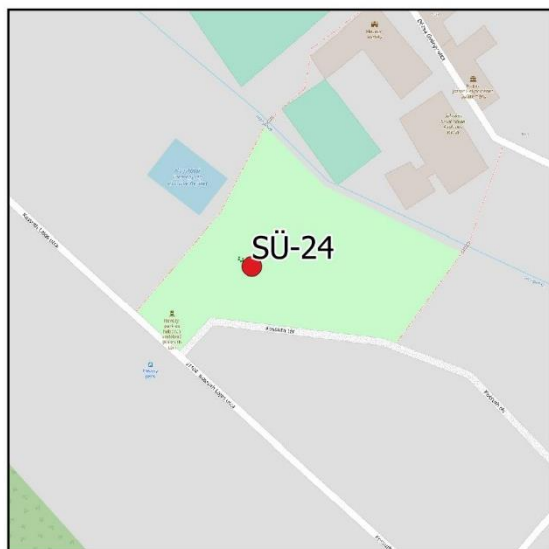
Sülysáp	SÜ-45	Vadvirág vendéglő	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájértékek		
Típus	Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájértékek		
Altípus	Vendéglátáshoz kapcsolódó egyedi tájérték		
Fajta	Csárda/Fogadó		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Sándorszállás tanya		
Helyrajzi szám	093/4	Koordináta	X: 682287 Y: 238452
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	Kezdetben iskolaként működött Szent István Iskola néven, majd Vadvirág vendéglőként működött tovább. Maga az épületet Zima István helyi vállalkozó építtette az iskolaszék megbízásából.		
Kor, keletkezési idő	1927.		
Állapot, veszélyeztetettség	Jó állapot, nem veszélyeztetett		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

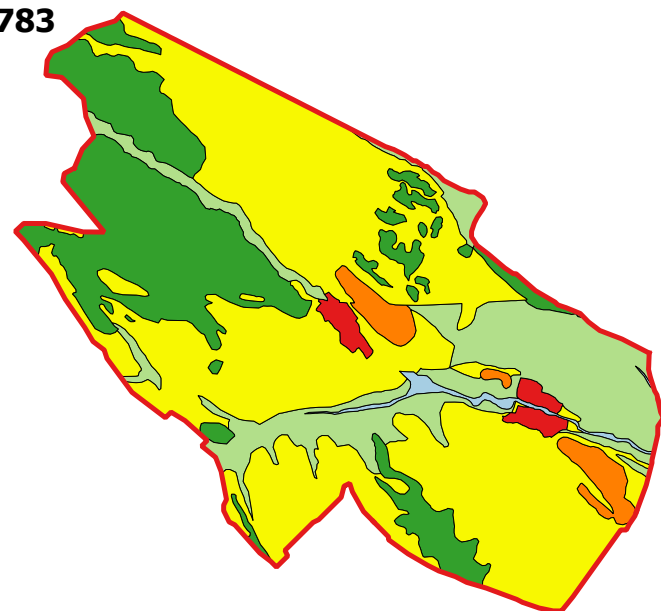
Sülysáp	SÜ-43	Foglytábor emlékszikla	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájértékek		
Altípus	Történelmi vagy kulturális eseménnyel, illetve jelentős személlyel kapcsolatos egyedi tájérték		
Fajta	Emlékszobor		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Szent István tér 1.		
Helyrajzi szám	1/1	Koordináta	X: 686711 Y: 234123
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A városháza előtt elhelyezkedő emléksziklák az e területen elhelyezkedő katonai táborban elhunyt foglyoknak állít emléket. Sziklák, gránit táblákkal.		
Kor, keletkezési idő	2003. május 4.		
Állapot, veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett, jó állapotú.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

Egyedi tájérték adatlap

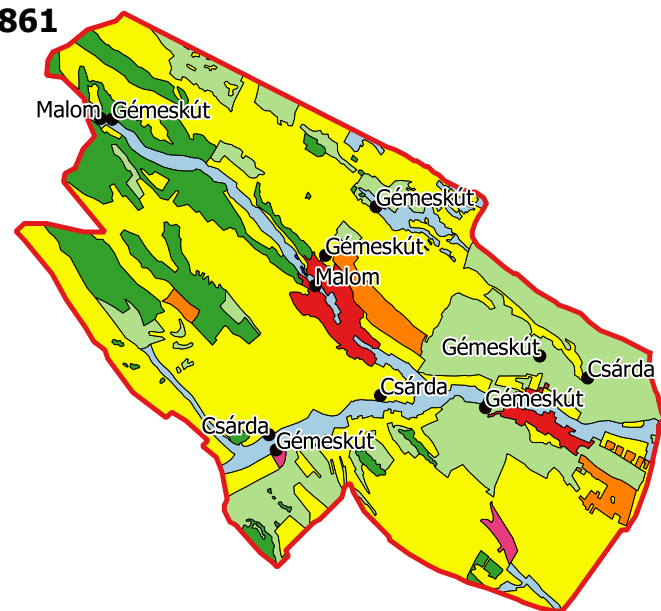

Sülysáp	SÜ-24	Hevesy-park	
Fő típus	Kultúrtörténeti egyedi tájérték		
Típus	Településsel kapcsolatos egyedi tájérték		
Altípus	Zöldfelületi létesítmény, objektum		
Fajta	Park		
Pontos helyszín	2241, Sülysáp Kossuth tér 10.		
Helyrajzi szám	491	Koordináta:	X: 684346 Y: 234979
Az egyedi tájérték főbb jellemzői	A park egykor a Hevesy-kastély része volt, ma már játszótér, fitnesspark és egy kisebb tanösvény is található rajta. Jellemző növényfajok: kocsányos tölgy (<i>Quercus robur</i>), kőrisfajok (<i>Fraxinus ssp.</i>), közönséges platán (<i>Platanus x acerifolia</i>), mocsárciprus (<i>Taxodium distichum</i>), hársfélék (<i>Tilia ssp.</i>).		
Kor, keletkezési idő	Pontos idő ismeretlen.		
Állapot, veszélyeztetettség	Nem veszélyeztetett, jó állapotú növényzet.		
Szükséges intézkedések	-		
Adatfelvevő	Csesznyik Vivien	Időpont	2023. október
Adatforrás	Helyszíni felmérés		

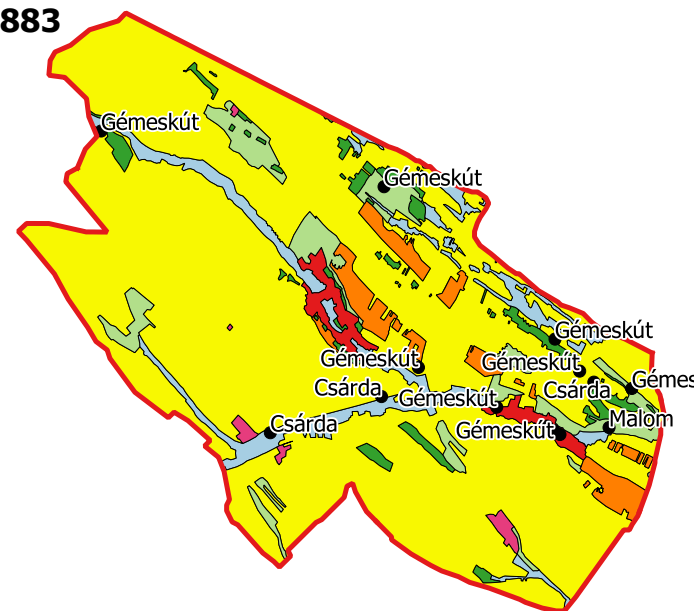
1783

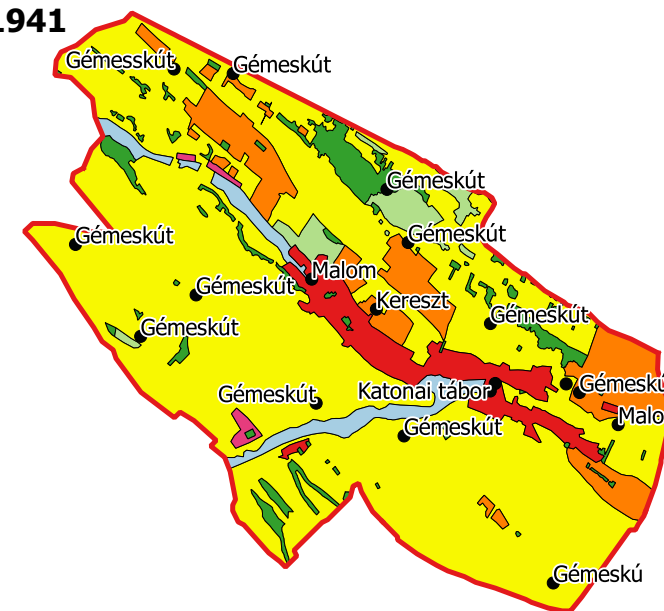
1861

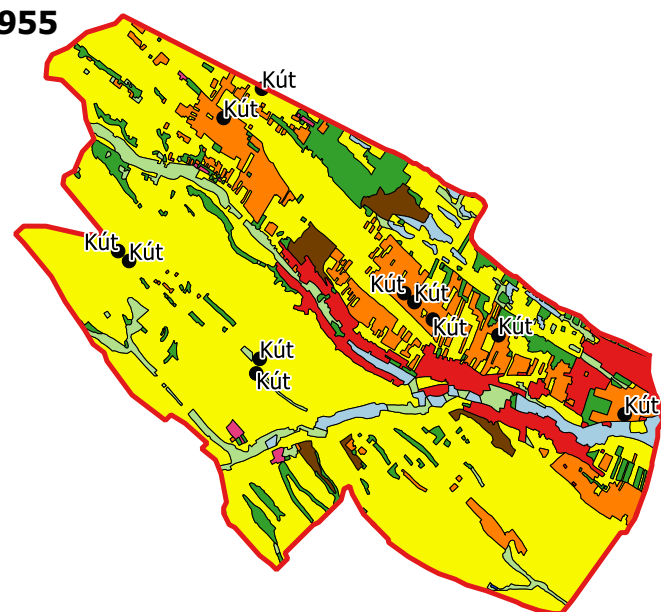
1883

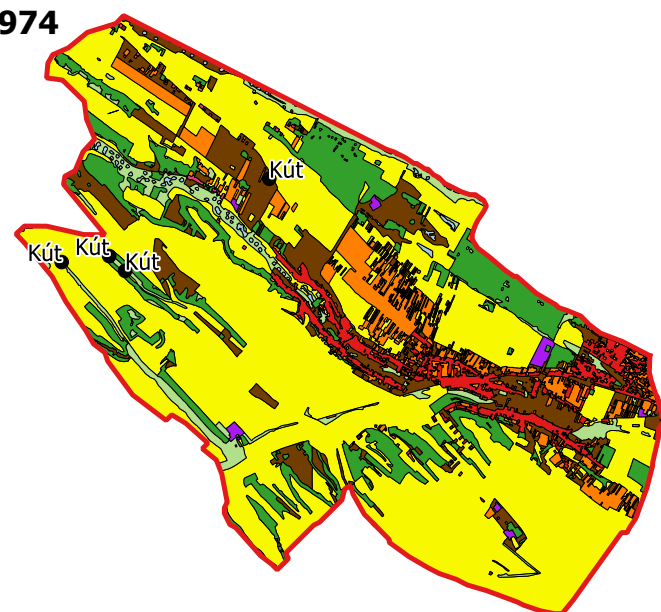
1941

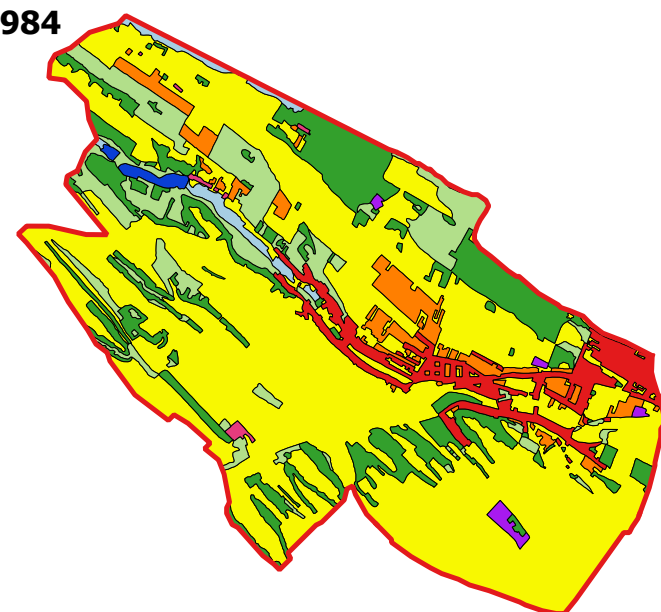
1955

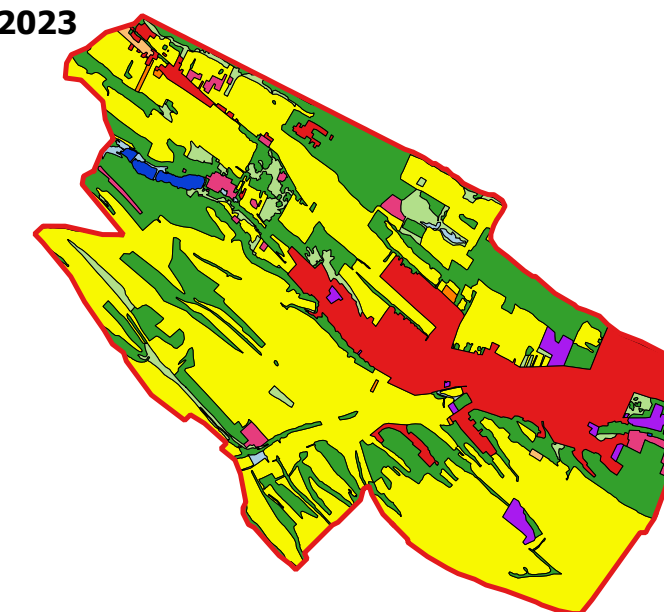
1974

1984

2023

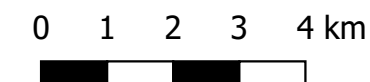
Jelmagyarázat

— Közigazgatási határ

Területhasználatok:

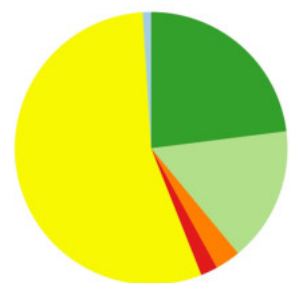
- Egyéb
- Erdő
- Fűves, cserjés
- Gyümölcsös
- Ipar
- Lakó
- Szántó
- Tanya
- Vizenyős/Nádas
- Vízfelület
- Veteményes

• Elpusztult egyedi tájértékek

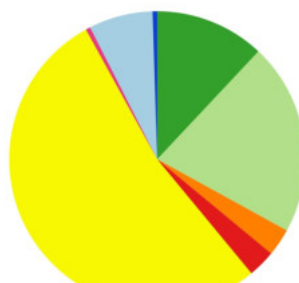

Alaptérképek forrásai: <https://maps.arcanum.com/hu/>, M= 1:25 000 állami topográfiai térkép, Hazai M= 1:10 000 topográfiai térkép, M= 1:25 000 állami topográfiai térkép, Google Earth Pro és OpenStreetMap

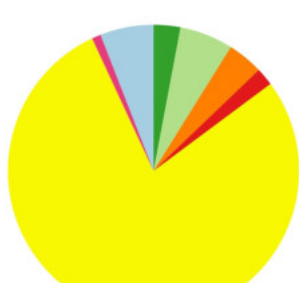
1783

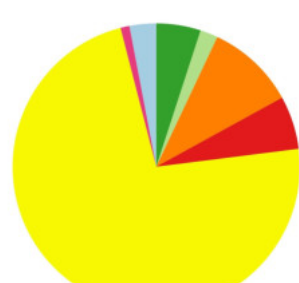
1861

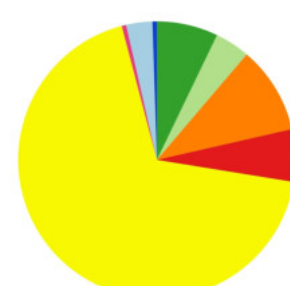
1883

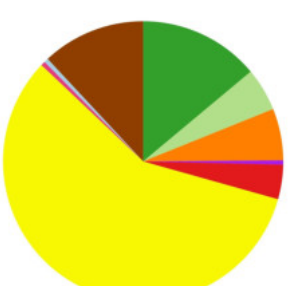
1941

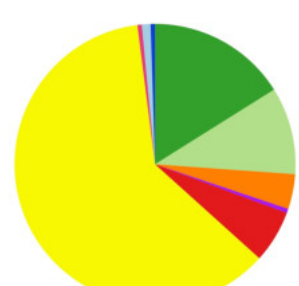
1955

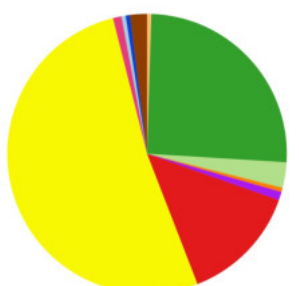
1974

1984

2023

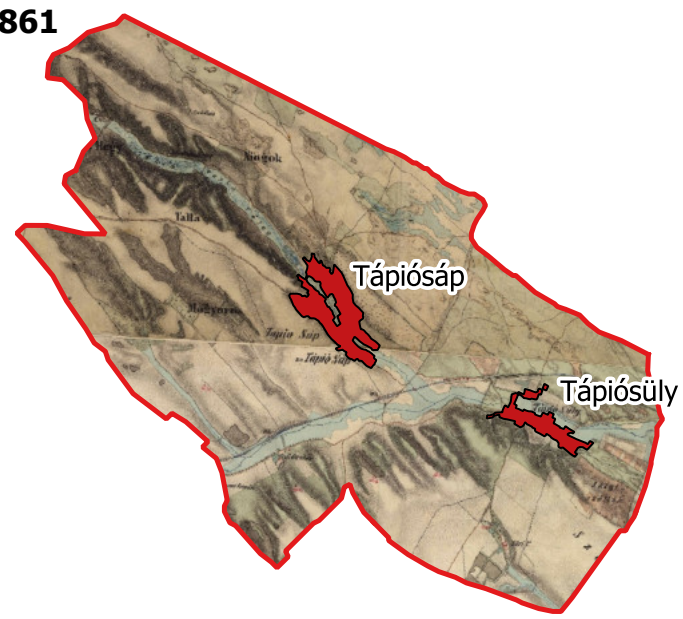

 MATE MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM		Intézmény: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Tájvédelmi és Tájrehabilitációs intézet	
Szakdolgozat címe: Sülysáp tájvizsgálata és egyedi tájértékeinek kataszterezése			
Tervlap címe: Területhasználat változása		Méretarány: 1: 170 000	
Készítette: Csesznyik Vivien	Konzulens: Erdei Tímea	Dátum: 2023. október	

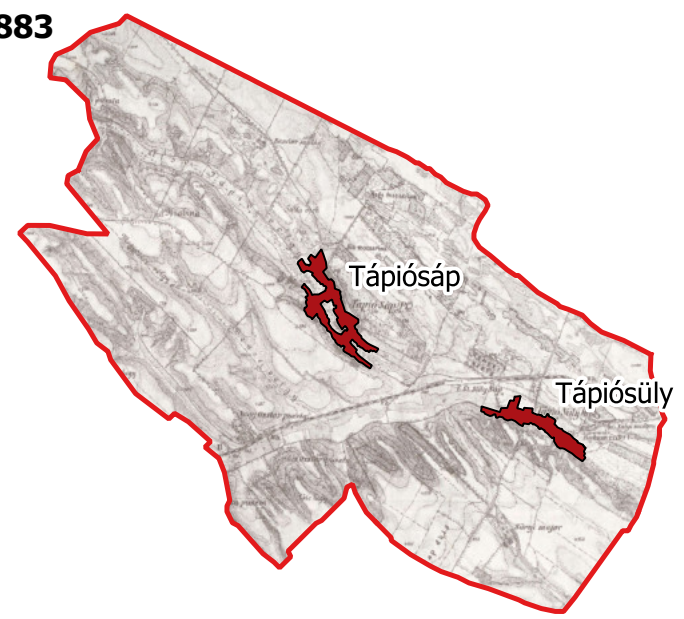
1783

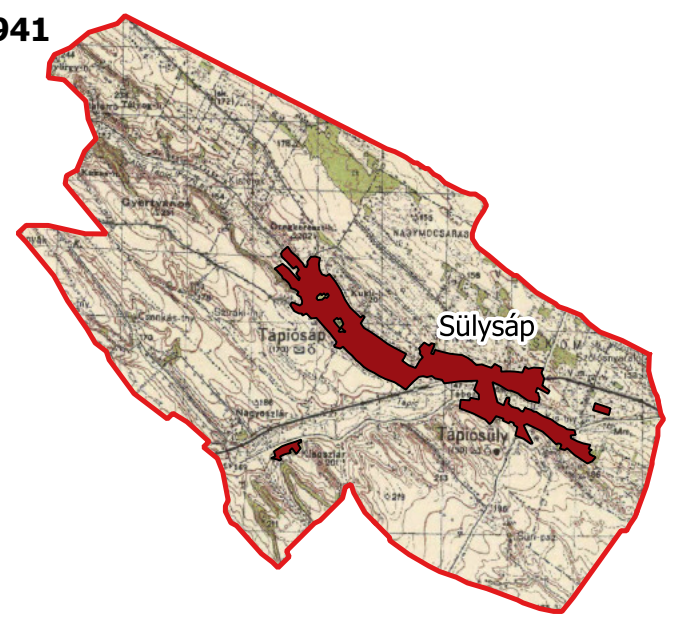
1861

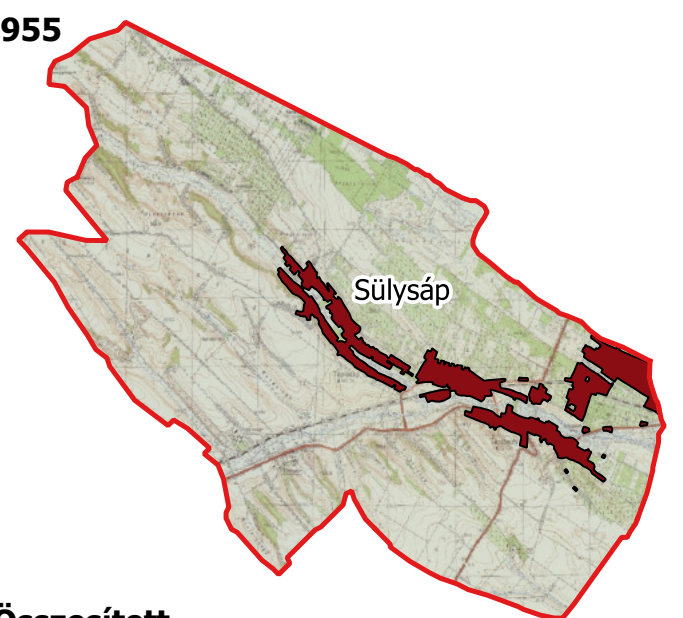
1883

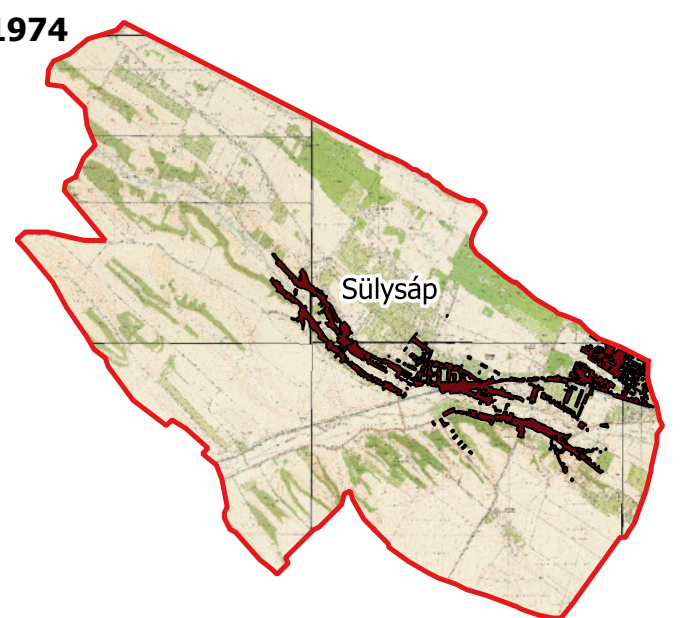
1941

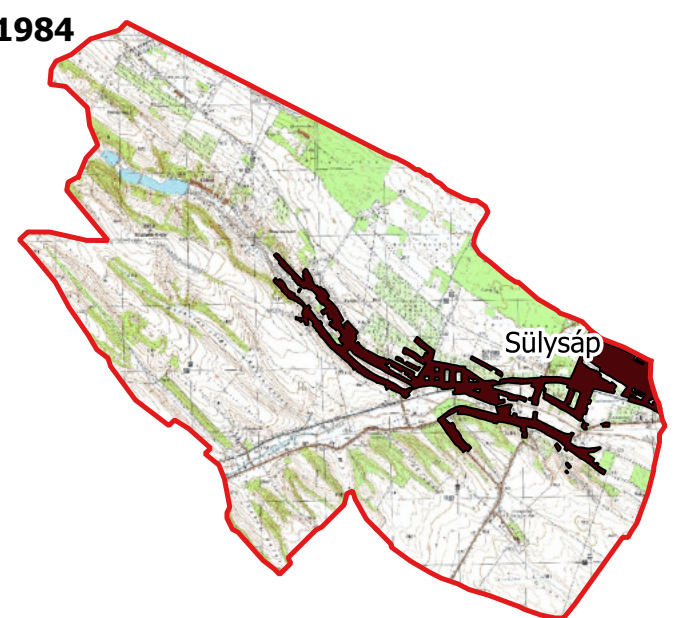
1955

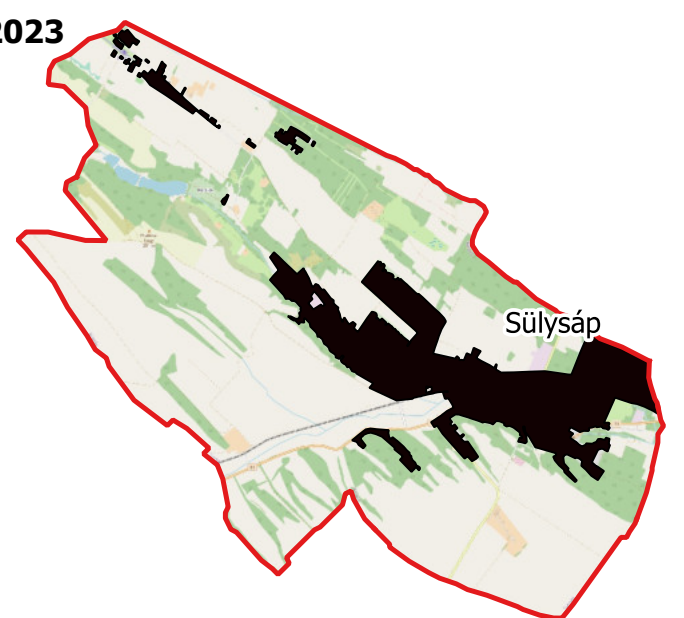
1974

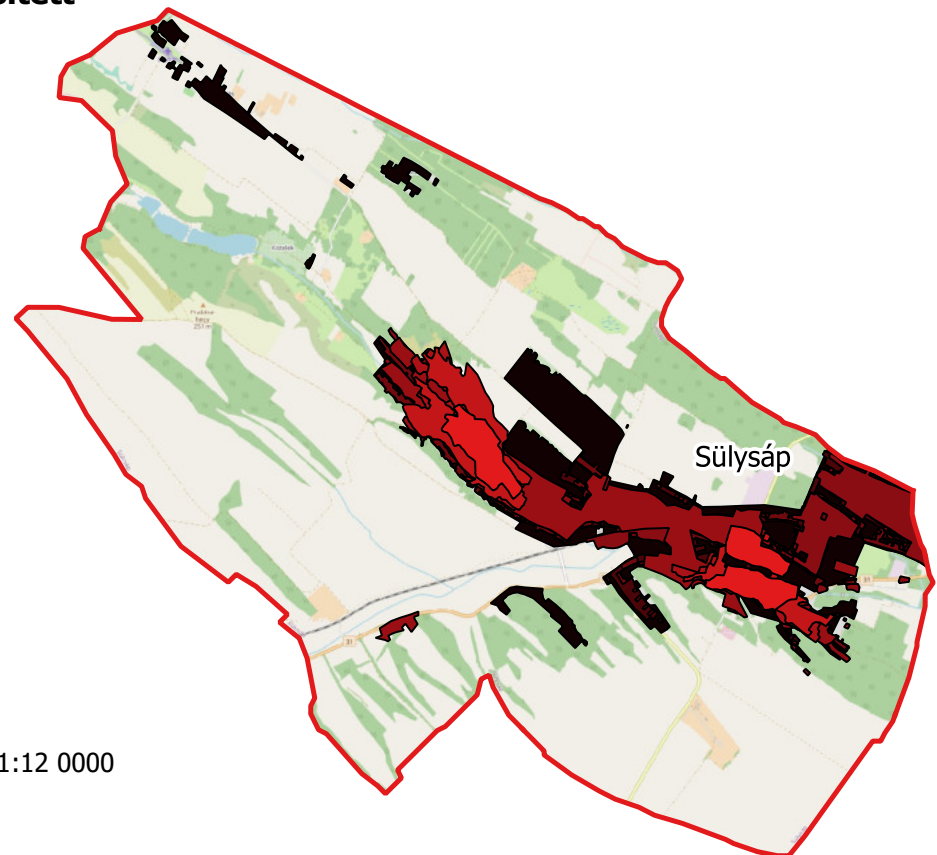
1984

2023

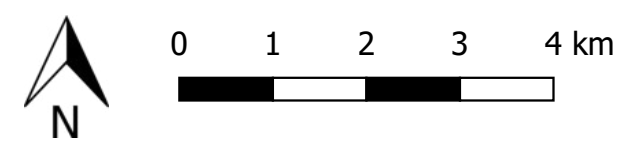
Összesített

M=1:12 000

Jelmagyarázat

- Közigazgatási határ
- 1. katonai felmérés beépített területe
- 2. katonai felmérés beépített területe
- 3. katonai felmérés beépített területe
- 4. katonai felmérés beépített területe
- 1955-ös állami topográfiai térkép beépített területe
- 1974-es állami topográfiai térkép beépített területe
- 1984-es állami topográfiai térkép beépített területe
- 2023-as Google Earth Pro és OpenStreetMap beépített területe

Alaptérképek forrása: <https://maps.arcanum.com/hu/>,
 Hazai M=1:10 000 topográfiai térkép, M=1:25 000
 állami topográfiai térkép, Google Earts Pro,
 OpenStreetMap

		Intézmény: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Tájvédelmi és Tájrehabilitációs intézet	
Szakdolgozat címe: Sülysáp tájvizsgálata és egyedi tájértékeinek kataszterezése			
Tervlap címe: Sülysáp beépítettségének változásai		Méretarány: 1: 170 000	
Készítette: Csesznyik Vivien	Konzulens: Erdei Tímea	Dátum: 2023. október	

Kultúrtörténeti egyedi tájértékek:

Településsel kapcsolatos egyedi tájérték:

- SÜ-01 - Moller-kastély
- SÜ-02 - Hevesy-kastély
- SÜ-03 - Katolikus Iskola és Kántorlak
- SÜ-04 - Plébánia
- SÜ-05 - Plébánia
- SÜ-06 - Városháza épülete
- SÜ-07 - Teleki-féle lakóház
- SÜ-08 - Csillagvizsgáló
- SÜ-09 - Tápiósápi községháza emléktábla
- SÜ-10 - Székelykapu
- SÜ-11 - Pávás lány szobra
- SÜ-12 - Tűzoltókocsi
- SÜ-13 - Szent Flórián szobor
- SÜ-14 - Szent István szobor
- SÜ-15 - Szent Erzsébet szobor
- SÜ-16 - Lourdesi-barlang-Mária szobor
- SÜ-17 - Baptista temető
- SÜ-18 - Kriptá
- SÜ-19 - Izraelita temető
- SÜ-20 - Fűzfásor
- SÜ-21 - Platánfa
- SÜ-22 - Mocsárciprusok
- SÜ-23 - Kastélykert
- SÜ-24 - Hevesy-park

Közlekedéssel, szállítással kapcsolatos egyedi tájérték:

- SÜ-25 - Vasútállomás
- SÜ-26 - Bakterház
- SÜ-27 - Bakterház

Termeléssel kapcsolatos egyedi tájérték:

- SÜ-28 - Kukoricagöré rom
- SÜ-29 - Tanya
- SÜ-30 - Tanya
- SÜ-31 - Zuhogó

Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájértékek:

- SÜ-33 - Hősök szobra
- SÜ-34 - Hősi emlékmű
- SÜ-35 - 1956-os emmlékmű (Fáklya)
- SÜ-36 - Trianon emlékmű (Fénykapu)
- SÜ-37 - "Gyertyák"
- SÜ-38 - Román emlékmű
- SÜ-39 - Olasz emlékmű és tömegsír
- SÜ-40 - Hevesy György emlékhely
- SÜ-41 - Trianon-bástya
- SÜ-42 - Bogdán Flórián kopjafa
- SÜ-43 - Katonai tábor/fogolytábor emlékszikla
- SÜ-44 - Korona Szálloda és Vendéglő épülete
- SÜ-45 - Vadvirág vendéglő
- SÜ-46 - Tűzoltószertár

Jelmagyarázat

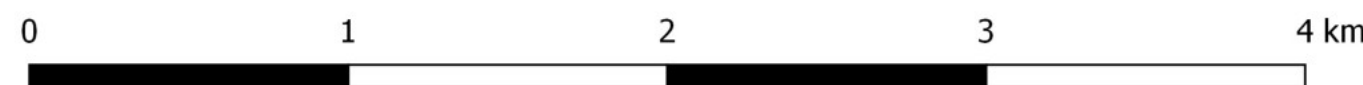
- Közigazgatási határ
- Egyéb emberi tevékenységhez, eseményhez kapcsolódó egyedi tájértékek
- Közlekedéssel, szállítással kapcsolatos építmény, épület, létesítmény
- Településsel kapcsolatos egyedi tájérték
- Termeléssel kapcsolatos egyedi tájérték

Városrészek határai

2023_területhasználat

- Egyéb
- Erdő
- Fűves, cserjés
- Gyümölcsös
- Ipar
- Lakó
- Szántó
- Tanya
- Vizenyős/Nádas
- Vízfelület

Alaptérkép: OpenStreetMap

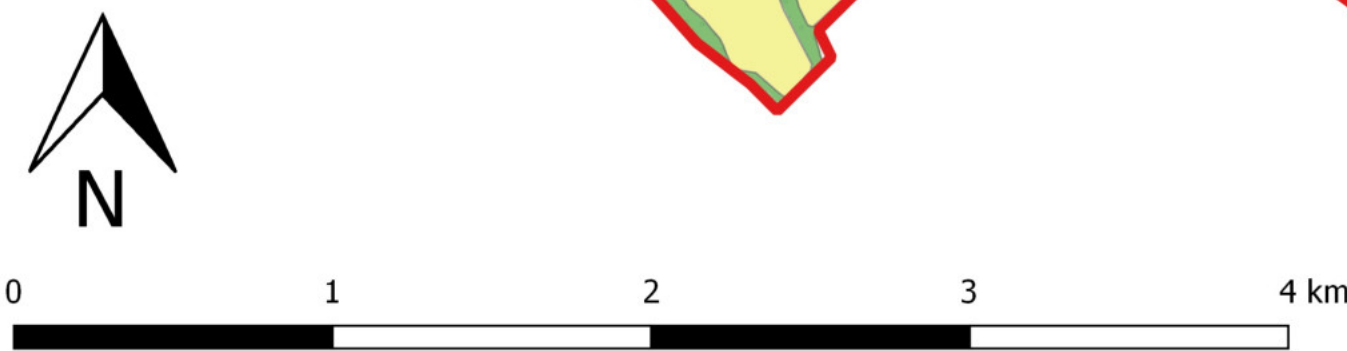
 <small>MATE MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYTEM</small>	<p>Intézmény: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Tájvédelmi és Tájrehabilitációs intézet</p>	
<p>Szakdolgozat címe: Süllyás tájvizsgálata és egyedi tájértékeinek kataszterezése</p>		
<p>Tervlap címe: Kultúrtörténeti egyedi tájértékek</p>	<p>Méretarány: 1: 35 000</p>	
<p>Készítette: Csesznyik Vivien</p>	<p>Konzulens: Erdei Tímea</p>	<p>Dátum: 2023. október</p>

Jelmagyarázat

- Közigazgatási határ
- Természeti egyedi tájérték
- Városrész határok
- 2023 területhasználát
- Egyéb
- Erdő
- Füves, cserjés
- Gyümölcsös
- Ipar
- Lakó
- Szántó
- Tanya
- Vizenyős/Nádas
- Vízfelület

Alaptérkép: OpenStreetMap

Természeti egyedi tájértékek:
 SÜ-47 - Természközei terület
 SÜ-48 - Természközei erdőrészlet
 SÜ-49 - Nádas
 SÜ-50 - Homokbányai gyurgyalag telepek
 SÜ-51 - Füves/cserjés terület

SÜ-51 - Füves/cserjés terület

SÜ-50 - Homokbányai gyurgyalag telepek

SÜ-48 - Természközei erdőrészlet

SÜ-47 - Természközei terület

 <small>MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM</small>	Intézmény: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Tájvédelmi és Tájrehabilitációs intézet	
Szakdolgozat címe: Süllyás tájvizsgálata és egyedi tájértékeinek kataszterezése		
Tervlap címe: Természeti egyedi tájértékek		Méretarány: 1: 35 000
Készítette: Csesznyik Vivien	Konzulens: Erdei Timea	Dátum: 2023. október

Tájképi egyedi tájértékek:
 SÜ-52 - Kilátás a Trianon bástyáról
 SÜ-53 - Kilátás a temetődombról
 SÜ-54 - Kilátás egy külterületi dombról

SÜ-52 - Kilátás a Trianon bástyáról

SÜ-53 - Kilátás a temetődombról

SÜ-54 - Kilátás egy külterületi dombról

Jelmagyarázat

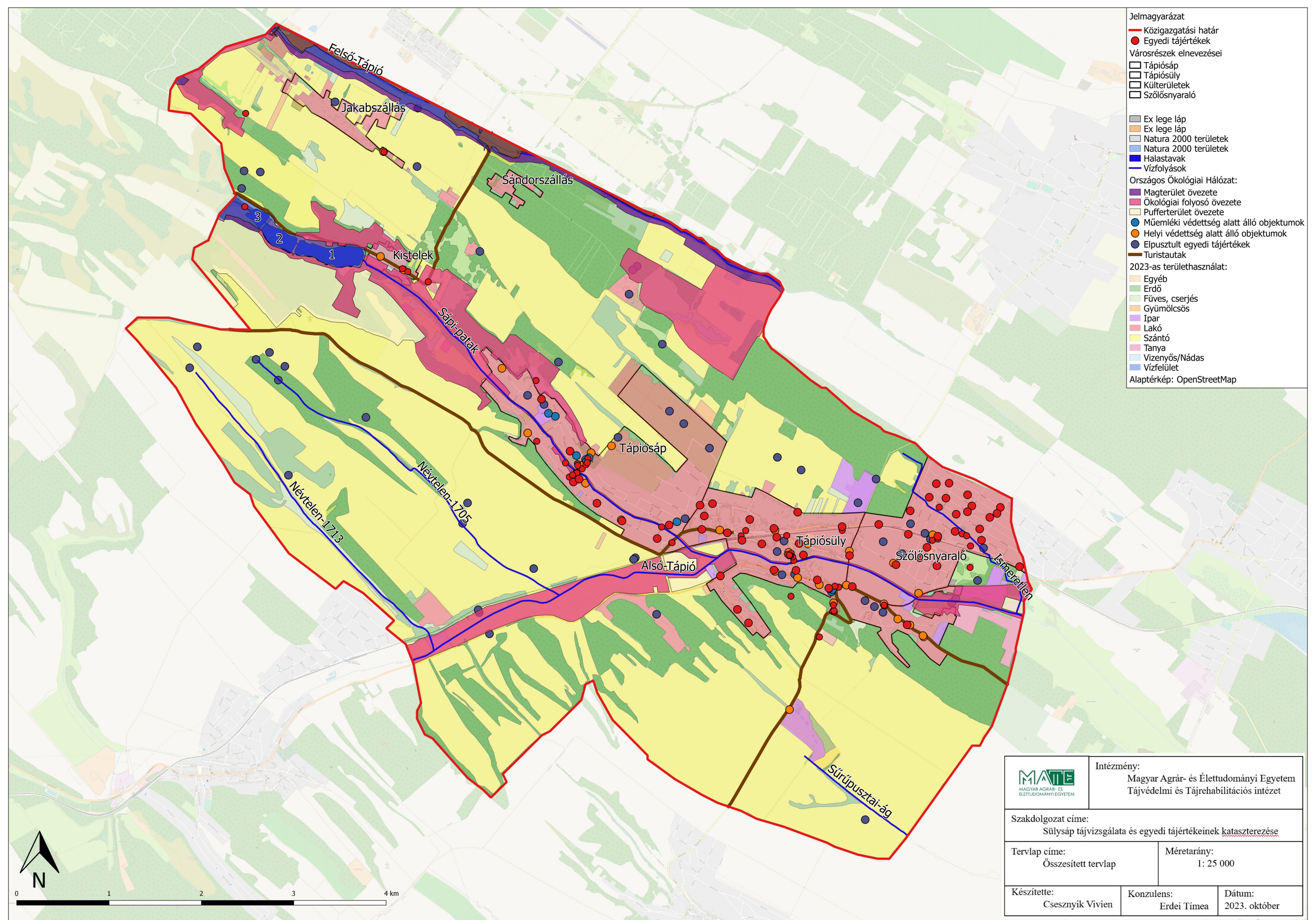
- Közigazgatási határ
- Tájképi egyedi tájértékek

Területhasználat

- Egyéb
- Erdő
- Fűves, cserjés
- Gyümölcsös
- Ipar
- Lakó
- Szántó
- Tanya
- Vizenyős/Nádas
- Vízfelület

Alaptérkép: OpenStreetMap

 <small>MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM</small>	Intézmény: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Intézet	
Szakdolgozat címe: Süllyás tájvizsgálata és egyedi tájértékeinek kataszterezése		
Tervlap címe: Tájképi egyedi tájértékek	Méretarány: 1: 35 000	
Készítette: Csesznyik Vivien	Konzulens: Erdei Tímea	Dátum: 2023. október

- Jelmagyarázat**
- Közigazgatási határ
 - Egyedi tájértékek
 - Városrészek elnevezései
 - Tápiósáp
 - Tápiósüly
 - Külterületek
 - Szőlősnymaraló
 - Ex lege láp
 - Ex lege láp
 - Natura 2000 területek
 - Natura 2000 területek
 - Halastavak
 - Vízfolyások
 - Országos Ökológiai Hálózat:
 - Magterület övezete
 - Ökológiai folyosó övezete
 - Pufferterület övezete
 - Műemléki védetség alatt álló objektumok
 - Helyi védetség alatt álló objektumok
 - Elpusztult egyedi tájértékek
 - Turistautak
 - 2023-as területhasználat:
 - Egyéb
 - Erdő
 - Fűves, cserjés
 - Gyümölcsös
 - Ipar
 - Lakó
 - Szántó
 - Tanya
 - Vizenyős/Nádas
 - Vízfelület
 - Alaptérkép: OpenStreetMap

 MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM	Intézmény: Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Intézet
Szakdolgozat címe: Süllysáp tájvizsgálata és egyedi tájértékeinek kataszterezése	
Tervlap címe: Összesített tervlap	Méretarány: 1: 25 000
Készítette: Csesznyik Vivien	Konzulens: Erdei Tímea
Dátum: 2023. október	

